

Společná česko - bavorská strategie

Autor strategie:

ABRI, s. r. o.

Ondříčkova 537, 356 01 Sokolov

IČ: 61 67 97 63

**Zadavatel:**

Mariánskolázeňsko

Tři Sekery 157, 354 73 Tři Sekery

IČ: 71 20 33 54

**Partner projektu:**

Marktgemeinde Neualbenreuth

Marktplatz 5, 95698 Neualbenreuth



Tato strategie vznikla v rámci projektu: „Společná cesta“, číslo projektu 372

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ
ROZVOJ V PROGRAMU PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE CÍL 3
ČESKÁ REPUBLIKA – SVOBODNÝ STÁT BAVORSKO 2007-2013



EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI



Obsah

1	Úvod.....	7
1.1	Základní informace o strategii.....	7
1.1.1	Nositel strategie	7
1.1.2	Zpracovatel strategie.....	7
1.1.3	Časový harmonogram práce na strategii	8
1.1.4	Osnova strategie	8
1.1.5	Kontext vzniku a existence strategie.....	8
1.1.6	Česká strana	9
1.1.7	Bavorská strana.....	9
1.2	Účel a uživatelé strategie.....	10
1.2.1	Členské obce Svazku.....	10
1.2.2	Členské obce IKom Stiftland.....	11
2	Definice a analýza řešeného problému	12
2.1	2.1 Definice řešeného problému (fyzicko-geografická analýza, socioekonomická analýza).....	12
2.1.1	Fyzicko-geografická analýza, socioekonomická analýza.....	12
2.1.2	Stávající prostředí a očekávaný budoucí vývoj - poloha a vnější vztahy	15
2.1.3	Historický vývoj území.....	16
2.1.4	Geomorfologické podmínky	18
2.1.5	Hydrologické podmínky	19
2.1.6	Biogeografické podmínky	19
2.1.7	Ambice	19
2.1.8	Obyvatelstvo a osídlení	20
2.1.9	Vzdělávání v regionu.....	20
2.1.10	Osídlení - sídelní síť a struktura.....	20

2.1.11	Bytový fond	21
2.1.12	Zaměstnanost	21
2.1.13	Občanská vybavenost - komerční	21
2.1.14	Občanská vybavenost - školství	21
2.1.15	Zdravotnictví a sociální péče v regionu	22
2.1.16	Kultura, sport a rekreace	22
2.1.17	Úřady a veřejná správa	23
2.1.18	Spolky a nevládní organizace	23
2.1.19	V regionu působí	23
2.1.20	Doprava a technická infrastruktura	25
2.1.20.1	Doprava	25
2.1.20.2	Dopravní obsluha území	26
2.1.20.3	Technická infrastruktura	26
2.1.21	Komunikační sítě	27
2.1.22	Skládkové hospodářství	27
2.1.23	Struktura ekonomické základny	27
2.1.24	Cestovní ruch	28
2.1.25	Služby	28
2.1.26	Životní prostředí	28
2.1.27	Chráněná území, krajina	28
2.1.28	Půda	28
2.1.29	Voda	29
2.1.30	Ovzduší	29
2.1.31	Územní předpoklady trvale udržitelného rozvoje	29
2.2	Strategické plánování rozvoje svazků obcí	30
2.3	Revize stávajících opatření	30
2.4	Vývoj při tzv. nulové variantě	33
2.5	Souhrn výsledků klíčových analýz (charakteristika slabých a silných stránek – SWOT analýzy)	33
2.6	Porovnání stanovených cílů na projektové záměry	50

2.7	SWOT analýza pro program EÚS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2014 – 2020	52
3	Vize a základní strategické směřování	52
3.1	Logika intervence, hierarchie cílů strategie	52
3.2	Vize a globální cíl strategie, strategické cíle strategie	53
4	Popis cílů v jednotlivých strategických oblastech	53
4.1	Název a popis specifického cíle, dopady jeho naplnění	53
4.1.1	Ekonomický rozvoj.....	53
4.1.2	Doprava a technická infrastruktura	56
4.1.3	Obyvatelstvo a lidské zdroje.....	60
4.1.4	Ekologie, ochrana životního prostředí, přírody a krajiny	65
4.1.5	Rozvoj venkova a zemědělství	68
4.1.6	Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství.....	72
4.1.7	Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy	75
4.2	Záměry – návrhy na společnou spolupráci i samostatné aktivity IKom Stiftland....	78
4.3	Přehled a popis opatření.....	80
4.4	Výsledky a výstupy realizace jednotlivých opatření (aktivit), indikátory	80
5	Implementace strategie.....	81
5.1	Implementační struktura a systém řízení implementace strategie.....	81
5.1.1	Formy spolupráce obcí.....	81
5.1.2	Spolupráce mezi obcemi.....	81
5.1.3	Přeshraniční spolupráce obcí.....	82
5.1.3.1	Euroregiony	83
5.1.3.2	Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)	83
5.1.3.3	Přeshraniční partnerská města a obce	83
5.1.4	Využití stávajících struktur v území	84
5.1.4.1	Spolupráce jednotlivých obcí.....	84
5.1.4.2	Dobrovolný Svazek obcí Mariánskolázeňsko.....	89
5.1.4.2.1	Charakteristika Mariánskolázeňska	89
5.1.4.2.2	Dosavadní činnosti	89
5.1.4.2.3	Vnitřní struktura Mariánskolázeňska	90

5.1.4.2.4	Personální zabezpečení činnosti	90
5.1.4.2.5	Financování.....	91
5.1.4.3	Mariánskolázeňsko, o.p.s.	92
5.1.4.4	Místní akční skupiny MAS / LAG.....	92
5.1.5	Využití nových struktur v území	92
5.1.5.1	IKom Stiftland.....	92
5.1.5.2	Svazek obcí na úrovni ORP	92
5.1.5.3	Založení nové právnické osoby	92
5.2	Plán realizace aktivit, časový harmonogram.....	93
5.3	Rozpočet a zdroje financování.....	94
5.3.1	Príspevky zapojených obcí a partnerů ke konkrétnímu projektu	94
5.3.2	Rozpočet Mariánskolázeňska a rozpočet bavorského partnera.....	94
5.3.3	Dotace.....	95
5.3.4	Zůstatek hospodaření minulých let	95
5.4	Systém monitorování a evaluace realizace strategie	95
5.4.1	Monitoring.....	95
5.4.2	Evaluace	95
5.5	Systém řízení rizik a předpoklady realizace strategie.....	96
5.5.1	Řízení rizik.....	96
5.5.1.1	Analýza rizik	96
5.5.1.2	Vnitřní kontrolní systém organizace	97
5.5.1.3	Vnější kontrolní systém organizace	97
5.5.2	Předpoklady realizace strategie.....	98
6	Postup tvorby strategie.....	98
6.1	Autoři strategie a zúčastněné strany	98
6.2	Popis postupu tvorby strategie.....	99
6.3	Související jednání a setkání.....	100
6.3.1	LAG Tirschenreuth.....	100
6.3.2	Pojed'me na zkušenou.....	101
6.3.3	Eslarn.....	101
6.3.4	Regionální management okresu Tirschenreuth	102

6.3.5	Souhrn výsledků ze souvisejících jednání (popsaných v bodě 6.3.4).....	102
7	Závěr.....	104
7.1	Zhodnocení.....	104
8	Seznam literatury	105
9	Přílohy.....	108

1 Úvod

Mariánskolázeňsko, dobrovolný svazek obcí a jeho členské obce se mohou ohlédnout na více než pětiletou spolupráci s bavorskými sousedy. Při realizaci společných či jednotlivých projektů byla vždy v pozadí systematické práce myšlenka na další koncepční rozvoj a udržitelnou formu spolupráce. Vzájemná ochota, poznání a solidarita a prokazatelné výsledky spolupráce jsou základem pro další spolupráci a tvorbu této strategie, která významným způsobem může napomoci dalšímu rozvoji společného regionu.

1.1 Základní informace o strategii

1.1.1 Nositel strategie

Název organizace: Mariánskolázeňsko
Právní forma: Dobrovolný svazek obcí
IČ: 71 20 33 54
Sídlo organizace: Tři Sekery 157
354 73 Tři Sekery
Doručovací adresa: Mariánskolázeňsko
Malá průmyslová zóna Tři Sekery
Tři Sekery 157
354 73 Tři Sekery
Email: marianskolazensko@seznam.cz
Telefon: +420 736 650 956
+420 725 052 310
Web: <http://www.marianskolazensko.org>
Registrace: organizace je zapsána u Krajského úřadu Karlovarského kraje
<http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/Stranky/Registr-svazku-obci/Registr-svazku-obci.aspx>
Vedení Svazku: Dagmar Strnadová, předsedkyně Výkonné rady
Ing. Eliška Stránská, místopředsedkyně Výkonné rady

1.1.2 Zpracovatel strategie

Název organizace: ABRI, s.r.o.
Právní forma: Společnost s ručením omezeným
IČ: 61 67 97 63
Sídlo organizace: Sokolov, Ondříčkova 537, PSČ 356 01
Doručovací adresa: ABRI, s.r.o., Palackého 203/50, 353 01 Mariánské Lázně

Email: info@abri-dotace.cz

Telefon: 354 602 037 (Mariánské Lázně), 352 723 188 (Sokolov)

Web: <http://abri-dotace.cz/>

Registrace: OR v Plzni, oddíl C, vložka 14346

1.1.3 Časový harmonogram práce na strategii

Podklady pro strategii byly zpracovávány od konce roku 2014. Intenzivní práce na strategii započaly podpisem smlouvy o dílo se zpracovatelskou firmou (17. 4. 2015). Průběžně byly aktivity zejména na úrovni cílů a opatření konzultovány s představiteli obcí a jejich sdruženími. V určitých fázích zpracování byly dílčí části konzultovány s dalšími odborníky v území.

V rámci práce na strategii se uskutečnilo několik společných jednání:

20. 04. 2015 - Tři Sekery

30. 04. 2015 - Neualbenreuth

07. 05. 2015 - Dyleň

21. 05. 2015 - Neualbenreuth

29. 05. 2015 - Waldsassen

1.1.4 Osnova strategie

Strategie využívá z velké části osnovu a doporučení Metodiky přípravy veřejných strategií (2012): Praha: Ministerstvo financí ČR, (zhotovitel: Praha: Ernst & Young, s. r. o., která je dostupná na: <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/verejne-strategie/Uvodni-strana>.

1.1.5 Kontext vzniku a existence strategie

Příhraniční obce v České republice, zejména členské obce dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko a příhraniční obce v Bavorsku Neualbenreuth a Mähring realizovaly v uplynulých letech několik společných projektů a setkání, podpořených i Dispozičním fondem Cíle 3 Česko - Bavorsko. Všechny akce měly pozitivní ohlas jak mezi představiteli obcí, tak mezi laickou veřejností.

Spolupráce probíhala velmi intenzivně a vyústila v potřebu definovat společné záměry a nalézt efektivní způsob spolupráce českého a bavorského příhraničí v následujících letech. Obě strany mají na spolupráci velký zájem, chtějí díky ní posunout vztahy obcí a obyvatelstva pohraničí na vyšší úroveň. Na obou stranách hranice tak existují záměry, které je možno provázat a řešit společně.

V implementační části strategie jsou popsány základní mechanismy fungování Svazku včetně možných způsobů jejich financování. V průběhu zpracování dokumentu byl zajištěn konsensus samospráv obcí na české straně. Určitým hendikepem strategie může být vnímáno to, že kompletní strategický dokument IKom Stifftland zatím neexistuje.

1.1.6 Česká strana

Dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko (dále jen Svazek) je založen podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění a sdružuje devět venkovských obcí v okolí Mariánských Lázní: Dolní Žandov, Drmoul, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Trstěnice, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe a Vlkovice. Svazek vznikl registrací u Krajského úřadu Karlovarského kraje dne 27. 11. 2003. Město Mariánské Lázně, které je přirozené spádové centrum regionu bude projednávat přistoupení do Svazku v září 2015 a obec Zádub – Závášín v červnu až v červenci 2015.

Předmětem činnosti a cílem Svazku dle zakládací smlouvy a stanov je spolupráce obcí, ochrana a prosazování společných zájmů obcí v rámci všestranného rozvoje oblasti Mariánskolázeňska v kapitolách životní prostředí, územní plánování, podpora malého a středního podnikání, bydlení, školství, využití volného času, doprava, turistický ruch, péče o památky, informatika, aj., zabezpečení koordinovaného postupu obcí při všestranném rozvoji oblasti (zejména dosažení optimálního rozvoje venkova za dodržení principů trvale udržitelného rozvoje), soustředění sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem možnosti jednotlivých členů, včetně zajišťování příslušných finančních zdrojů.

Další podrobnější informace o fungování Svazku jsou uvedeny v kapitole 5.3.

1.1.7 Bavorská strana

Na bavorské straně v okrese Tirschenreuth v letošním roce vzniklo sdružení obcí (Gemeindeverbund) IKom Stiftland, které chce využívat společných technických prostředků při rozvoji členských obcí a využívání zdrojů financování. Jeho členem je 10 obcí - Tirschenreuth, Mitterteich, Waldsassen, Bärnau, Plößberg, Konnersreuth, Mährling, Neualbenreuth, Leonberg a Pechbrunn.

Sdružení obcí chce podobným způsobem jako český svazek obcí pracovat na využití potenciálu sdružení obcí formou přípravy a řízení společných projektů, ať na národní úrovni, tak projektů přeshraničních. Inspirací pro vznik IKom Stiftland bylo také fungování regionů na českém území. Inspiraci poskytlo nejen Mariánskolázeňsko, ale také Sdružení Ašsko, dobrovolný svazek obcí a také dobře fungující sousední MAS Sokolovsko a MAS Český západ – místní partnerství.

Stěžejní cíle aliance IKom Stiftland spočívají v oblastech hospodářského rozvoje měst a menších sídel, zlepšení bydlení, zdraví lidu a zlepšení dostupnosti základní zdravotní péče na venkově, finančního vybavení obcí, zpřístupňování vzdělání a kultury, vzájemné spolupráce v oblasti severobavorsko-českého příhraničí, podpoře cestovního ruchu, rekreace a rozvoji dopravní, informační a obslužné infrastruktury jako doplňku konceptů regionálního managementu okresu Tirschenreuth a dalších měst a obcí okresu jako předpoklad pro snížení intenzity vyhledávání venkova a přesunu obyvatelstva do větších hospodářských sídel Německa.

Plány IKom Stiftland vychází ze zkušeností ze spolupráce s obcemi Mariánskolázeňska i s jejich svazkem obcí a navazují na Integrovanou rozvojovou koncepci venkova - Integriertes ländliches Entwicklungskonzept – zkráceně ILEK. Tento rozvojový koncept, zejména v těsnějším spojení územního a regionálního plánování je pro české obce a jejich sdružení velkou pozitivní inspirací.

1.2 Účel a uživatelé strategie

Strategie je zaměřena na podporu rozvoje venkovských oblastí při hranici obou států.

Účelem dokumentu je odpovědět na otázku „...co společně řešit“ a „...jakým způsobem?“, tedy hledání nejlepších forem spolupráce tak, aby popsaná strategie plnila tento účel zejména s ohledem na dosavadní vývoj, potřeby všech zúčastněných stran a také s ohledem na právní základ obou zúčastněných států či Evropského společenství.

Strategie stručně zohledňuje možné zdroje financování jednotlivých záměrů (viz. projektové listy svazku, které jsou v příloze tohoto dokumentu).

Neméně důležitým účelem této strategie je nalezení příležitostí pro společná řešení, tj. realizace projektů, jejichž finanční či územní dopad přesahuje možnosti jednotlivých obcí. Strategie je tvořena pro období pěti let 2015 – 2020.

Uživateli strategie budou zejména dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko, jeho členské obce Dolní Žandov, Drmoul, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Trstěnice, Tři Sekery, Valy a Velká Hleďsebe a na bavorské straně IKom Stiffland a jeho členské obce Tirschenreuth, Mitterteich, Waldsassen, Bärnau, Plößberg, Konnersreuth, Mähring, Neualbenreuth, Leonberg a Pechbrunn.

Dokument neslouží jen výše uvedeným subjektům, ale bude k dispozici i dalším zájemcům v území a jeho bezprostředním okolí.

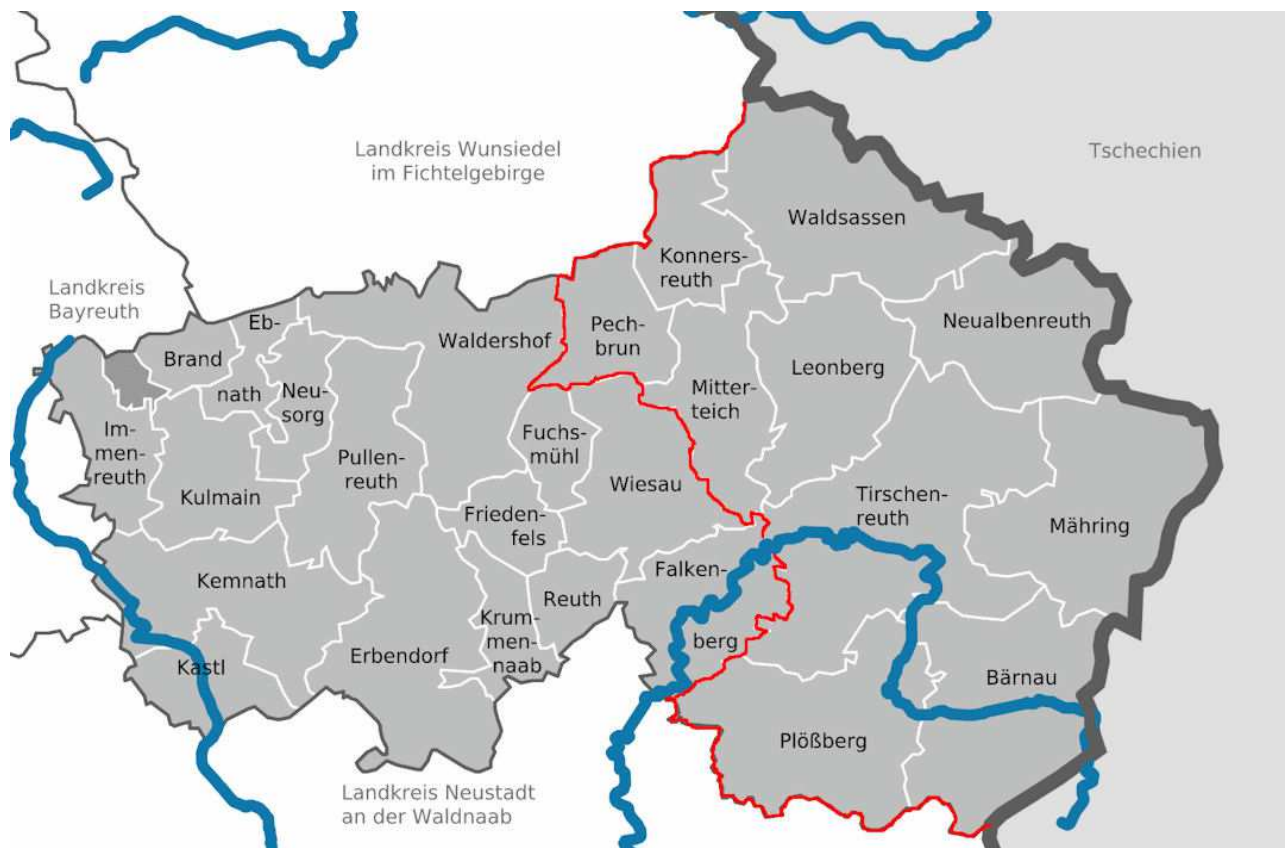
1.2.1 Členské obce Svazku

Dolní Žandov	IČ: 00 25 39 10, Dolní Žandov 36, 350 02 Dolní Žandov
Drmoul	IČ: 00 25 39 28, Plzeňská 237, 354 72 Drmoul
Lázně Kynžvart	IČ: 00 25 40 29, Náměstí Republiky 1, 354 91 Lázně Kynžvart
Stará Voda	IČ: 00 57 27 48, Stará Voda 88, 353 01 Mariánské Lázně
Trstěnice	IČ: 00 25 42 74, Trstěnice 85, 353 01 Trstěnice
Tři Sekery	IČ: 00 25 43 04, Tři Sekery 82, 354 73 Tři Sekery
Valy	IČ: 00 57 27 81, V Lukách 21, 353 01 Mariánské Lázně
Velká Hleďsebe	IČ: 00 57 27 56, Plzeňská 32, 354 71 Velká Hleďsebe
Vlkovice	IČ: 00 57 27 64, Vlkovice 21, 353 01 Mariánské Lázně

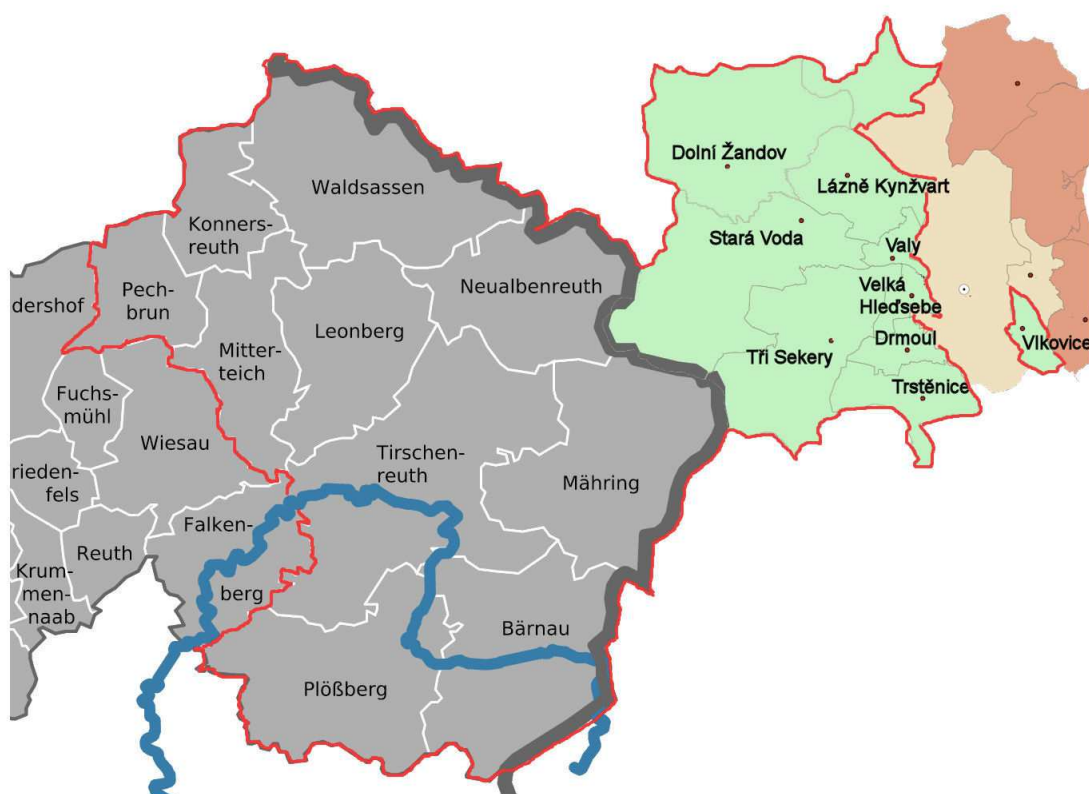


1.2.2 Členské obce IKom Stiftland

Tirschenreuth	Stadt Tirschenreuth, Maximilianplatz 35, 95643 Tirschenreuth
Mitterteich	Kirchplatz 12, 95666 Mitterteich
Waldsassen	Basilikaplatz 3, 95652 Waldsassen
Bärnau	Marktplatz 1, 95671 Bärnau
Plößberg	Jahnstr. 1, 95703 Plößberg
Konnersreuth	Hauptstraße 17, 95692 Konnersreuth
Mähring	Großkonreuth 24, 95695 Mähring
Neualbenreuth	Marktplatz 5, 95698 Neualbenreuth
Leonberg	Themenreuth 22, 95666 Leonberg
Pechbrunn	Hauptstr. 12, 95701 Pechbrunn



Mapa společného území (společné území vyznačeno červeně)



2 Definice a analýza řešeného problému

2.1 Definice řešeného problému (fyzicko-geografická analýza, socioekonomická analýza)

2.1.1 Fyzicko-geografická analýza, socioekonomická analýza

Mikroregion Mariánskolázeňsko se nachází v západních Čechách při hranici se Spolkovou republikou Německo (stát Bavorsko). Zasahuje do střední a jižní části okresu Cheb.



Geografická poloha dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Mariánské Lázně



Tabulka - Správní členění

	Obec III. typu	Okres (NUTS IV)	Kraj (NUTS III)	region (NUTS II)
Dolní Žandov	Cheb	Cheb	Karlovarský	Severozápad
Drmoul	Mariánské Lázně	Cheb	Karlovarský	Severozápad
Lázně Kynžvart				
Stará Voda				
Trstěnice				
Tři Sekery				
Valy				
Velká Hleďsebe				
Vlkovice				

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=MLO5010PU_OB2.28&vo=null

Tabulka - Základní charakteristika

název obce, města	plocha správního území (ha) [1]	počet obyvatel (k 31. 12. 2014)	hustota osídlení obyv. / km² [2]
Dolní Žandov	4 132	1 244	29,3
Drmoul	637	937	133,8
Lázně Kynžvart	3 258	1 455	48,9
Stará Voda	5 402	463	8,7
Trstěnice	1 550	372	22,9
Tři Sekery	4 118	903	20,4
Valy	430	451	88,5
Velká Hleďsebe	455	2 229	476
Vlkovice	492	121	26,42
CELKEM	20 474	8 175	22,75
[1] poslední ČSÚ sledovaná data do období 31. 12. 2014			
[2] vážený průměr			

Území IKom Stiftland se nachází v bavorském vládním obvodu Horní Falc, který leží v severovýchodní části Svobodného státu Bavorsko při hranici s Českou republikou. Všechny členské obce IKom Stiftland spadají do zemského okresu Tirschenreuth.

Tabulka – správní členění

Název obce	obec	obec s tržním právem (Markt)	město	zemský okres / NUTS III	bavorský vládní obvod	spolková země
Tirschenreuth			•	Tirschenreuth	Horní Falc	Spolková země Bavorsko
Mitterteich			•			
Waldsassen			•			
Bärnau			•			
Plößberg		•				
Konnersreuth		•				
Mähring		•				
Neualbenreuth		•				
Leonberg	•					
Pechbrunn	•					

Tabulka – základní charakteristika

Název obce	plocha správního území v ha	počet obyvatel	hustota osídlení obyv. / km² *
Tirschenreuth	6 654	9 073	136
Mitterteich	3 935	6 715	171
Waldsassen	6 654	6 729	101
Bärnau	7 442	3 221	43
Plößberg	7 410	3 276	44
Konnersreuth	2 332	1 844	79
Mähring	7 294	1 838	25
Neualbenreuth	5 013	1 397	28
Leonberg	5 133	1 033	20
Pechbrunn	2 546	1 379	52
CELKEM	54 413	36 505	69,9
Zdroj dat - Wikipedia			
* vážený průměr			

2.1.2 Stávající prostředí a očekávaný budoucí vývoj - poloha a vnější vztahy

Podle ukazatelů užívaných evropskou Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je vymezení venkova definováno na úrovni obcí hustotou osídlení nižší než 100 obyv./km². Těchto venkovských obcí je na území Svazku 7. Jejich celková rozloha je 193,82 km² (94,66 % rozlohy správních území Svazku) ale žije v nich 5 009 obyvatel (61,27 % obyvatel). Obce Drmoul a Velká Hleďsebe mají nejvyšší hustotu osídlení díky svému příměstskému charakteru, jelikož se nacházejí v blízkosti Mariánských Lázní.

Venkovských obcí na území IKom Stiftland je také 7. Jejich rozloha je 371,70 km² (68,31% rozlohy správních území IKom Stiftland) a žije v nich 13 988 obyvatel (38,32% obyvatel). Obce Tirschenreuth, Mitterteich a Waldsassen mají hustotu osídlení nad 100 obyv. / km².

Vztahy a poměry v regionu Mariánskolázeňsko jsou dány především pracovními příležitostmi, možnostmi vzdělání, dopravní dostupností za zdravotnictvím a službami, tedy převážně značně zanedbanými a radikálního zlepšení si žádajícími oblastmi.

Nejvýznamnějšími centry z hlediska obslužnosti jsou města Cheb a Mariánské Lázně, přičemž Cheb je důležitý zejména pro obec Dolní Žandov, která leží na polovině cesty mezi Mariánskými Lázněmi a Chebem. Vazba na krajské město Karlovy Vary je pro většinu obcí poměrně problematická z hlediska dopravní dostupnosti. Mariánskolázeňsko a krajské město jsou odděleny rozsáhlou horskou oblastí Slavkovského lesa s extrémně nízkou intenzitou osídlení.

Pro dopravní spojení územím regionu je rozhodující jak železniční, tak i silniční dopravní osa Cheb – Plzeň, v rámci širších vztahů pak také dálnice D5 Praha – Plzeň – Rozvadov / A6 Waidhaus – Norimberk – Heilbronn s přívaděčem z exitu 128 přes Planou, Trstěnice, Drmoul, Velkou Hleďsebi, Dolní Žandov, a rychlostní komunikace I/6 Cheb - Karlovy Vary. Pro severní část regionu je důležitá silnice č. 230 Karlovy Vary - Mariánské Lázně. Pro dopravu do sousední Spolkové republiky Německo slouží hraniční přechody

Broumov/Mähring

pro pěší, cyklisty a velmi omezený dopravní provoz pak Mýtina/Neualbenreuth.

Železniční trať Mariánské Lázně - Karlovy Vary je lokální tratí, která slouží především pro osobní dopravu. Železniční trať Plzeň - Cheb s železničními uzly ve Svojšíně, Plané a Mariánských Lázních zajišťuje spojení regionu s okolními centry. Tato trať je významnou železniční trasou pro mezinárodní dopravu ve směru Praha – Plzeň – Cheb – Spolková republika Německo. Velkou předností je skutečnost, že je v celé své délce elektrifikovaná na rozdíl od traťových úseků Hof – Marktredwitz – Bayreuth – Norimberk – Regensburg, obsluhovaných dodnes dieselovými tahači. Tato skutečnost si vynucuje přepřahání lokomotiv v Chebu a je předmětem dlouholetých jednání na úrovni příslušných zemských ministerstev.

Díky dlouhodobé cílené snaze zejména obcí ležících mimo území hlavní rozvojové osy Karlovarského kraje a díky pochopení regionálních politiků i pracovníků Krajského úřadu Karlovarského kraje se podařilo v letech 2004 – 2005 vzbudit zájem o okrajové území okresu Cheb propojené silnicí I/21, která navíc zajišťuje přímé napojení území Karlovarského kraje na dálnici D5 (Praha – Plzeň – Rozvadov – SRN). Území propojené silnicí I/21 bylo v roce 2005 definováno jako ucelená vedlejší rozvojová osa Karlovarského kraje a v roce 2006 pro něj byla zpracována Urbanistická studie vedlejší rozvojové osy Karlovarského kraje (oblast kolem silnice I/21).

2.1.3 Historický vývoj území

Území regionu Mariánskolázeňsko funguje jako celek se staletými historickými a kulturními vazbami, jejichž základ tvořily a tvoří přírodní podmínky a dějinné události.

Členitý terén a relativně studené a vlhké podnebí byly hlavními důvody, proč bylo území souvisleji osídleno až od 7. století (osídlení probíhalo zejména ze středních Čech a ze západu – z území kolem řeky Nába (německy Naab)¹ v dnešním Německu, která byla osídlena Slovy). Do doby vzniku a upevnění českého státu (10. až 11. století) nebyly téměř osídleny hornatější a horské polohy, osídlení se soustředilo do říčních údolí a k trasám historických cest.

V období raného feudalismu (10. až pol. 13. století) měla pro osídlení území velký význam tzv. vnitřní kolonizace českým obyvatelstvem z českého vnitrozemí a kolonizační činnost klášterů (Teplá, Waldsassen). Na Chebsku od 11. století vliv slovanského osídlení postupně slábl (počátek germanizace za vlády bavorských Vohburgů), v době lenního připojení Chebska k českému státu (1322) germánské obyvatelstvo převažovalo. Za posledních Přemyslovců a Lucemburků v období vrcholného feudalismu (pol. 13. až pol. 14. století) byla vytvořena sídelní struktura přibližně v dnešním rozsahu. V tomto období došlo k další významné události – dosídlení hornatých a podhorských pohraničních míst tzv. vnější kolonizací (příliv německých kolonistů a vytvoření silné národnostní menšiny, která se ještě zvětšila po připojení poněmčeného Chebska k Čechám).

Po období husitských válek (území bylo součástí tehdy německého Chebska), následném odnětí majetku klášterům a jeho koncentrování do vlastnictví feudálních rodů nastala v oblasti v 16. století doba hospodářského a kulturního rozvoje daná především rozvojem těžby drahých kovů (i když systematická těžba a zpracování kovových rud, zejména v blízkých Krušných horách a Slavkovském lese, začala již ve 14. století).

Období Třicetileté války (1618 až 1648) významně území postihlo (zavraždění Albrechta z Valdštejna z Chebu, boje mezi Švédy a císařskými vojsky), důležitější však byly majetkové změny po nezdařeném protihabsburském povstání - konfiskace majetku šlechtických rodů

¹ Naab je levostranným nebo tzv. severním přítokem Dunaje v Horním Falcku.

a jeho předání cizí vojenské šlechtě a české šlechtě věrné Habsburkům (Metternichové, a.j.), která doplnila tradiční českou katolickou šlechtu. Na významu nabyla katolická církev, která se díky darům zařadila mezi největší velkostatkáře.

Po Třicetileté válce byly vylidněné části doosidlovány německými přistěhovalci (národnostní hranice se posunula k čáře Lubenec – Žlutice – Úterý – Bezručice) a ke germanizaci území přispěla i cizí šlechta vyžadující jako jednací jazyk němčinu. Řada území tak postupně dále ztrácela svůj starý český charakter (koncem 17. století se národnostní hranice opět posunula a to až na linii Rabštejn – Nečtiny – Nýřany), původní české obyvatelstvo bylo postupně vytlačeno německými přistěhovalci, kteří do území přinesli na několik století svou kulturu a zvyky.

V 17. a 18. století stagnovala těžba rud a docházelo k útlumu cechovních řemesel, postupně však vznikaly zárodky tradic železářské, sklářské a textilní výroby, často organizované formou manufaktur.

Kapitalistická industrializace (v 19. století) probíhala v oblasti velmi nerovnoměrně a soustřeďovala se především v sídlech v blízkosti zásob surovin (např. Aš). V druhé polovině 19. století byla vybudována základní železniční síť a docházelo k dotváření průmyslové infrastruktury, jejímiž specifiky jsou kromě potravinářského průmyslu také výroba porcelánu a keramiky, sklářství, textilní průmysl a některá speciální odvětví lehkého průmyslu (výroba hudebních nástrojů).

Změny na venkově však probíhaly mnohem pomaleji a příliš je neovlivnilo ani zrušení nevolnictví (1781), ani zrušení poddanského systému (1848). Důvodem byly setrvalé vlastnické vztahy k půdě – největšími vlastníky i nadále zůstaly šlechtické velkostatky a nejbohatší sedláci.

S oblastí je spojováno lázeňství a vznik tzv. lázeňského průmyslu. K tradičnímu centru lázeňství, Karlovým Varům, přibyla v 19. století další nově založená lázeňská místa (Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart).

Vznik Československé republiky v roce 1918 neměl na celém území jednoznačnou podporu, velká část německého obyvatelstva negativně pociťovala necitlivou administrativní politiku ČSR a požadovala rovnoprávné a na národnosti nezávislé zastoupení v parlamentních výborech, na ekonomických fórech a relevantní míru autonomního rozhodování o charakteru společensko-ekonomického soužití ve společném státě, kde Sudety nebyly zdaleka jen synonymem agrární produkce, ale i rozhodujícím faktorem nebývalého meziválečného hospodářského úspěchu státu. Přes dlouhodobé sdílení jednoznačné a vytoužené identity s Československým státem a relativně dlouhodobém prvotním odmítání styčných bodů ašských politicko-organizačních snah s německými říšskými politickými tendencemi se ve výsledném efektu na dalším osudu velikostí druhé největší majoritní skupiny československého obyvatelstva té doby podepsaly slepý pragocentrismus a počínající ekonomická krize 30. let 20. století, která výrazně postihla zejména průmysl v jazykově a etnicky německém pohraničí a souběžně s rostoucími národnostními rozpory podporovanými národními socialisty v Německu vyústila v uzavření Mnichovské dohody (1938), následné okupaci Čech (1939), odtržení území Sudet a jejich přičlenění k Německu.

Po vynuceném odchodu německého obyvatelstva po válce v letech 1945 – 46 v důsledku mocenské dohody vítězů 2. světové války byla oblast osídlena zcela novým obyvatelstvem (program doosídlení potrvál až do začátku 60. let 20. století), většinou bez absolutně jakýchkoliv vazeb (kulturních, historických, vlasteneckých, majetkových) k sídlům a okolní krajině. Značná výměra území byla především z vojenských důvodů vylidněna, znepřístupněna, a řada měst a obcí byla zcela zlikvidována, srovnána se zemí z jednak důvodů přílišné blízkosti úzkostlivě střežené státní hranici, jednak kvůli nežádoucím reminiscencím na tyto obce, připomínající někdejší přítomnost jiné – po první světové válce ryze státotvorné národnostní skupiny, a konečně jako vítaný cíl vojenských cvičení s cílem

lehkovážné totální likvidace pozemních cílů na území vlastního státu (Mariánskolázeňsko, centrální oblast Slavkovského lesa, Chebsko, Ašsko).

Počet obyvatel většiny zachovaných sídel vykazuje podobný průběh demografického vývoje v tzv. Sudetech – do dnešní doby nedosáhl předválečných hodnot. Politika vytvoření „železné opony“ na hranicích se Spolkovou republikou Německo byla spojena se vznikem pohraničního pásma bez osídlení, čímž došlo v mnoha případech k druhotnému vysídlení a zániku obcí, které byly po odchodu německého obyvatelstva velmi pracně doosídleny českým obyvatelstvem mnohdy pochybného původu a pověsti. S ohledem na strategickou vojenskou polohu byly vytvořeny rozsáhlé vojenské výcvikové prostory, které nikde v tehdejší Československu nedosahovaly takové rozlohy a koncentrace (Slavkovský les, Doupovské hory aj.).

Po sovětském vzoru byla provedena kolektivizace venkova; vzhledem k tomu, že v příhraničních oblastech většina půdy patřila státu (zabavený německý majetek), kolektivizace na většině míst proběhla formou zřízení státních statků, což nebylo ve vnitrozemských oblastech Československa běžné. S výměnou obyvatel, kolektivizací zemědělské výroby a necitlivým přístupem vládnoucích komunistů ke kulturním hodnotám a historické paměti krajiny (navíc na každém kroku připomínající německou minulost), souvisí devastace kulturních hodnot oblasti. Kromě plánovitě zničených celých sídel (Staré Mohelno, Slatina, Boden a.j.), byly zničeny nebo zdevastovány jednotlivé světské i církevní stavby a areály, stavby lidové architektury a drobné krajinné stavby. Státní instituce a subjekty (státní statky, zařízení sociální péče, aj.) „totálně vybydlely“ řadu cenných památkových areálů, které byly v poválečných letech odebrány původním majitelům. Nešetrná výstavba nevhodných staveb (velkokapacitní zemědělské areály, „panelové“ venkovské bydlení, typizované objekty venkovských prodejen) setřela původní harmonický ráz venkovských sídel. Scelením pozemků přestala existovat historická cestovní síť v krajině a zmizela přitažlivost krajiny pro návštěvníky, systém střediskových obcí rozvrátil kulturní zázemí, místní spolkovou a kulturní činnost a život ve venkovské oblasti se stal neatraktivním zejména pro mladé a vzdělané lidi.

Na druhou stranu ve vylidněných a vojenských oblastech zůstal prostor pro spontánní přírodní procesy, díky kterým se zachovala nebo nově vznikla řada jedinečných přírodních lokalit (Slavkovský les, Český les). Oblast se tak stala územím se značným soustředěním přírodních zvláštností a zajímavostí (geologických, botanických, zoologických), z nichž mnoho dosahuje evropského významu. Po roce 1989 území přestalo být „střetovou“ zónou a okrajovou partií vojenskopolitických bloků (platí jak pro české, tak i německé příhraničí) a začal jeho interkulturní a multikulturní rozvoj (daný i novými menšinami usídlujícími se zejména ve městech – Rusové, Němci, Vietnamci). Po „otevření hranic“ následoval příliv návštěvníků i podnikatelů ze zahraničí, jejich zájem se však koncentroval především na velká sídla, tradiční a komerčně zajímavé ekonomické aktivity (lázeňství, hoteliérství, cestovní ruch, stáčení minerálních vod, obchod, apod.). Zvýšený zájem o lukrativní pozemky (pro výstavbu rodinných domů, obchodní infrastruktury, golfových hřišť, apod.) se na venkově příliš neprojevil a zůstal soustředěn do příměstských oblastí.

Ve většině sídel v oblasti se neočekává v nejbližších letech výrazný rozvoj a zřejmě si zachovají svůj stávající skromný charakter s postupným vylepšováním životních podmínek a snahou o udržení nebo zvýšení zaměstnanosti obyvatel, dostupnosti zdravotní péče, podporu rozvoje tvořivosti, umělecké činnosti a šíření kultury, apod.

2.1.4 Geomorfologické podmínky

Region zahrnuje území sníženiny Tachovské brázdy (okrajově i Chebské pánve), tak svahy (a část zarovnaných náhorních plošin) Slavkovského a Českého lesa (Dyleňský les). Nejvyššími body jsou Lesný (983 m n. m.) a Lysina (982 m n. m.) ve Slavkovském lese

a Dyleň (940 m n. m.) v Českém lese. Ve Slavkovském lese jsou geologickým podkladem převážně krystalické horniny (ruly, svory, amfibolity), místy prostoupené čedičovými třetihorními sopečnými suký (Podhorní vrch), v Českém lese ruly, svory a žuly, v Chebské pánvi třetihorní naplavené písky a jíly. Údolní nivy vodních toků sledují souvislé uložení fluvialních písku a štěrků.

2.1.5 Hydrologické podmínky

Z hydrografického hlediska náleží území do povodí dvou velkých řek, Ohře a Berounky (rozvodí vede přibližně po linii Podhorní Vrch - Lázně Kynžvart - Stará Voda - vrch Dyleň). Nejvýznamnějšími vodními toky nižších řádů jsou řeka Teplá, Lipoltovský a Šitbořský potok (povodí Ohře), Kosí a Jilmový potok (povodí Berounky). Značný význam mají blízké vodní nádrže Jesenice (retence, rekreace, sport), Podhora (retence, pitná voda) a Mariánské Lázně (retence, pitná voda), zmínit je třeba rovněž rybníční soustavy na sousedním Chodovoplánsku (retence, rekreace, sport, chov ryb), Hleďsebsku, Kynžvartsku (retence, chov ryb) a severním Mariánskolázeňsku - oblast Kladské (retence, ochrana přírody, omezeně sport a chov ryb).

Z pohledu vodohospodářského náleží velká část regionu do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Chebská pánev a Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, zahrnuje ochranná pásma vodních zdrojů i přírodních léčivých zdrojů všech stupňů. Nesporný lázeňský význam území dokumentují balneologická centra Mariánské Lázně a Lázně Kynžvart. Velmi významné jsou četné přírodní vývěry minerálních vod.

Území regionu leží ve zvlněném terénu sevřeném na severu Slavkovským lesem, na východě Českých lesem a Tepelskou plošinou. Nadmořská výška zemědělských pozemků se pohybuje mezi 500 a 600 m. n. m. Leží v bramborářském výrobním typu. Genetický půdní typ je většinou hnědá půda. Místy jsou půdy značně zmočřelé, nejmenší zastoupení mají pak podzoly, rankery a syrozemě. Z půdních druhů převažuje půda středně těžká. Půda lehká hlinitopísčité se vyskytuje asi na 30 % území, půda těžká, hlinitojílovitá je na výměře asi 20 %.

2.1.6 Biogeografické podmínky

S výjimkou sníženin a nejbližšího okolí výše položených sídel je lesnatost území značná, lesní porosty jsou však převážně nepůvodní, nevhodného druhového složení - v minulosti byly převedeny na kulturní smrčiny. Teprve v posledních letech dochází k postupné diverzifikaci výsadby s ohledem na stanoviště, v neposlední řadě díky systematickému tlaku orgánů ochrany přírody.

Z pohledu evropské ekologické sítě (EECONET) a územních systémů ekologické stability (ÚSES) má region mimořádný význam nejen v rámci České republiky (prvky nadregionálního a regionálního významu), ale i v rozměru „evropském“ (jádrová území EECONET jsou plochy zvýšené péče o krajinu).

Územní systémy ekologické stability nadregionální a regionální úrovně byly schváleny v rámci územních plánů velkých územních celků, územní systémy ekologické stability lokální úrovně jsou součástí územních plánů jednotlivých sídel.

2.1.7 Ambice

Průchodnost pro motorová vozidla je dána silničními přechody Pavlův Studenec/Bárnau, Broumov/Mähring, Svatý Kříž/Hundsbach a Pomezí/Schirnding. Chybí příčná spojka na úpatí

Českého lesa/Obepfälzer Wald, tedy na západ od Dyleně. Nabízí se kdysi průjezdná, dnes lesní komunikace Neuualbenreuth/Mýtina. Na Hornofalcké straně je komunikace sice úzká, ale díky dokonalému živičnému povrchu až k samotnému hraničnímu kameni dokonale připravená k napojení na pokračování na české straně. Příslušné případné úpravy vozovky na české straně, vyčíslení jejich nákladů a zdůvodnění investice je úkolem zainteresovaných složek na českém území.

2.1.8 Obyvatelstvo a osídlení

Demografický vývoj území ve 20. století potvrzuje obecně známý demografický vývoj sídel v bývalých Sudetech (stabilizovaný počet obyvatel v první polovině 20. století prudce poklesl odchodem německého obyvatelstva po skončení 2. světové války, a i když pozvolna stoupá, většinou nedosáhl ještě původního stavu). Konec 2. světové války znamenal rozhodující přelom v rozvoji oblasti i celého kraje.

Nuceným odchodem obyvatelstva německého původu se snížil jeho počet o 80 %, došlo ke konfiskaci jejich majetku a zahájeno doosídlování obyvateli z českého vnitrozemí, obyvateli českého původu z jiných států – reemigranty, a konečně dalšími zájemci ze zemí RVHP, kteří nenacházeli na domácí scéně klidnou půdu. Ani dnes nelze zdaleka podceňovat skutečnost, že se v poválečných letech na území Karlovarského kraje vyměnila velká část obyvatelstva. Stejně tak je nutno vzít v úvahu, že území bylo doosídleno etnicky i kulturně různorodými skupinami a v důsledku této skutečnosti došlo k zásadní sídelní a kulturní diskontinuitě, zpretrhání sousedských vztahů, přerušení kontinuity veřejného a politického života, činnosti a existenci zájmových a sportovních sdružení, nárůstu xenofobních tendencí. Pozitivním rysem tohoto dění se stalo v rámci tehdejších socioekonomických podmínek nebývalé střetání genotypů.

2.1.9 Vzdělávání v regionu

Region na české straně má ve srovnání s Českou republikou mizivý podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Zjištěná vzdělanostní struktura je důsledkem migrace obyvatelstva z obcí za pracovními příležitostmi do průmyslovějších oblastí (Plzeň, Praha) v uplynulém období.

Historický vývoj v regionu značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná, přičemž nejvýrazněji zaostává v podílu vysokoškolsky vzdělaných osob a osob s úplným středním vzděláním s maturitou.

2.1.10 Osídlení - sídelní síť a struktura

Sídla v regionu mají převážně statut obce (8, tj. 88,8 %), pouze Lázně Kynžvart mají statut města. Rozmístění sídel v krajině je dáno zejména historickými okolnostmi (např. těžbou a využíváním přírodních zdrojů, trasou obchodní zemské stezky z Bavorska do Čech). Dotváření sídelní struktury ve 2. polovině 20. století se vyznačovalo řízeným zánikem (v některých případech i likvidací) řady sídel v blízkosti hranice s Německem (např. části obcí Stará Voda, Dolní Žandov, Tři Sekery).

Přirozeným centrem území jsou Mariánské Lázně a částečně Cheb (pro oblast Dolního Žandova).

U většiny sídel sice převažují obytné funkce, s ohledem na stabilizovanou dopravní obslužnost veřejnými dopravními prostředky nehrozí ani menším obcím v blízké budoucnosti vylidnění a zánik. Za základ sídelní struktury jsou pokládána sídelní centra městského typu Mariánské Lázně, která tvoří základní kostru území. Lázně Kynžvart s lázeňskou funkcí jsou lázeňským místem.

Devastaci zaniklých obcí a osad v bývalém hraničním pásmu je nutno považovat za nezvratnou realitu a jejich jakoukoli rehabilitaci již čistě z ekonomického hlediska za nereálnou. Vzhledem k významným ekologickým a krajinným funkcím tohoto území je nutno především využít zakonzervování přírodního stavu ve smyslu databanky jinde zaniklých přírodních druhů, venkovská sídla i v jejich dochovaných fragmentech zdokumentovat, podle možnosti částečně obnovit a eventuálně zhodnotit v rámci rozvoje cestovního ruchu.

2.1.11 Bytový fond

V regionu převažují byty v rodinných domcích. Region Mariánskolázeňsko je charakteristický venkovským osídlením s nízkou hustotou zalidnění, s výjimkou města Mariánské Lázně a přilehlých obcí Velká Hleďsebe a Drmoul, které mají příměstský charakter. Důležitým faktorem rozvoje obcí je dokončení základní technické infrastruktury a podpora nové bytové výstavby. Většina obcí uvažuje ve svých územních plánech s dostatkem ploch pro bydlení, převážně individuální.

2.1.12 Zaměstnanost

Z hlediska zaměstnanosti obyvatelstva na venkově je nutno podporovat alternativní zdroje pracovních příležitostí, neboť zaměstnanost v zemědělství velmi výrazně za posledních deset let poklesla.

V Lázních Kynžvart je to dřevozpracující průmysl, lesnictví, lázeňství a zdravotnictví. V obcích Valy, Velká Hleďsebe, Drmoul jsou převažujícím odvětvím zaměstnanosti služby. Ve stavebnictví lze předpokládat spíše stagnaci jak z hlediska zaměstnanosti, tak z hlediska objemu výroby. Služby na venkově rovněž zaostávají za vývojem regionálním i celorepublikovým. Vzhledem ke stále se snižující zaměstnanosti v zemědělství je nutno zaměřit se na stabilizaci tohoto odvětví v regionu.

2.1.13 Občanská vybavenost - komerční

V oblasti obchodu dochází k orientaci zákazníků na výhodnější velkoplošné prodejny obchodních řetězců (zatím se jedná převážně o prodejny potravin). V menších obcích slouží prodejny potravin či se smíšeným zbožím pouze k doplňkovým nákupům. V posledních letech dochází zároveň k obnově obchodů se smíšeným zbožím (včetně různých typů večerek), často provozované vietnamskými obchodníky. Kromě nejmenší obce Vlkovice se v současnosti ve všech obcích nachází obchod.

2.1.14 Občanská vybavenost - školství

V regionu Mariánskolázeňsko se nachází:

V Mariánských Lázních je kromě dvou základních devítiletých škol, zvláštní škola, jedna střední škola (gymnázium a obchodní akademie, hotelová škola a střední odborné učiliště oborů kuchař-číšník a soukromé drogistické učiliště.

Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy připravuje ke studiu na vysokých školách české i zahraniční studenty.

V Mariánských Lázních se nachází 6 mateřských škol, 2 základní školy a základní umělecká škola s pobočkami v Dolním Žandově, Drmoulu, Lázních Kynžvart a Velké Hleďsebi. Kromě toho zde existuje vysokoškolské bakalářské studium při 1. Lékařské fakultě UK Praha oboru ergoterapie se zaměřením na fyzioterapii

a balneologii. Značný počet studentů středních a vysokých škol dojíždí do Chebu, Plzně a Prahy.

V obcích Svazku se nachází následující ZŠ a MŠ:

ZŠ a MŠ Dolní Žandov	1. – 9. třída
ZŠ a MŠ Stará Voda	1. – 3. třída
ZŠ a MŠ Drmoul	1. – 5. třída
ZŠ a MŠ Lázně Kynžvart	1. – 9. třída
ZŠ a MŠ Tři Sekery	1. – 5. třída
ZŠ Velká Hleďsebe	1. – 9. třída
MŠ Klimentov	
MŠ Velká Hleďsebe	
MŠ Trstěnice	

Žádná škola ani školka tedy není ve dvou nejmenších obcích: Vlkovice a Valy.

2.1.15 Zdravotnictví a sociální péče v regionu

V Mariánských Lázních se nachází soukromé městské nemocniční zařízení (nemocnice), které však má pouze omezené množství odborných oddělení. Další nestátní zdravotnická zařízení v oborech základní zdravotní péče se nacházejí i v Lázních Kynžvart, Velké Hleďsebe a Dolním Žandově. Pro západní část regionu je spádová i Karlovarská krajská nemocnice v Chebu. Problémem může být dostupnost lékařské péče pro obyvatele menších obcí především s horší dopravní obslužností v požadovaných časech.

V regionu je stále silnější potřeba budování sociálních zařízení pro občany důchodového věku. Ze sociálních zařízení tohoto typu je největší Dům s pečovatelskou službou v Mariánských Lázních, obdobné zařízení je i v Lázních Kynžvart.

Pro území s rozptýleným venkovským osídlením je významný též rozvoj domácí péče a terénní pečovatelské služby. V území chybí nabídka dalších druhů sociálních služeb např. denní stacionáře, azylové domy, centra pomoci.

Co se týká zdravotního stavu populace, jeho dosavadní vývoj lze považovat za poměrně nepříznivý (např. nadprůměrná úmrtnost na nemoci oběhové soustavy, úmrtnost na nádorová onemocnění, vysoká úmrtnost na poranění a otravy). Vyžaduje zvýšenou pozornost orgánů zodpovědných za zdravotní politiku kraje. Krajská hygienická stanice navrhuje v této souvislosti definovat zdravotní politiku kraje obdobně jako na celostátní úrovni, a to vytvořením a realizací Programu podpory veřejného zdraví v Karlovarském kraji.

2.1.16 Kultura, sport a rekreace

Pěstování pospolitosti obyvatel, například zapojením obyvatel do dění v obcích, rozvíjením kulturních tradic nebo sportovním vyžitím je významné pro vytvoření pocitu sounáležitosti a vztahu obyvatel k místu svého bydliště. Toto je důležité pro udržení mladé generace v místě, což je důležitým rozvojovým předpokladem.

V kulturním životě regionu má významné postavení město Mariánské Lázně, kde je zejména v lázeňské sezóně soustředěno mnoho kulturních aktivit. Kromě tradičních akcí, jako je Chopinův festival, otvírání pramenů, zahajování lázeňské sezóny se rozvíjí nové tradice jako je mezinárodní festival národních souborů nebo mezinárodní festival pěveckých souborů. Dále se zde nachází regionálně významné kulturní instituce (divadlo, muzeum a kino). V dalších větších sídlech v okolí je možno nalézt muzea (Planá, Doubrava) v Lázních

Kynžvartu pak empírově přestavěný zámek (národní kulturní památka). K dalším kulturním památkám patří kostely, které však nejsou vždy v dobrém stavu.

Podobná situace je i v oblasti sportovních aktivit. V Mariánských Lázních jsou k dispozici sportoviště pro zimní sporty (hokej, lyžařské sporty), tenis, golf, fotbal, košíkovou. I v obcích svazku se rok od roku lepší vybavenost sportovišť.

2.1.17 Úřady a veřejná správa

Stavební úřady se nachází v Mariánských Lázních, Lázních Kynžvartu a v Chebu.

Pošty nejsou v Trstěnicích, ve Staré Vodě, ve Valech a ve Vlčovicích, v ostatních obcích pobočky stále fungují.

Mezi hlavní nedostatky veřejné správy na regionální úrovni lze uvést především to, že management úřadů je nedostatečně vybaven řídicími dovednostmi a má malé řídicí kompetence v oblasti řízení lidských zdrojů, existuje nízká úroveň komunikace a spolupráce ústřední státní správy a územní veřejné správy, málo/nedostatečně se využívají informační a komunikační technologie ve veřejné správě, prosazování a implementování eGovernmentu je nedostatečné, rozpočtové určení daní k zajištění základních funkcí veřejné správy neodpovídá povinnostem, které přešly na územně samosprávné celky.

Základní potřeby v oblasti modernizace veřejné správy lze určit v několika hlavních bodech: zavádění metod práce a organizace charakteristických pro komerční sféru (hodnocení podle výkonu a dosahování cílů, agenturní systémy), zvýšení kvality regulace, zlepšování kvality řízení a managementu, rozvoj lidských zdrojů ve správních úřadech, podpora komunikace a koordinace mezi samosprávou a státní správou za využití moderních metod řízení a ICT, zlepšování využití ICT ve veřejné správě.

2.1.18 Spolky a nevládní organizace

V regionu je situace v oblasti spolků a NNO velmi příznivá. V regionu působí spolky a zájmových sdružení – hasiči, rybáři, myslivci, klub žen, sportovci a další.

2.1.19 V regionu působí

- **MAS 21, o.p.s.**

Název místní akční skupiny (dále jen MAS): MAS 21, o.p.s.

Právní forma MAS: obecně prospěšná společnost

MAS 21, o.p.s. byla založena zakládací smlouvou dne 15. prosince 2005 a byla zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Městským soudem v Plzni do oddílu O, vložky č. 96, a to usnesením uvedeného soudu ze dne 3. dubna 2006 č. j. F 4095/2006, O 96/1.

Území MAS leží na území okresu Cheb v Karlovarském kraji, který tvoří západní část NUTS 2 Severozápad. Území leží na hranici se Spolkovou republikou Německo (Sasko, Bavorsko) a tvoří ho správní území 33 obcí. Spojité území MAS zahrnuje správní území čtyř uskupení spolupracujících obcí (Sdružení Ašsko, Mariánskolázeňsko, Mikroregion Chebsko, Svazek obcí Kamenné vrchy) a území dalších dvou obcí (Mariánské Lázně, Vojtanov), které nejsou členy žádného uskupení.

<http://www.mas21.cz/>

- **Mariánskolázeňsko, o.p.s.**

Obecně prospěšná společnost Mariánskolázeňsko o.p.s. byla založena 9. března 2011 zápisem do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Plzni (oddíl O, vložka 149). Společnost působí na území vymezeném správním územím obcí Drmoul, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Trstěnice, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe a Vlkovice. Zakladatelem je dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko.

Druh obecně prospěšných služeb:

- koordinace rozvoje regionu Mariánskolázeňsko ve všech oblastech
- rozvoj a propagace regionu Mariánskolázeňsko a jeho turistického potenciálu
- budování a rozvoj destinačního managementu Mariánskolázeňska
- vytváření nových forem a možností ekonomického a turistického využití krajiny
- ochrana obrazu krajiny, sídel a jejich hodnot jako jediného základního prostředí pro rozvoj turistického ruchu
- ochrana a obnova sakrálních památek Mariánskolázeňska
- ochrana životního prostředí
- služby při financování projektů k rozvoji regionu Mariánskolázeňsko
- koordinace projektů a produktů zaměřených k rozvoji regionu Mariánskolázeňsko
- tvorba informační databanky ke shromáždění informací prospěšných k rozvoji regionu Mariánskolázeňsko
- součinnost se zahraničními subjekty majícími vztah k regionu Mariánskolázeňsko
- příprava informačních a metodických materiálů a školních pomůcek
- výchova, vzdělávání a informování dětí a mládeže
- spolupráce na rozvoji lidských zdrojů, včetně pořádání seminářů, kurzů, školení, kulturních a společenských akcí
- zajišťování osvěty a vzdělanosti lidského potenciálu kraje
- komunikace s orgány státní správy a samosprávy při spolupráci na rozvoji regionu Mariánskolázeňsko
- poradenská činnost
- činnosti spojené se spoluprací s orgány Evropské unie a České republiky v rámci rozvoje regionu Mariánskolázeňsko
- činnosti vedoucí k posílení místní a regionální identity

<http://www.marianskolazensko.net/>

- **ZO ČSOP Kladská**

ZO ČSOP Kladská sdružuje fyzické osoby se zájmem o zachování a rozvoj přírodního a kulturního dědictví regionu Slavkovského lesa a okolí v souladu se stanovami Českého svazu ochránců přírody. Vznikla v roce 2002 z okruhu zájemců, kteří již předtím dlouhodobě dobrovolně spolupracovali na projektech a aktivitách v regionu. V současné době má 12 členů. Posláním organizace je především ochrana a obnova přírody a krajiny a environmentální výchova, vzdělávání a osvěta dětí, mládeže i dospělých.

<http://www.slavkovskyles.cz/>

- **Kotec, o. s.**

Občanské sdružení KOTEC bylo registrováno Ministerstvem vnitra dne 8. 1. 2004 pod registračním číslem VS/1-1/55902/04-R.

Společným cílem organizace je poskytování cílených sociálních služeb nejenom lidem drogově závislým, i dětem, mladým lidem a rodinám ohroženým sociálním vyloučením, a romské komunitě. Sociální služby jsou směřovány na uplatnění a zapojení uživatelů služeb do běžného způsobu života místní komunity. Neméně naléhavá je snaha o zamezení nárůstu experimentálního a příležitostného užívání drog a ostatních návykových látek,

včetně užívání alkoholu a tabáku. Prevence je cílená i na ostatní oblasti sociálního vyloučení.

<http://www.kotec.cz>

2.1.20 Doprava a technická infrastruktura

2.1.20.1 Doprava

Region má strategicky výhodnou polohu v sousedství Spolkové republiky Německo. Stávající dopravní situace je ovlivněna zejména nadřazenými státními a mezinárodními potřebami.

Regionem probíhá dopravní osa Plzeň - Cheb jak silniční, tak železniční. Nalézá se zde letiště místního významu Skláře. Letiště Skláře je využíváno pro rekreační dopravu malými letadly pro sportovní létání.

Silnice I/21 Cheb - Velká Hleďsebe - Chodová Planá - Planá - Stříbro je v Chebu napojena na tři hraniční přechody (Pomezí, Svatý Kříž a Vojtanov). Tvoří též spojnicí mezi mezinárodními trasami E 49 a E 50. Silnice Bor - Planá - Mariánské Lázně (I/21) spojuje region s dálnicí D 5. Silnice I/20 (E 49) Karlovy Vary - Bečov nad Teplou - Plzeň a silnice II/230 Bečov nad Teplou – Mariánské Lázně spojují obě lázeňská města.

Hustota silniční sítě na území regionu Mariánskolázeňsko je dostačující. Převažují silnice III. třídy. Trasy jsou zastaralé, vedou v historicky dávných trasách přes centra sídel, což nevyhovuje rostoucím dopravním požadavkům, zhoršuje bezpečnost silničního provozu a životní prostředí. Ani technický stav dopravní infrastruktury nevyhovuje současným a předpokládaným budoucím potřebám.

Jedním z rozvojových rizik je další zhoršování technického stavu vozovek. Správci silnic ani místních komunikací nedisponují dostatečným množstvím finančních prostředků na opravy, rekonstrukce či novou výstavbu komunikací, což by mělo pozitivní vliv na rozvoj dopravních cest v regionu.

Na silnicích I. třídy bude nutno realizovat přeložky a obchvaty s cílem zvýšit jejich kapacitu a bezpečnost a omezit negativní vlivy dopravy na osídlení.

V dopravní síti regionu je třeba upřednostnit zlepšení podmínek přístupu k hraničnímu přechodu Broumov / Mähring přes Trstěnice a Tři Sekery. Nezbytná je urychlená rekonstrukce silnic II. a III. třídy zejména do turisticky atraktivních sídel, s novou výstavbou cyklostezek a značení cyklotras mimo dopravně exponované komunikace. Dále bude nutná obnova či nová výstavba polních cest, které byly zrušeny v době scelování zemědělských pozemků tam, kde chybí vazba obcí na okolní lesy a vazba mezi sousedními obcemi.

Hlavní rekonstruovaná železniční trať č. 170 s nadregionálním významem prochází regionem v úseku Dolní Žandov - Lázně Kynžvart - Valy - Mar. Lázně. V této ose nachází III. železniční koridor s rychlostí 120 - 150 km/hod. Železniční tratě lokálního významu Mar. Lázně - Karlovy Vary budou zachovány.

V letecké dopravě je nutno chránit ochranná pásma a plochy stávajícího letiště ve Sklářích a počítat s jeho eventuálním rozšířením - i když se to nyní jeví jako málo reálné. Region se potýká s problémy v oblasti dopravní situace, a to v důsledku tranzitní dopravy a absence obchvatů na trase Drmoul, Velká Hleďsebe, Stará Voda.

Dopravní obslužnost uvnitř regionu je zajišťována z části železniční, ale zejména autobusovou dopravou. Na rozšíření počtu spojů a na zajištění návaznosti autobusových

a železničních spojů nemají obce dostatek finančních prostředků. Chybí spoje zejména v odpoledních a večerních hodinách a ve dnech pracovního volna a pracovního klidu.

2.1.20.2 Dopravní obsluha území

Veřejná doprava - základní a ostatní dopravní obslužnost území (IDS). V Karlovarském kraji funguje od 1. 7. 2004 systém Integrované dopravy Karlovarského kraje – IDOK. Integrovaná doprava byla postupně zavedena téměř na celé území kraje a umožňuje používání předplatných jízdenek u všech dopravců na regionálních linkách. Integrovaný dopravní systém koordinuje Koordinátor integrovaného dopravního systému Karlovarského kraje, p. o.

Integrace městské hromadné dopravy s veřejnou linkovou dopravou a drážní osobní dopravou je příležitostí k dosažení vyšší celkové kvality dopravy ve městech a v příměstských oblastech současně s lepším využitím dotačních finančních prostředků.

Některé tratě i autobusy na území kraje jsou zapojeny do projektu česko-německého dopravního systému EgroNet. Na území kraje v těchto případech zajíždí moderní jednotky německého dopravce Vogtlandbahn.

Vysoký podíl individuální automobilové dopravy vůči hromadné (v současnosti poměr až 80:20) je dlouhodobě neudržitelný. Jedním z hlavních kroků pro zlepšení atraktivity veřejné dopravy je proto komplexní modernizace vozového parku. V současnosti však postrádá region nabídku vhodného a kvalitního vozového parku odpovídající současným požadavkům na moderní drážní osobní hromadnou dopravu, tak MHD s alternativními pohony stále značně zaostává za potřebami a kvalitativními standardy, uplatňovanými při zajišťování dopravní obslužnosti.

MHD v regionu zajišťuje MĚSTSKÁ DOPRAVA Mariánské Lázně s.r.o. prostřednictvím autobusů. Jedná se o obce Drmoul, Velká Hleďsebe, Valy, Stará Voda a Lázně Kynžvart. Velká Hleďsebe je obsluhována také trolejbusy.

2.1.20.3 Technická infrastruktura

2.1.20.3.1.1 Elektrická energie

V regionu Mariánskolázeňsko nejsou žádné významné zdroje elektrické energie.

Ve střednědobém horizontu bude nutné posílit vazbu na uzlovou oblast 400 kV Přeštice vybudováním nového vedení VVN 110 kV Jindřichov – Drmoul. Vzhledem k předpokládanému rozvoji obnovitelných zdrojů energie, zejména farem větrných elektráren, lze očekávat výstavbu dalších vedení VN, VVN a transformoven.

2.1.20.3.1.2 Vodní hospodářství

Vodní hospodářství je důležitou složkou technické infrastruktury, která podmiňuje další rozvoj území. Pro region Mariánskolázeňsko je prvořadé zásobování pitnou vodou a stupeň napojení obyvatel na veřejné kanalizace (včetně čistíren odpadních vod).

2.1.20.3.1.3 Program rozvoje vodního hospodářství

Výstavba kanalizace a ČOV zaostává z ekonomických důvodů za výstavbou vodovodů. Kanalizace a čištění odpadních vod by mělo být zajištěno v první řadě u větších sídel regionu. Ochrana podzemních vodních zdrojů včetně minerálních léčivých vod je jednou z priorit. Je třeba využít kvalitní podzemní vodu k vodárenským účelům a optimálně využívat přírodní zdroje léčivých vod. V území se nachází vodárenské toky a nádrže (Kosí potok,

vodárenská nádrž Mariánské Lázně na Kamenném potoce, nádrž Podhora na řece Teplé), kde je nutno dodržovat režim v jednotlivých stupních pásem hygienické ochrany. Přednostně je třeba věnovat pozornost výstavbě čistíren odpadních vod. Správci vodovodů a kanalizací je převážně Chevak Cheb, a. s.. Obec Vlkovice má vlastní čističku i zdroj vody.

Nachází se zde mnoho hospodářsky významných rybníků, které plní rybochovnou, retenční, případně rekreační funkci. Přednostně je třeba věnovat pozornost obnovení protržených, poškozených a nefunkčních rybníků příp. výstavbě nových, z důvodů zvýšení retenční schopnosti krajiny zvýšení její atraktivnosti pro bydlení a turistiku.

2.1.20.3.1.4 Plyn

Zemní plyn byl v devadesátých letech v regionu stejně jako jinde v ČR považován za progresivní energetické medium. Obce i občané měli a mají zájem o jeho plošné rozšíření, kterému však bránila rozptýlená sídelní struktura (vysoké investiční náklady). V současné době je patrný příklon zpět k pevným palivům, zejména ke dřevu. Pro některá sídla je možno uvažovat s využitím alternativních zdrojů energie.

Odběr zemního plynu z tranzitního plynovodu pro síť vysokotlakých plynovodů západních Čech je realizován v předávací stanici ve Sviňomazích v okrese Tachov. Dodávka plynu do regionu je zajištěna plynovodem DN 500 Sviňomazy - Vřesová, DN 700 Vřesová - jižní Čechy a DN 200 Sviňomazy - M. Lázně. Mezi významné plynovody patří další tzv. Krušnohorská magistrála DN 300 propojující Vřesovou s bývalou TP Úžín zajišťující dodávku plynu pro severovýchodní část území. V úseku Vřesová - Prunéřov byl tento plynovod v nedávné době posílen v souběhu vybudovaným plynovodem DN 500. Na tyto plynovody navazuje soustava vysokotlakých plynovodů zásobující celé území kraje. Dodávka plynu spotřebitelům je realizována prostřednictvím středotlaké a nízkotlaké plynovodní sítě.

2.1.21 Komunikační sítě

Na území regionu došlo v minulosti k zásadní rekonstrukci telekomunikační sítě a její přeměně na výhradně digitální datové služby a transformaci hlasových služeb na libovolnou cestou dopravované datové pakety v plném duplexu. Dostatečně dimenzovaná je i bezdrátová síť.

2.1.22 Skládkové hospodářství

Stabilizovaná skládka odpadů včetně skládky nebezpečných odpadů pro region se nachází v Černošíně. Odvoz komunálního odpadu je zabezpečen ve všech obcích, stejně jako třídění odpadu (sklo, papír, plasty, nově i biologické odpady, hliník, oděvy, elektrozařízení atd.).

2.1.23 Struktura ekonomické základny

Struktura hospodářství regionu postrádá diverzitu. V Mariánských Lázních a Lázních Kynžvartu je hlavní prioritou lázeňství a cestovní ruch. Ve Staré Vodě probíhá tradiční výroba a zpracování místních čedičových surovin ve firmě EUTIT. Obec Dolní Žandov je stále majoritně zemědělsky orientovaná. V obci Vlkovice zemědělství v důsledku privatizačních změn zčásti zaniklo. V obci Tři Sekery se výrazně omezila tradiční dřevozpracující výroba a působí tam nadále několik soukromých zemědělců a drobných živnostníků. Ekonomika regionu je velmi významně závislá na lázeňství. Významné pro region je lesnictví a dřevozpracující průmysl a několik dalších podniků potravinářského průmyslu a stavebnictví.

2.1.24 Cestovní ruch

Oblasti cestovního ruchu vévodí obrovský potenciál jedinečného přírodního bohatství v podobě množství minerálních pramenů a jejich hojné využívání v balneologii v lázeňských centrech. Výhoda pro rozvoj turistického ruchu je patrná též ze stovky let staré tradice cestovního ruchu v oblasti a současného množství návštěvníků města Mariánské Lázně. Turisty zde lákají kromě zmíněných lázeňských služeb též velké plochy parků a městské zeleně ve městě, relativně čisté ovzduší a členitá, z velké části zalesněná krajina.

Většina aktivit týkajících se cestovního ruchu je soustředěna do Mariánských Lázní, kde se nachází množství hotelů a lázeňských zařízení i té nejvyšší kategorizace.

V ostatních sídlech regionu je zatím zmíněný turistický potenciál málo využíván z důvodů chybějící infrastruktury a služeb. Zejména v malých sídlech často chybí možnosti ubytování a stravování, často i významné atraktivity.

Neexistuje žádné přeshraničně orientované centrum na cestovní ruch.

2.1.25 Služby

Služby jsou koncentrovány v Mariánských Lázních a v okolních „příměstských“ obcích (Velká Hleďsebe, Drmoul). Z hlediska trendů má tato oblast další růstové perspektivy, pokud se bude dařit centru – Mariánským Lázním.

2.1.26 Životní prostředí

Závažným současným problémem ochrany přírody je šíření invazních rostlin – bolševníku, křídlatky, netýkavky.

Z krajinného hlediska jsou významné i přírodní památky (zákon č. 114/1992 Sb., § 36) a přírodní útvary menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů vzácných nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem.

V regionu se nachází významná kulturní památka Kynžvartský kámen (památkou vyhlášeno 1990).

Zlepšením kvality života a životního prostředí ve městech, obcích a regionech se zabývá také místní agenda 21 (MA 21).

2.1.27 Chráněná území, krajina

Region Mariánskolázeňsko leží svou severní částí na území Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. V regionu převládají smrkové lesy. Podmínky pro přirozené omlazování porostů jsou dobré, dochází však k poškozování porostů okusem zvěře. Přirozená skladba lesa s výskytem listnatých porostů (buků, klenů) se v regionu zatím vyskytuje zřídka.

Pro celé území regionu jsou zpracovány územní systémy ekologické stability, které se rozpracovávají na lokální úrovni a následně bude probíhat jejich realizace.

2.1.28 Půda

Zemědělský půdní fond představuje významné přírodní bohatství. V regionu není ale v plné míře využíván. Okrajové plochy zemědělských pozemků, plochy zamokřené nebo hůře dostupné i některé pastviny nejsou zemědělsky využívány. Takové plochy je třeba

v rámci regionu vytipovat např. k zalesnění. Plochy orné půdy vystavené větrné erozi je třeba chránit vhodným vegetačním opatřením.

Je ale nutno se zaměřit i na zvyšování půdní úrodnosti a schopnosti půdy zadržet vodu a živiny. Pro tento účel je třeba převádět ohrožené pozemky do trvalých nebo dočasných travních porostů.

2.1.29 Voda

Ochrana vod je významnou součástí péče o životní prostředí. V regionu má význam z hlediska krajinotvorné funkce vodstva využívání vodních zdrojů povrchové vody i vody podzemní a minerální.

Největší význam v regionu má Kosí potok se svými přítoky. Jakost povrchových vod Kosího potoka je sledována v regionu ve dvou profilech. Jakost vody je v celém sledovaném úseku poměrně vyrovnaná a odpovídá III. třídě jakosti v ukazatelích kyslíkového režimu (BSK₅, CHSK) a IV. třídě u chlorofylu a železa a fosforu. Ostatní znečišťující látky se vyskytují v I. a II. třídě znečištění. V porovnání s předchozími obdobími je situace na tomto toku setrvalá.

Významnými zdroji podpovrchové vody je prameniště Dyleň, Lazy, Lázně Kynžvart štola, Dolní Žandov, Brtná, Tři Sekery, Bellevue, Mlýnské údolí, prameniště Nimrod I., II., Maxovo údolí, Kov. Louka, Mohelno.

2.1.30 Ovzduší

V regionu není obecně ovzduší příliš zatížené znečišťujícími látkami. Mezi velké zdroje znečištění ovzduší byla zařazena centrální výtopna Mariánské Lázně a EUTIT Stará Voda.

Vliv na kvalitu ovzduší mají v regionu i malé zdroje znečišťování (kotelny, čerpací stanice). Na prašnosti v sídlech regionu se projevuje výrazně stavební činnost a velmi nedostatečná frekvence mytí vozovek. Negativně se projevuje vliv reliéfu, především v obcích ležících v údolí vznikají inverzní situace.

Na širším území Karlovarského kraje bylo v roce 2000 evidováno 65 zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 1). Nejvýznamnější liniové zdroje znečišťování ovzduší jsou silnice I. třídy I/6 a I/13 mezi Ostrovem a Chebem, silnice I/21 v úseku Cheb – Mariánské Lázně a Cheb – Františkovy Lázně, dále silnice I/6 Karlovy Vary směr Praha a silnice I/20 Doubí směr Plzeň.

2.1.31 Územní předpoklady trvale udržitelného rozvoje

Územní předpoklady trvale udržitelného rozvoje tvoří venkovský prostor a jeho obnova jako původního pestrého přírodního prostředí s přírodě blízkými způsoby zemědělské výroby, těsné sousedství regionu s Bavorskem, možnost propojení a přírodní bohatství, které zahrnuje zejména množství minerálních pramenů, relativně čisté ovzduší a rozsáhlé lesní biotopy.

Těchto předpokladů s využitím sídelních a dopravních struktur lze využít pro rozvoj lázeňství, cestovního ruchu a extenzivního zemědělství se zavedením systémů vytápění a dalšího využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie.

2.2 Strategické plánování rozvoje svazků obcí

Strategické plánování můžeme označit jako proces zahrnující výběr cílů, úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. V České republice existují vedle sebe dva způsoby strategického plánování, jejichž výsledkem jsou strategické dokumenty a územně plánovací dokumenty. Strategické dokumenty jsou aktivními nástroji veřejné správy stanovující priority z hlediska času a financování. Územně plánovací dokumenty jsou regulačními nástroji veřejné správy stanovující regulativy pro veškeré rozhodování v území. Je tedy zapotřebí usilovat o jejich koordinaci a sbližování.

Strategické dokumenty svazků obcí mají značný význam, spolupracující obce si v nich vyjasňují společné zájmy, vize a cíle. Právě v případě svazku obcí je vhodné soustředit všechny úrovně strategického plánování, tj. strategie, program a plán do jednoho dokumentu, obvykle označovaného jako strategie. Jednotlivé části jsou vzhledem ke svému charakteru aktualizovány v různých intervalech a jejich zařazení v jednom souhrnném dokumentu podporuje naplňování cílů strategie. Dále strategie umožní poznat základní podmínky a předpoklady rozvoje v širších souvislostech, nalézt a vysvětlit příčiny vývoje i současné situace, poznat hlavní trendy rozvoje a pochopit slabé a silné stránky pro jeho uskutečnění, dále formulovat žádoucí cíle rozvoje, navrhnout cesty jak využít příležitostí a rozvinout vnitřní i vnější potenciál daného svazku obcí a dosáhnout tak vytyčených cílů a specifikovat jednotlivé kroky k jejich dosažení.²

Strategie, resp. program rozvoje svazku obcí musí být koncipován jako dokument dlouhodobé, resp. střednědobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území svazku. Ve své výsledné podobě představuje jednotný názor členských obcí na možnosti a předpoklady rozvoje těchto obcí. V tomto smyslu je nutno chápat existenci strategie jako jednu ze základních podmínek řízení a koordinace rozvoje území dobrovolného svazku obcí. Strategie rozvoje je zdrojem informací pro místní podnikatelskou sféru z hlediska formování její podnikatelské strategie. Je také důležitým podkladem pro zájemce z tuzemska i zahraničí o investování v daném svazku obcí. Mezi základní funkce strategie rozvoje patří:³

2.3 Revize stávajících opatření

V této kapitole jsou řešeny příležitosti s ohledem na stanovené cíle.

Struktura cílů:

1. Ekonomický rozvoj

- CÍL 1A: Získání investic do regionu
- CÍL 1B: Rozvoj malého a středního podnikání

2. Doprava a technická infrastruktura

- CÍL 2A: Zlepšení dopravní situace regionu
- CÍL 2B: Rozvoj vodohospodářské infrastruktury
- CÍL 2C: Rozvoj energetických zdrojů

3. Obyvatelstvo a lidské zdroje

- CÍL 3A: Podpora zaměstnanosti
- CÍL 3B: Rozvoj vzdělávání a celoživotního učení
- CÍL 3C: Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení
- CÍL 3D: Zajištění kulturně-společenského zázemí

² GALVASOVÁ I., a kol., Spolupráce obcí jako faktor rozvoje, s. 74.

³ REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J. a kol., Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, s. 29-32.

4. Ekologie, ochrana životního prostředí, přírody a krajiny

CÍL 4A: Revitalizace krajiny a vod

CÍL 4B: Nakládání s odpady

5. Rozvoj venkova a zemědělství

CÍL 5A: Obnova a rozvoj vesnic

CÍL 5B: Rozvoj zemědělských podniků

6. Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

CÍL 6A: Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství

CÍL 6B: Prezentace regionu

CÍL 6C: Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví

7. Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy

CÍL 7A: Zavádění a rozvoj digitalizace agend veřejné správy a samosprávy

CÍL 7B: Zvyšování kvalifikace ve veřejné správě a samosprávě

CÍL 7C: Zvyšování efektivity spolupráce na úrovni svazku

CÍL 7D: Zapojení obyvatelstva do aktivit MA21

1. Ekonomický rozvoj

V tomto cíli vidíme zejména tyto příležitosti:

- Rozvoj přeshraniční spolupráce ve všech oborech (hospodářství, cestovní ruch, školství, doprava, životní prostředí)
- Rozvoj cestovního ruchu, zejména organizovaného hromadného
- Provázanost regionu s destinacemi Mariánské Lázně, CHKO Slavkovský les, Český les a jeho multiplikační efekty do jiných oborů
- Činnost regionálních rozvojových agentur
- Využívání podnikatelských inkubátorů a inovačních center
- Budování tradic, kultury, místních hodnot, komunitní společnosti
- Zintenzivnění transferu technologií
- Vytváření sítí MSP i přes hranice
- Rozšiřování subdodavatelských aktivit zejména MSP
- Rozvoj zpracovatelského průmyslu v návaznosti na zemědělství, lesnictví, stáčení minerálních vod a místní speciality
- Využití mimoprodukční funkce zemědělství při tvorbě krajiny
- Využití telekomunikačních a informačních technologií k vytváření nových pracovních míst na venkově
- Dostatek zařízení, která mohou sloužit pro rekvalifikaci
- Koordinace obcí a podnikatelských subjektů při získávání investorů
- Využívání podpor EU pro rozvoj podnikání
- Vytvoření regionální značky – marketingový produkt – např. v rámci přirozených geografických celků

2. Doprava a technická infrastruktura

Doprava a technická infrastruktura je jedním z nejsilnějších témat, které obce řeší. S ohledem na stav a podmínky v regionu byly vyhodnoceny tyto priority:

- Obnova místních komunikací
- Vybudování a obnova ČOV
- Výstavba vodovodů a kanalizací
- Přístup k finančním zdrojům pro investice do rozvoje dopravy
- Zvýšení kvality a propustnosti páteřních tahů v regionu

- Větší propojení s Bavorskem, víkendové spoje, pravidelné taktové spoje apod.
- Zvýšení přepravní rychlosti železniční trati Cheb-Plzeň
- Zvýšení kapacity přepravy po kolejích a odlehčení silnic
- Výstavba a dostavba silničních obchvatů obcí a měst
- Harmonizace jízdních řádů autobusů a železnic
- Možnost vybudování a obnovení turisticky atraktivních cest v extravilánech obcí pro napojení obec - krajina
- Možnost zavedení turisticky atraktivních nostalgických jízd a vyhlídkových vlaků do lázeňských a turistických center
- Omezení provozu nadměrných nákladů (vážení nákladních souprav na hranicích)
- Podpora ekologické dopravy – ekobusy
- Zprovoznění letiště v Mariánských Lázních

3. Obyvatelstvo a lidské zdroje

V tomto cíli jsou zařazena především témata jako rozšíření kapacit základních a mateřských škol a dále také

- Imigrace obyvatel
- Nabídka cenově dostupného bydlení – využití dotačních fondů
- Prohloubení spolupráce mezi veřejným, občanským a podnikatelským sektorem
- Zavedení systému celoživotního vzdělávání pro podnikatele na venkově
- Budování nových výrobních obslužných zařízení
- Vytvoření příznivého image území – životní prostředí, kulturní, lázeňský a turistický potenciál
- Přizpůsobení nabídky studijních oborů poptávce na trhu práce
- Stimulace využívání vhodných objektů (škol) pro kulturní účely, pro dětskou sportovní a zájmovou odpolední činnost
- Zlepšení dostupnosti zdravotnictví-decentralizace struktur
- Obnova původních struktur sídel a zlepšení hromadné dopravní obslužnosti do malých sídel
- Rozšíření přeshraniční spolupráce v budování a využívání zařízení sociální infrastruktury
- Rozšíření mateřských a základních škol s možností pozdější změny využití prostorů
- Rozšíření spolupráce škol
- Podpora výuky němčiny a češtiny

4. Ekologie, ochrana životního prostředí, přírody a krajiny

- Obnova a vytváření stabilizačních prvků (ÚSES) v krajině
- Zlepšení kvality povrchových vod výstavbou ČOV
- Krajínová tvorba (krajinařské a zahradní přístupy)
- Revitalizace malých vodních toků a nefunkčních vodních nádrží
- Údržba vodních děl a vodních toků
- Obnova lesů a hospodaření přírodě blízkým způsobem

5. Rozvoj venkova a zemědělství

- Vyšší průměrná výměra zemědělských podniků
- Zkušenosti s velkovýrobními technologiemi v zemědělství
- Značná rozloha lesních porostů
- Blízkost silných trhů pro zemědělskou a lesnickou produkci
- Využitelnost venkovského prostoru pro rekreaci a cestovní ruch
- Dostatek volných ploch pro investice

6. Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

- Využití vysokého přírodního potenciálu pro rozvoj turistiky
- Zpracování marketingové studie cestovního ruchu
- Zkvalitnění stravovacích a ubytovacích služeb na venkově, rozvoj agroturistiky
- Obnova historických a turistických zajímavostí, obnovení turistických cílů v území
- Vznik informační centrály cestovního ruchu
- Vytvoření jednotného přeshraničního informačního systému
- Zlepšení dopravního spojení CZ - BY
- Další rozvoj lázeňství
- Výstavba a značení sítě cyklotras a obnova cest na venkově
- Výstavba a značení sítě hippotras a obnova cest na venkově
- Vytvoření jednotného systému značení turistických stezek, cyklotras a běžkařských tras v území
- Zvýšení bezpečnosti návštěvníků a jejich majetku
- Vytvoření destinačního managementu a partnerství pro cestovní ruch
- Rozvoj letiště v M. Lázních
- Realizace cílených marketingových aktivit pro konkrétní cílové skupiny ve zdrojových oblastech potenciálních návštěvníků regionu.

7. Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy

- Digitalizace agend veřejné správy a samosprávy
- Zvýšení kvality ve veřejné správě a samosprávě
- Zvýšení efektivity spolupráce na úrovni svazku
- Zapojení obyvatelstva do aktivit MA 21

2.4 Vývoj při tzv. nulové variantě

S ohledem na množství cílů je nulová varianta téměř nemožná. Veškeré aktivity by mohla zastavit velká přírodní katastrofa, personální nestabilita nebo nedostatek finančních prostředků pro jakékoliv investiční a rozvojové aktivity.

Rizika a slabé stránky jsou specifikovány v jednotlivých SWOT analýzách – viz. bod 2.5 a při nulové variantě by došlo k prohloubení těchto jevů v území.

2.5 Souhrn výsledků klíčových analýz (charakteristika slabých a silných stránek – SWOT analýzy)

Bylo provedeno sedm analýz se sedmi klíčovými cíli. Pod každou analýzou je stručný souhrn, ve kterém je uvedeno, co je potřeba v regionu řešit nejvíce, jaké jsou možnosti v návaznosti na projektové listy.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	1. EKONOMICKÝ ROZVOJ
▪ Dostatek ploch a objektů pro podnikání ▪ Velký rozsah přírodních léčivých zdrojů-minerálních vod ▪ Dostatek vodních zdrojů ▪ Existence několika lázeňských míst a dvou CHKO jako center cestovního ruchu a lázeňství ▪ Dostatek stavebních kapacit ▪ Tradice zpracování dřeva jako místní suroviny ▪ Tradice zpracování čediče ▪ Výhodná geografická poloha na hranicích ▪ Existence základních koncepčních materiálů většiny obcí ▪ Zdravé životní prostředí ▪ Atraktivní reliéf, krajina a příroda ▪ Množství značených cyklotras a cyklostezek	▪ Nedostatek investičních zdrojů a startovního kapitálu ▪ Nízká úroveň marketingu stávajících podniků i regionu jako celku ▪ Nízká technicko-technologická úroveň zpracovatelského průmyslu ▪ Zastaralost technického vybavení ▪ Nedostatečné marketingové znalosti managementu podniků ▪ Nedostatečná koordinace činností a aktivit mezi jednotlivými podnikateli ▪ Neexistence informačního rozvojového centra typu RRA ▪ Malá sídla s malým počtem obyvatel ▪ Nedostatečná provázanost regionu s destinacemi cestovního ruchu ▪ Konkurence větších center (Cheb, Karlovy Vary, Plzeň) ▪ Omezení rozvoje průmyslu a zemědělství ze strany CHKO ▪ Nezainvestovanost ploch pro podnikání technickou infrastrukturou ▪ Demografické charakteristiky – stárnutí obyvatel, nízká úroveň vzdělanosti ▪ Stoupající nezaměstnanost, ▪ Sociokulturní vztahy, vazby, tradice, náboženství, nízká regionální identita ▪ Vztahy mezi lidmi, ke krajině, obci a regionu	

Příležitosti	Rizika	
▪ Rozvoj přeshraniční spolupráce ve všech oborech (hospodářství, cestovní ruch, školství, doprava, životní prostředí ...) ▪ Rozvoj cestovního ruchu, zejména organizovaného hromadného ▪ Provázanost regionu s destinacemi Mariánské Lázně, CHKO Slavkovský les, Český les a jeho multiplikační efekty do jiných oborů ▪ Činnost regionálních rozvojových agentur ▪ Využívání podnikatelských inkubátorů a inovačních center ▪ Budování tradic, kultury, místních hodnot, komunitní společnosti ▪ Zintenzivnění transferu technologií ▪ Vytváření sítí MSP i přes hranice ▪ Rozšiřování subdodavatelských aktivit zejména MSP ▪ Rozvoj zpracovatelského průmyslu v návaznosti na zemědělství, lesnictví, stáčení minerálních vod a místní speciality ▪ Využití mimoprodukční funkce zemědělství při tvorbě krajiny ▪ Využití telekomunikačních a informačních technologií k vytváření nových pracovních míst na venkově ▪ Dostatek zařízení, která mohou sloužit pro rekvalifikaci ▪ Koordinace obcí a podnikatelských subjektů při získávání investorů ▪ Využívání podpor EU pro rozvoj podnikání ▪ Vytvoření regionální značky – marketingový produkt – např. v rámci přirozených geografických celků ▪ Podpora činnosti NNO	▪ Rostoucí konkurence na světových trzích i uvnitř Česka ▪ Zaostávání v zavádění nových technologií ▪ Nedokonalé propojení výroby, výzkumu a vývoje ▪ Nedostatečná práce s informacemi ▪ Oddalování transformace a restrukturalizace zemědělství ▪ Podhodnocená cena pracovní síly ▪ Nedostatek prostředků ke spolufinancování realizací projektů ▪ Rozšiřování ploch neobdělávané půdy ▪ Nedostatečné vědomí majitelů a nájemců pozemků k podpoře vytváření podmínek environmentálního rozvoje ▪ Nárůst kriminality ▪ Další odchod vzdělaných lidí z regionu ▪ Stárnutí populace ▪ Zhoršení životního prostředí ▪ Využívání greenfieldů místo brownfieldů ▪ Narušení krajinného rázu, plošná výstavba domů a výrobních hal	

Souhrn: Obce vytváří podmínky pro podnikání, ale sami se nezúčastňují ekonomických činností, které by dokázaly zásadně ovlivnit region. Z této oblasti nevzešel žádný projektový záměr svazku ani obce.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
DOPRAVA		2. DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA
Silné stránky	Slabé stránky	
- Výhodná poloha vzhledem k hlavním dopravním trasám - Hustá síť komunikací a železnic - Existence mezinárodního letiště v Karlových Varech - Vedení lokálních tratí turisticky atraktivním prostředím - Existence rychlíkových železničních stanic - Systém Egronet - Hustá síť turistické infrastruktury pro pěší a cyklisty	- Velmi špatný stav komunikací - Vysoké zatížení obcí a měst tranzitní dopravou - Nedostatek prostředků na finančně náročné akce - Špatná dopravní obsluha malých obcí hromadnou dopravou a vzrůst individuální dopravy - Nedostatečná zimní údržba komunikací - Malá dopravní rychlost na silnici I/21 - Neexistence pravidelné taktové dopravy - Neexistence přeshraniční dopravy - Neexistence přímých dálkových železničních spojení s evropskými metropolemi s lázeňskými místy - Nevyužitý potenciál letiště Mariánské lázně	

Příležitosti	Rizika	
▪ Obnova místních komunikací ▪ Přístup k finančním zdrojům pro investice do rozvoje dopravy ▪ Zvýšení kvality a propustnosti páteřních tahů v regionu ▪ Větší propojení s Bavorskem, víkendové spoje, pravidelné taktové spoje apod. ▪ Zvýšení přepravní rychlosti železniční trati Cheb-Plzeň ▪ Zvýšení kapacity přepravy po kolejích a odlehčení silnic ▪ Výstavba a dostavba silničních obchvatů obcí a měst ▪ Harmonizace jízdních řádů autobusů a železnic ▪ Možnost vybudování a obnovení turisticky atraktivních cest v extravilánech obcí pro napojení obec - krajina ▪ Možnost zavedení turisticky atraktivních nostalgických jízd a vyhlídkových vlaků do lázeňských a turistických center ▪ Omezení provozu nadměrných nákladů (vážení nákladních souprav na hranicích) ▪ Podpora ekologické dopravy – ekobusy ▪ Zprovoznění letiště v Mariánských Lázních	▪ Špatný přístup k finančním zdrojům pro infrastrukturu ▪ Zastarávání vozového parku MHD ▪ Nedostatečná podpora veřejné dopravy ▪ Malá daňová výtěžnost obcí a její další možné snížení ▪ Další neúměrné zatížení komunikací ▪ Další zhoršování stavu komunikací nedostatečnou údržbou ▪ Pokračování přesouvání dopravní zátěže z kolejí na silnice ▪ Neprovázanost dopravních systémů ▪ Oddálení výstavby obchvatů ▪ Obchvat obcí zajistí, že v obci nikdo nezastaví.	

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	
Silné stránky	Slabé stránky
▪ Priority obcí pro budování infrastruktury, ▪ Blízkost regionálně významných energetických sítí (el. energie a plynu)	▪ Nedostatek finančních prostředků na rozšíření, obnovu a údržbu místní infrastruktury ▪ projektová připravenost
Příležitosti	Rizika
▪ Přístup k finančním zdrojům pro investice do infrastruktury ▪ Příchod investorů, kteří zajistí / vyvolají investice s multiplikačním efektem ▪ Možnost uplatnění projektů pro zlepšení infrastruktury v rámci dotačních programů	▪ Další zaostávání a zastarávání technické infrastruktury ▪ Malá daňová výtěžnost obcí a její další možné snížení ▪ Oddalování zainvestování ploch pro podnikání a bytovou výstavbu
ZÁSOBOVÁNÍ VODOU	
Silné stránky	Slabé stránky
▪ Dostatek zdrojů kvalitní pitné vody ▪ Hlavní správce a provozovatel vodohospodářské infrastruktury je veřejnoprávní subjekt (CHEVAK Cheb, a.s.)	▪ Nevyhovující zásobování vodou v malých sídlech (satelitních obcích) ▪ Technický stav starších vodovodních řadů a sítí je špatný
Příležitosti	Rizika
▪ Výstavba veřejných vodovodů a kanalizací ve všech obcích a osadách ▪ Výstavba ČOV ▪ Možnost připojení podnikatelských aktivit na veřejné vodovody ▪ Využití lepšího hospodaření s dešťovou vodou	▪ Únik vody a poruchy u starých vodovodních zařízení ▪ Pokles odběrů návratem obcí a obyvatel k nekvalitním lokálním zdrojům ▪ Stoupající náklady na provoz ▪ Ztráta veřejnoprávního charakteru CHEVAK Cheb, a.s.

KANALIZACE A ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD	
Silné stránky	Slabé stránky
Centrální ČOV v Mar. Lázních kapacitně umožňuje napojení odpadní vody z okolních obcí	- Dešťové kanalizace odvodňující ulice nemají obvykle správce - Chybějící dešťové kanalizace snižují účinnost čištění v ČOV a prodražují provoz - Málo zeleně v obcích i mimo ně (remízky), které mohou zachytávat značné množství vody a zajistit přirozenou regulaci mikroklima - Množství existujících zastaralých septiků v obecní zástavbě a následná kontaminace spodních vod, studen i povrchových depresí - Ve větších sídlech zastaralé splaškové stoky - Nízké využití přirozeného čištění vod (typu kořenové čističky) apod.
Příležitosti	Rizika
- Vybudování zařízení na likvidaci odpadních vod ve všech sídlech - Vznik skupinových kanalizací s rozšiřováním jejich působnosti - Vybudování samostatných dešťových kanalizací - Podpora přirozených forem zachycení vody v krajině (výsadba zeleně, rybníkářství, apod.)	- Průnik odpadních vod do spodních vod - Průnik spodních vod do kanalizačních systémů a následné zvýšení nároků na ČOV - Nedostatečná úroveň čištění vypouštěných odpadních vod dle vládního nařízení č. 82/99 o kvalitě vypouštěných odpadních vod - Zachování dosavadního lokálního vypouštění nedostatečně čištěných odpadních vod z jednotlivých objektů a obcí, kde se vybudovala kanalizace a ČOV - Napojení dešťových svodů a drenážních vod do oddílné splaškové kanalizace a následné proplachování ČOV
ELEKTRICKÁ ENERGIE	
Silné stránky	Slabé stránky
Existence poměrně husté přenosové sítě VVN a rozvodny	- Vysoké zastoupení fosilních paliv při výrobě energie - Nedostatečná výroba a využití alternativních zdrojů energie
Příležitosti	Rizika
- Posílení a rozšíření energetických vazeb a uzlu - Rozvoj alternativních a místních obnovitelných zdrojů energie a jejich využití v území - Širší využití kombinované výroby tepla a elektřiny	Blackout
Zásobování plynem	
Silné stránky	Slabé stránky
- Stávající plynovody mají kapacitní rezervy - Jeden majitel a správce plynovodů včetně uličních sítí	Chybějící rozvody plynu

Příležitosti	Rizika
Rozšíření plynofikace	- Vývoj cen neobnovitelných zdrojů energie - Odliv finančních prostředků za cenu plynu z regionu - Závislost na vyčerpatelném zdroji energie
Z Á S O B O V Á N Í T E P L E M	
Silné stránky	Slabé stránky
- Vybudované centralizované systémy zásobování teplem v městských sídlech - Vybudované systémy ústředního vytápění v domech	- Množství kotelen na fosilní paliva - Vyšší cena tepla z centralizovaných systémů než dosud dotovaný plyn - Špatný stav teplovodů - zastaralé rozvody a zvýšené tepelné ztráty - Nevyužívání obnovitelných zdrojů energie na venkově
Příležitosti	Rizika
- Zavádění efektivních technologií - Využití místní biomasy z dřezozpracujícího průmyslu a zemědělských ploch pro získávání tepla - Výroba a dodávka briket a pelet	- Obtížné rozšiřování centralizovaného zásobování teplem z důvodu vysokých pořizovacích nákladů - Chybné nastavení dotační politiky deformující trh
T E L E K O M U N I K A C E	
Silné stránky	Slabé stránky
- Intenzivní výstavba přenosné sítě spojů a digitalizace s ní spojená možnost Internetu - Dobré pokrytí signálem pro příjem mobilního signálu - Dobré pokrytí regionu bezdrátovým připojením	Chybějící rozvody telekomunikací v řídce osídlených částech regionu
Příležitosti	Rizika
Další rozšiřování vysokorychlostního Internetu	- Podcenění významu transferu informačních a telekomunikačních technologií - Zaostávání v zavádění nových telekomunikačních technologií

Souhrn - na základě provedené analýzy bylo zjištěno, že obce nejvíce řeší a potřebují obnovu místních komunikací, přestavbu a výstavbu čistíren odpadních vod, výstavbu vodovodů a kanalizací, ale také i movité vybavení jako např. mikrobus pro dopravu dětí do školy apod.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	3. OBYVATELSTVO A LIDSKÉ ZDROJE
▪ Dostatek volných ploch určených v ÚP pro rozvoj bydlení, občanské vybavenosti a výroby ▪ Dostatečná kapacita školských zařízení - středních škol a odborných učilišť ▪ Relativně příznivé ukazatele čistoty životního prostředí ▪ Tvořící se kladný vztah obyvatel ke svým obcím ▪ Podprůměrná míra nezaměstnanosti ▪ Existence univerzitních pracovišť v Mar. Lázních a Chebu ▪ Fungující systém sociální péče v Mar. Lázních ▪ Fungující institucionální síť na trhu práce ▪ Dobrá úroveň sportovního zázemí v sídlech i mimo ně	▪ Nedostatečný počet cenově dostupných bytů vzhledem k poptávce ▪ Nedostatečná modernizace bytového fondu ▪ Nízká hustota obyvatel ve venkovském prostoru ▪ Narušená sídelní struktura v hraničním pásmu ▪ Nedostatečné vybavení venkovského prostoru sociální a technickou infrastrukturou ▪ Nedostatečná kapacita bytů a zařízení pro seniory a handicapované občany ▪ Nedostatečné vybavení sídel zařízeními pro matky s malými dětmi (mateřské centrum) ▪ přesun mladšího a vzdělaného obyvatelstva ▪ Nemotivující systém státních sociálních dávek (CZ) ▪ Nedostatečný spolkový život v mnoha sídlech ▪ Nízká úroveň personálního zázemí pro sportovní a kulturní vyžití v obcích ▪ Nedostatek pracovních příležitostí v místech a nedostatečná mobilita pracovních sil ▪ Nevhodná struktura pracovních sil, vysoký počet pracovníků bez kvalifikace ▪ Nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel ▪ Stupňující se dopravní zatížení obcí ▪ Chybějící obchvaty zhoršují životní prostředí dotčených obcí a snižují atraktivnost možných stavebních parcel pro bydlení ▪ Kriminalita, prostituce, drogy, růst počtu nepřizpůsobivých skupin obyvatel ▪ Narušený obraz mnoha venkovských sídel chátrajícími a opuštěnými objekty ▪ Nedostatečné státní financování rozvoje lidských zdrojů ▪ Nízký vztah obyvatel k místu bydliště ▪ Dočasně nedostatečná kapacita mateřských a základních škol ▪ Spolupráce škol	

Příležitosti	Rizika
▪ Imigrace obyvatel ▪ Nabídka cenově dostupného bydlení – využití dotačních fondů ▪ Prohloubení spolupráce mezi veřejným, občanským a podnikatelským sektorem ▪ Zavedení systému celoživotního vzdělávání pro podnikatele na venkově ▪ Budování nových výrobních obslužných zařízení ▪ Vytvoření příznivého image území - životní prostředí, kulturní, lázeňský a turistický potenciál ▪ Přizpůsobení nabídky studijních oborů poptávce na trhu práce ▪ Stimulace využívání vhodných objektů (škol) pro kulturní účely, pro dětskou sportovní a zájmovou odpolední činnost ▪ Zlepšení dostupnosti zdravotnictví-decentralizace struktur ▪ Obnova původních struktur sídel a zlepšení hromadné dopravní obslužnosti do malých sídel ▪ Rozšíření přeshraniční spolupráce v budování a využívání zařízení sociální infrastruktury ▪ Rozšíření mateřských škol s možností pozdější změny využití prostorů ▪ Rozšíření spolupráce škol ▪ Podpora výuky němčiny a češtiny	▪ Stárnutí populace ▪ Odchod mladé generace a obyvatel s vyšším vzděláním ▪ Další vylidňování venkovského prostoru ▪ Zhoršení dopravní obslužnosti malých sídel hromadnou dopravou ▪ Nedostatečné sociální a obchodní zázemí v malých sídlech ▪ Pokračující devastace kulturních památek a opuštěných objektů ▪ Zařazení dětí do mateřských a základních škol mimo region ▪ Nezáměr o jazykové vzdělávání

Souhrn: V této analýze se nejčastěji objevovala potřeba rozšíření kapacit základních a mateřských škol, vybudování odborných učeben. Dále je viděna příležitost ve výuce němčiny a češtiny.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	4. EKOLOGIE, OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, PŘÍRODY A KRAJINY
▪ Pestré přírodní podmínky ▪ Vyvážená a zachovalá krajina bývalé „železné opony“ ▪ Množství vodních ploch ▪ Rozsáhlé lesní porosty – vysoký potenciál produkce dřeva ▪ Dobrá kvalita ovzduší ▪ Výskyt přírodních prvků nadregionálního významu a chráněných území ▪ Řídké osídlení v přírodně cenných oblastech ▪ CHKO Slavkovský les ▪ CHKO Český les ▪ Vývěry minerálních vod ▪ Dostatek pitné vody	▪ Místně vysoké znečištění povrchových toků a spodních vod splaškovými vodami ▪ Nedostatečná údržba vodních ploch a malých vodních toků ▪ Zaostávání v provádění revitalizací poškozených vodních nádrží a napřímených malých vodních toků a otevřených melioračních kanálů ▪ Zatížení sídel automobilovou dopravou ▪ Nepříznivé dopady velkovýrobních forem zemědělství pro přírodní a kulturní dědictví krajiny ▪ Existence nevyužívané zemědělské půdy ▪ Výskyt a rozšiřování invazních rostlin ▪ Nepříznivá druhová skladba lesních porostů ▪ Ničení přirozeného lesního podrostu /porostu při velkoplošné těžbě dřeva ▪ Vysoké radonové riziko ▪ Nízké ekologické vědomí obyvatelstva ▪ Černé skládky, plochy (pole, lesy, louky) ▪ Ladem ležící, zničená zeleň v intravilánech obcí	
Příležitosti	Rizika	
▪ Obnova a vytváření stabilizačních prvků (ÚSES) v krajině ▪ Zlepšení kvality povrchových vod výstavbou ČOV ▪ Krajinotvorba (krajinářské a zahradní přístupy) ▪ Revitalizace malých vodních toků a nefunkčních vodních nádrží ▪ Údržba vodních děl a vodních toků ▪ Obnova lesů a hospodaření přírodě blízkým způsobem	▪ Zakonzervování stávajícího stavu krajiny ▪ Zastavení procesu řešení problémů spojených se silniční dopravou a se znečišťováním ovzduší a vod ▪ Další šíření invazních rostlin ▪ Odliv místních obyvatel a návštěvníků	
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY		
Silné stránky	Slabé stránky	
▪ Existence sběru tříděného odpadu (papíru, skla, plastů) ▪ Existence svozu komunálního odpadu ve všech sídelních jednotkách	▪ Nízký podíl třídění a využívání odpadů ▪ Odvoz netříděného odpadu na velké vzdálenosti ▪ Nízký podíl separace biologického odpadu a jeho využití v místních kompostárnách ▪ Divoké skládkování odpadů	

Příležitosti	Rizika	
▪ Zvýšení podílu třídění a sběru recyklovatelných odpadových surovin ▪ Zvýšení podílu využití biologických odpadových surovin (kompostárny) v místě ▪ Pravidelný odvoz komunálního, velkoobjemového i specifického (drobný nebezpečný – elektrospotřebiče apod.) na náklady obce.	▪ Nekoncepční odpadové hospodářství ▪ Pokračování v skládkování netříděného odpadu ▪ Absence výchovy obyvatelstva ke třídění komunálního odpadu	

Souhrn: V tomto cíli mají obce zájem řešit především revitalizaci a zakládání rybníků, čištění koryt potoků, zakládání a výsadbu alejí a dalších krajinných prvků.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	5. ROZVOJ VENKOVA A ZEMĚDĚLSTVÍ
▪ Vyšší průměrná výměra zemědělských podniků ▪ Zkušenosti s velkovýrobními technologiemi v zemědělství ▪ Značná rozloha lesních porostů ▪ Blízkost silných trhů pro zemědělskou a lesnickou produkci ▪ Využitelnost venkovského prostoru pro rekreaci a cestovní ruch ▪ Dostatek volných ploch pro investice	▪ Nízká hustota osídlení ▪ Odliv vzdělaného a podnikavého obyvatelstva ▪ Roztříštěná sídelní struktura ▪ Malé investiční kapacity místních obyvatel ▪ Nízká úroveň marketingu místních produktů ▪ Zaostalá technicko-technologická úroveň zpracovatelského průmyslu ▪ Neuspokojivá údržba budov i historických památek na venkově ▪ Nevyužívané objekty zemědělské velkovýroby ▪ Nedostatečná koordinace činností a aktivit mezi jednotlivými podnikateli v zemědělství ▪ Nedostatečně rozpracovaná koncepce agrární politiky až na regionální úroveň ▪ Nízká kvalifikační úroveň obyvatel venkova ▪ Nízké využití potenciálu cestovního ruchu na venkově ▪ Neexistence informačního rozvojového centra ▪ Nedořešené majetkové vztahy, pozemkové úpravy ▪ Nedostatečná technická a sociální infrastruktura ▪ Omezení rozvoje podnikání a zemědělství ze strany CHKO ▪ Klimatické podmínky ▪ Nízký podíl vlastnického hospodaření	

Příležitosti	Rizika	
▪ Koordinace obcí a podnikatelských subjektů při získávání investorů ▪ Realizace komplexních pozemkových úprav včetně obnovy cestní sítě a vodních ploch a toků ▪ Alternativní způsoby využití zemědělské půdy ▪ Využití nevyužívané půdy pro výrobu biomasy ▪ Zpracování zemědělských a lesnických surovin ▪ Rozvoj spolupráce mezi obcemi a podnikatelskými subjekty v místě při využívání zemědělské a lesnické produkce ▪ Využití nevyužívaných objektů a ploch ▪ Využívání a poskytování environmentálních služeb ▪ Využití dalších podpůrných nástrojů ▪ Efektivní využití přírodního potenciálu ▪ Rozvoj agroturistiky a doprovodných služeb cestovního ruchu ▪ Možnosti dosídlení venkovských obcí ▪ Prohlubování vazeb se sousedními regiony ▪ Rozvoj infrastruktury a služeb ▪ Vytvoření regionální značky ▪ Oddělní dotací pro zemědělce od dotací pro malé obce	▪ Oddalování restrukturalizace zemědělství ▪ Další zhoršování životních podmínek na venkově ▪ Další degradace venkovského prostoru ▪ Stárnutí obyvatelstva na venkově ▪ Nedostatečná podpora komplexním pozemkovým úpravám a programům k údržbě krajiny ▪ Podhodnocená cena pracovní síly ▪ Neochota k partnerské spolupráci mezi podnikateli na venkově ▪ Neochota majitelů či nájemců pozemků ke spolupráci na vytváření podmínek pro využití příležitostí ▪ Nedostatek prostředků ke spolufinancování realizací projektů ▪ Izolace okrajových částí území ▪ Další devastace sídel bývalého hraničního pásma ▪ Nepropojenost mezi sídly regionu, malými obcemi ▪ Hrozby z nadměrné spádovosti sídel ▪ Hrozby z nedostatku pracovních příležitostí v malých sídlech	

Souhrn: Obnova a rekonstrukce kulturních domů, obecních úřadů, veřejných prostranství, obnova a budování veřejného osvětlení, obnova hasičských zbrojnic.

V tomto cíli se nepředpokládá řešení za pomoci přeshraničních projektů.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	6. ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU A LÁZEŇSTVÍ
▪ Tradice lázeňství ▪ Kvalifikace pracovníků v lázeňství a jejich flexibilita ▪ Struktura lázeňských ubytovacích a léčebných zařízení ▪ Dobrá úroveň turistické infrastruktury ▪ Významné chráněné oblasti ▪ Atraktivita regionu pro cestovní ruch- atraktivní přírodní prostředí, kulturní památky a kulturní akce ▪ Množství minerálních pramenů ▪ Výhodná poloha na hranicích s Bavorskem ▪ Region se nachází v turisticky atraktivní krajině ▪ Rozvíjející se přeshraniční spolupráce	▪ Nedostatečná úroveň spolupráce obcí a podnikatelů v cestovním ruchu ▪ Nedostatečná úroveň marketingu regionu jako celku ▪ Neexistence organizace destinačního managementu (ve smyslu instituce i řízení) ▪ Nedostatečná nabídka zařízení pro aktivní trávení volného času (sportovní zařízení) ▪ Převaha krátkodobých pobytů většiny turistů ▪ Nedostatečná propagace regionu zejména v zahraničí ▪ Nedostatečná úroveň turistických služeb ve venkovských sídlech ▪ Nedostatečná údržba a obnova nemovitostí a kulturních památek ▪ Neuspokojivý stav dopravního napojení na evropské sítě, resp. napojení na zdrojové oblasti ▪ Devastovaný venkovský prostor – neobdělávaná zemědělská půda a nevyužitá zemědělská zařízení ▪ Zanedbaný vzhled některých částí obcí (pozemky v soukromém vlastnictví) ▪ Absence jednotného informačního systému pro návštěvníky ▪ Absence marketingové studie ▪ Slabá spolupráce podnikatelů s lázeňskými místy a organizacemi organizujícími cestovní ruch na území města-obce ▪ Nepodchycený individuální cestovní ruch	

Příležitosti	Rizika	
▪ Využití vysokého přírodního potenciálu pro rozvoj turistiky ▪ Zpracování marketingové studie cestovního ruchu ▪ Zkvalitnění stravovacích a ubytovacích služeb na venkově, rozvoj agroturistiky ▪ Obnova historických a turistických zajímavostí, obnovení turistických cílů v území ▪ Vznik informační centrály cestovního ruchu ▪ Vytvoření jednotného přeshraničního informačního systému ▪ Zlepšení dopravního spojení CZ - BY ▪ Další rozvoj lázeňství ▪ Výstavba a značení sítě cyklotras a obnova cest na venkově ▪ Výstavba a značení sítě hippotras a obnova cest na venkově ▪ Vytvoření jednotného systému značení turistických stezek, cyklotras a běžkařských tras v území ▪ Zvýšení bezpečnosti návštěvníků a jejich majetku ▪ Vytvoření destinačního managementu a partnerství pro cestovní ruch ▪ Rozvoj letiště v M. Lázních ▪ Realizace cílených marketingových aktivit pro konkrétní cílové skupiny ve zdrojových oblastech potenciálních návštěvníků regionu.	▪ Neochota k partnerské spolupráci mezi podnikateli v cestovním ruchu ▪ Neochota majitelů či nájemců pozemků ke spolupráci na vytváření podmínek pro cestovní ruch ▪ Nedostatečná podpora pozemkovým úpravám, zvelebení krajiny a zlepšení její prostupnosti ▪ Snížení kvality životního prostředí ▪ Růst kriminality ▪ Zaostávání standardu služeb a zařízení ▪ Zvýšená konkurence jiných turistických oblastí v ČR i v Bavorsku ▪ Nedostatek startovního kapitálu ▪ Nedostatečná ochrana přírodních léčivých zdrojů ▪ Nedostatečná finanční podpora z dotačních titulů ▪ Nedostatečná institucionální podpora	

Souhrn: Budování infocenter, pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí.

Společná česko-bavorská strategie		SWOT analýza
Silné stránky	Slabé stránky	7. Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy
▪ Stablní právní uskupení - forma dobrovolného svazku obcí ▪ Prostředí a možnosti pro zvyšování kvality a rozvoj veřejné správy a samosprávy ▪ Zkušenosti dobrovolného svazku obcí s realizací projektů ▪ Možnost využití dotací	▪ Neochota učit se novým věcem ▪ Nezapojení se do procesu digitalizace veřejné správy ▪ Vysoká administrativní zátěž a stoupající složitost řízení obcí ▪ Malá personální kapacita obcí ▪ Nedostatek finančních prostředků	
Příležitosti	Rizika	
▪ Digitalizace agend veřejné správy a samosprávy ▪ Zvýšení kvality ve veřejné správě a samosprávě ▪ Zvýšení efektivity spolupráce na úrovni svazku ▪ Zapojení obyvatelstva do aktivit MA 21 ▪ Budování přeshraničních struktur ▪ Možnost zavedení přeshraničního managementu	▪ Odchod zaměstnanců do soukromé sféry ▪ Nedostatečné využívání získaných nástrojů ▪ Nezapojování obyvatel do činností spojených s realizací MA 21 ▪ Nezájem obyvatelstva o fungování	

Souhrn: Budování regionálního a přeshraničního managementu, budování partnerství pro Eurovelo z důvodu rozvíjení a posílení aktivit v této oblasti, zvýšení efektivity veřejné správy.

2.6 Porovnání stanovených cílů na projektové záměry

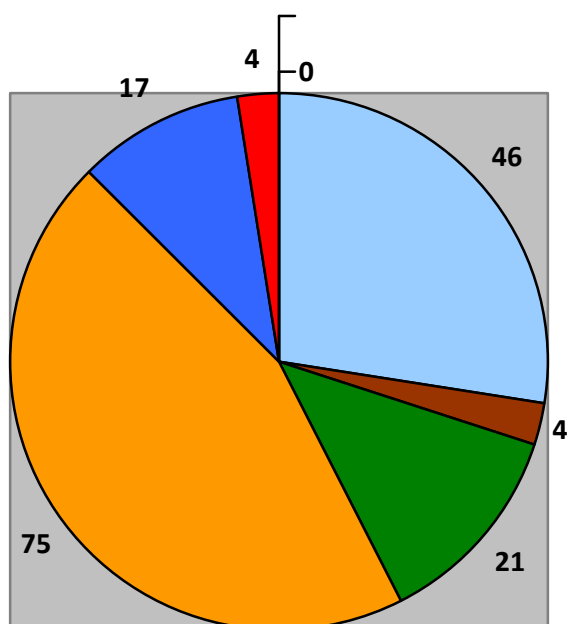
V rámci tohoto dokumentu byly zpracovány projektové záměry svazku i všech jeho členských obcí. Projektové záměry byly roztrženy podle jednotlivých cílů a jejich počet je uveden v tabulce – bod 5.2.

Nežádanějším cílem je cíl č. 2 – Doprava a technická infrastruktura a cíl č. 5 – Rozvoj venkova a zemědělství.

Projektové záměry jsou zařaditelné do stanovených cílů, neobjevil se žádný záměr, kterému by nebylo možné stanovit příslušný cíl. V následujícím grafickém znázornění jsou

zohledněny počty projektů, které vzešly z projektových záměrů zařazených do stanovených cílů.

Počty projektů podle struktury cílů



- 1. Ekonomický rozvoj
- 2. Doprava a technická infrastruktura
- 3. Obyvatelstvo a lidské zdroje
- 4. Ekologie, ochrana životního prostředí přírody a krajiny
- 5. Rozvoj venkova a zemědělství
- 6. Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství
- 7. Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy

2.7 SWOT analýza pro program EÚS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2014 – 2020

Analýza je zařazena v příloze tohoto dokumentu.

3 Vize a základní strategické směřování

3.1 Logika intervence, hierarchie cílů strategie

Bezprostředně na analytickou část navazuje důležitá fáze rozvoje regionu – definování vize regionu.

Cíle této strategie jsou detailně popsány a řešeny v bodech 2.4 a 2.6. Z hlediska hierarchie cílů s ohledem na plánované aktivity vyjádřené pomocí projektových listů (projektové listy jsou v příloze tohoto dokumentu) byly by seskupeny takto:

Logika intervence je členěna na 7 cílů, přičemž cíle č. 1 – 6 jsou rozčleněny věcně a cíl č. 7 má charakter horizontálního cíle, jehož naplňování přímo podmiňuje realizaci - implementaci předchozích cílů.

Struktura cílů je dodržována v celém dokumentu, od SWOT analýz, přes vize a základní strategické směřování, až po popis cílů v jednotlivých strategických oblastech.

Při stanovování cílů v rámci této strategie byly posouzeny i možnosti získání dotačních prostředků. S výjimkou cíle č. 5 Rozvoj venkova a zemědělství se nabízí možnost realizace společných přeshraničních projektů i za pomoci přeshraničních programů.

V zájmu trvalého rozvoje regionu na obou stranách hranice je definovaná vize této strategie:

Vytvoření polycentrického, multikulturního a hospodářsky vyváženého regionu mezinárodního významu s prioritou na lázeňství a cestovní ruch.

Co je region?

- místně zaostalá venkovská oblast s výraznými centry cestovního ruchu a lázeňství
- venkovský region s nízkou vybaveností infrastrukturou a službami (v důsledku nedostatečné ekonomické vyspělosti)
- území s relativně dobrým životním prostředím, avšak nedostatečně udržovanou a nedostatečně dostupnou venkovskou krajinou
- území s velkou budoucností

Čím chce region být?

- prosperujícím a harmonicky se rozvíjícím regionem
- oblastí plně využívající vlastního přírodního a kulturního bohatství a spolupráce se sousedy

- územím se stabilizovaným a vzdělaným obyvatelstvem a široce rozvinutým turistickým ruchem
- oblastí se zachovalým přírodním bohatstvím, ekologicky stabilní a malebnou krajinou a čistým životním prostředím
- územím, kde stojí za to žít

Jak toho lze dosáhnout?

- vytváření podmínek pro podnikání, podporou zemědělství a cestovního ruchu
- rozvojem dopravy a technické infrastruktury
- účinnou prezentací regionu
- využíváním kooperačních vazeb uvnitř i vně regionu
- posílením a rozvojem spolupráce s bavorskými partnery, nejlépe institucionalizovanou formou spolupráce

Pro každý cíl je proveden návrh opatření vedoucích k dosažení dlouhodobého cíle. Jednotlivá opatření mají uvedeny hlavní očekávané efekty a související vedlejší vazby s naplňováním dalších cílů. Popis problémových okruhů, cílů a opatření je rozčleněn do jednotlivých oblastí dle SWOT analýzy.

3.2 Vize a globální cíl strategie, strategické cíle strategie

Cílem strategie je pojmenování problémů ve společném plánování a rozvoji.

Na základě vytvořené strategie je vytvořen nástroj - prostředek pro rozvoj spolupráce i v oblastech, které společně s bavorskými obcemi nebyly dosud řešeny.

Cíle strategie byly společně nalezeny při společných jednáních s účastí českých i německých obcí.

Cíl č. 7 je stěžejním opatřením pro rozvoj a možnost přípravy a realizace česko-německých projektů, řešení společných zájmů a nástrojem implementace.

4 Popis cílů v jednotlivých strategických oblastech

4.1 Název a popis specifického cíle, dopady jeho naplnění

4.1.1 Ekonomický rozvoj

V ekonomice regionu převládá lázeňství a cestovní ruch, které jsou však samostatně hodnocenou oblastí.

Seznam cílů:

CÍL 1A: Získání investic do regionu

CÍL 1B: rozvoj malého a středního podnikání

CÍL 1A: Získání investic do regionu

Opatření 1A.1: Využívání a zavádění nových marketingových nástrojů regionu pro získávání investic

Popis: Jedná se o zpracování základního strategického dokumentu pro získávání investic do regionu na základě zdrojů regionu a široké nabídky rozvojových lokalit pro investory. Toto bude předpokládat definování celé strategie a priorit získávání investic do regionu a následné vytvoření katalogu rozvojových lokalit včetně jejich omezení. Následně pak jejich široká prezentace prostřednictvím informačního centra regionu, Internetu, tuzemského a zahraničního tisku a místních a přeshraničních médií.

Vymezení: Rozvojová území

Očekávanými efekty jsou:

- využití rozvojových ploch
- zvýšení zaměstnanosti
- rozvoj služeb pro investory i obyvatelstvo

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj lázeňství a cestovního ruchu)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Spolupráce na vytvoření strategie získávání investic
- Vytvoření katalogu rozvojových lokalit a jejich široká prezentace

Opatření 1A.2: Podpora dobrovolné spolupráce obcí pro získávání investic

Popis: Jedním z klíčových problémů regionu je velké množství malých obcí, které disponují omezenou finanční a personální kapacitou. Tato malá personální a finanční kapacita je limitujícím faktorem při realizaci rozvojových projektů. Jedním z řešení je sdružení do dobrovolného svazku obcí, který dokáže svými pracovníky zajistit realizaci ať už individuálních projektů jednotlivých obcí, tak projektů společných.

Vymezení: Území Svazku

Očekávanými efekty jsou:

- Snížení administrativní náročnosti řízení rozvojových projektů na jednotlivých obcích
- Realizace společných projektů
- Realizace opakovaných projektů
- Realizace přeshraničních projektů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj lázeňství a cestovního ruchu)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Získávání zdrojů pro činnost managementu Svazku
- Výměna zkušeností (Best Practices, Bad Practices)

CÍL 1B: Rozvoj malého a středního podnikání

Opatření 1B.1: Zvyšování konkurenceschopnosti existujících MSP

Popis: Zavádění nových technologií, moderních technik řízení a rozvoj nových produktů. Dále se jedná o zavádění standardů kvality Evropské unie - zlepšování struktur pro kontrolu kvality potravin a ochranu spotřebitele. Dalším aspektem je marketingové zpracování produktů - obaly zvyšující prodejnost výrobků a komplexní marketingový průzkum trhu.

Vymezení: Podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Stabilizace stávajících podniků
- Zvýšení zaměstnanosti
- Zvýšení exportu služeb a zboží z regionu

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Sdružování podnikatelů
- Spolupráce podnikatelů při tvorbě projektů pro využívání programů podpory
- Vzdělávání podnikatelů

Opatření 1B.2: Rozvoj služeb pro podnikatele

Popis: Zlepšení služeb pro rozvoj malého a středního podnikání, podpora poradenství pro podnikatele, zahájení činnosti rozvojového informačního centra. Zavádění opatření stimulujících vznik nových MSP a odstraňování administrativních bariér pro rozvoj podnikání. Podpora rozvíjejícího se cestovního ruchu, jako důležité oblasti rozvoje MSP.

Vymezení: Podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Vznik nových MSP
- Vytvoření vazeb mezi podnikateli
- Vytvoření vhodného podnikatelského prostředí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj marketingu cestovního ruchu (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu)

Opatření

- Poradenství pro podnikatele

- Činnost rozvojového a informačního centra
- Zakládání služeb pro podnikatele

Opatření 1B.3: Využívání programů podpory podnikání

Popis: Rozvoj drobného podnikání a vznik nových malých a středních podniků s využitím programů podpory malého a středního podnikání. Posílení a koordinace vazeb mezi integrovaným rozvojem území a ostatními národními rozvojovými prioritami.

Vymezení: Podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Rozvoj malého a středního podnikání
- Podpora realizace podnikatelských projektů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Diverzifikace činností zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)

Opatření

- Rozvojové a informační centrum regionu
- Spolupráce obcí a podnikatelů při tvorbě projektů pro využívání programů podpory

4.1.2 Doprava a technická infrastruktura

Oblast dopravy vnímá region jako jeden celek a zaměřuje se na vnitřní a vnější vazby vytvořené dopravními sítěmi a na základní infrastrukturu potřebnou pro dosažení přijatelné životní úrovně. Oba tyto aspekty jsou důležité pro zajištění budoucí ekonomické prosperity. Dobré napojení na národní/mezinárodní dálnice a letiště, je nezbytné pro zvýšení atraktivnosti regionu a jeho ekonomický rozvoj. Tato opatření však rozsah Programu rozvoje regionu přesahují a musí být financovány v rámci národních a regionálních programů.

Oblast základní technické infrastruktury vnímá region jako problémovou a nedostatečně rozvinutou. Rozvoj vodohospodářské technické infrastruktury, především v menších sídlech je důležitým aspektem budoucího vyváženého rozvoje regionu.

Seznam cílů:

CÍL 2A: Zlepšení dopravní situace regionu

CÍL 2B: Rozvoj vodohospodářské infrastruktury

CÍL 2C: Rozvoj energetických zdrojů

CÍL 2A: Zlepšení dopravní situace regionu
--

Opatření 2A.1: Koncepční řešení dopravní obslužnosti

Popis: Zpracování uceleného dokumentu dopravní obslužnosti regionu s analýzou stavu dopravní obslužnosti v území. Vytvoření metody k trvalému zajištění optimální obslužnosti území.

Vymezení: Území regionu

Očekávanými efekty jsou:

- Optimální řešení dopravní obslužnosti v celém území
- Optimální řešení vazeb k okolnímu území s ohledem na zaměstnanost, cestovní ruch a spojení s Německem
- Optimální řešení odklonu dopravy z obcí
- Snížení imisí a hluchosti v obcích

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova)

Opatření

- Analýza stavu dopravní obslužnosti
- Vytvoření vazeb a podmínek k trvalému zajištění dostatečné obslužnosti území

Opatření 2A.2: Zlepšení stavu komunikací

Popis: Zlepšení stavu komunikací, výstavba obchvatů a okružních křižovatek. Podpora dobudování dopravní infrastruktury celostátního a evropského významu. Modernizace regionální a místní dopravní infrastruktury.

Vymezení: Území regionu

Očekávanými efekty jsou:

- Zlepšení stavu komunikací
- Odklon tranzitní dopravy z center obcí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova)

Opatření

- Vytýčení nejkritičtějších míst
- Projektová příprava
- Údržba a rekonstrukce komunikací
- Výstavba obchvatů a kruhových křižovatek
- Výstavba speciálních účelových komunikací (cyklostezky, hippostezky, apod.)

Opatření 2A.3 Harmonizace železniční a autobusové dopravy

Popis: Na základě koncepčního dokumentu dopravní obslužnosti harmonizovat železniční a autobusovou hromadnou dopravu dle potřeb. Podpora využívání veřejné dopravy budováním potřebné infrastruktury, informačních technologií a modernizací vozidlového parku.

Vymezení: Území regionu

Očekávanými efekty jsou:

- Návaznost autobusové a železniční dopravy
- Zlepšení dopravní obslužnosti území

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření:

- Analýza návaznosti spojů
- Spolupráce obcí a přepraveců - vytvoření integrovaného systému dopravy

CÍL 2B: Rozvoj vodohospodářské infrastruktury

Opatření 2B.1: Dostavba kanalizačních sítí.

Popis: Vytýčení nejkritičtějších míst znečišťování povrchových a podzemních vod. Rozšíření využití stávajících částí kanalizačních sítí a ČOV dostavbou chybějících částí, výstavba nových kanalizačních systémů, zabránění znečišťování povrchových a spodních vod fekáliemi.

Vymezení: Obce a MSP

Očekávanými efekty jsou:

- Odstranění znečištění povrchové vody a podzemní vody
- Maximální využití stávajících ČOV
- Zlepšení životního prostředí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro ochranu životního prostředí)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření:

- Analýza nejkritičtějších míst znečišťování vod
- Projektová příprava
- Realizace systémů kanalizace a ČOV

Opatření 2B.2: Rozšíření napojení obcí na stávající vodovodní kapacity

Popis: Využívání stávajících vodohospodářských kapacit, předprojektová příprava opatření ke zlepšení zásobování pitnou vodou a jejich následná realizace

Vymezení: Obce

Očekávanými efekty jsou:

- Rozšíření dodávky kvalitní pitné vody

- Omezení odběru z nevyhovujících soukromých zdrojů pitné vody

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Presentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro ochranu životního prostředí)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření:

- Vyhodnocení zdrojů vod a potřeb
- Projektová příprava
- Realizace projektů
- Protiradonová opatření

CÍL 2C: Rozvoj energetických zdrojů
--

Opatření 2C.1: Využití alternativních zdrojů energie a zefektivnění využívání zdrojů energie

Popis: Zpracování koncepce zásobování regionu energií. Využití stávajícího potenciálu dřevního odpadu z dřevařských podniků pro energetické účely. Zavedení pěstování vhodných energetických plodin na zemědělské půdě a jejich následné využívání v regionu, eventuální využívání tekutých biologických odpadů ve fermentačních zařízeních. Odstraňování byrokratických překážek. Zefektivnění využívání zdrojů energie, podpora úsporných opatření v oblasti výroby a spotřeby energie. Podpora rozvoje přenosových a distribučních soustav a úsporných opatření v oblasti přenosu, distribuce a rozvodu energie.

Vymezení: Obce a podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Vytvoření uceleného dokumentu a metodiky využití biomasy
- Energetické využití dřevního odpadu
- Využití málo využívaných ploch zemědělské půdy
- Vytlačení invazních rostlin
- Zvýšení počtu pracovních míst při pěstování a zpracování biomasy
- Podpora využití dalších energetických zdrojů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidské zdroje)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro ekologii a ochranu životního prostředí)
- Nakládání s odpady (cíl 4B pro ekologii a ochranu životního prostředí)

Opatření

- Zpracování analýzy potenciálu využití alternativních zdrojů
- Vytipování vhodných odběratelů a dodavatelů
- Projektová příprava
- Spolupráce obcí a podnikatelů při realizaci projektů na využívání programů podpory

Opatření 2C.2: Plynofikace sídel

Popis: Dokončení plynofikace sídel se zavedeným zemním plynem a případné efektivní napojení dalších sídel na tento energetický zdroj.

Vymezení: Obce

Očekávanými efekty jsou:

- Snížení znečištění ovzduší
- Zvýšení atraktivnosti obcí pro bydlení

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova)

Opatření

- Příprava koncepce plynofikace sídel
- Projektová příprava
- Dokončení plynofikace sídel se zavedeným plynovodem
- Plynofikace dalších sídel

4.1.3 Obyvatelstvo a lidské zdroje

Změny probíhající v současnosti vedly k rostoucím rozporům mezi kvalifikací potřebnou pro zajištění budoucího ekonomického růstu a současnou kvalifikací pracovních sil (dřevovýroba a zemědělství). Stále se však prohlubuje nedostatek pracovníků s kvalifikací vhodnou pro odvětví služeb, řízení podniků, analýzu trhu, propagaci vývozu a aplikaci informační technologie. Proto je zapotřebí zajistit vzdělávací programy, které by vybavily mládež větší schopností se přizpůsobit technologickým a ekonomickým změnám a poskytovaly jim kvalifikaci relevantní pro měnící se trh práce.

Seznam cílů:

- CÍL 3A: Podpora zaměstnanosti**
CÍL 3B: Rozvoj vzdělávání a celoživotního učení
CÍL 3C: zlepšení podmínek pro trvalé bydlení
CÍL 3D: Zajištění kulturního zázemí

CÍL 3A: Podpora zaměstnanosti

Opatření 3A.1: Využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

Popis: Podpora a spolupráce obcí regionu s podnikatelskými subjekty, podpora a aktivní přístup k potřebám rekvalifikace. Zvláštní pozornost bude věnována opatřením poskytujícím vzdělávání/školení pro současné (a budoucí) manažery a zaměstnance MSP v základních oblastech jako je finanční kontrola, využívání úvěrů, marketing, jazyky a řízení. Opatření se zaměří na pomoc jednotlivcům, na jejich přizpůsobení se změnám vyplývajícím z nových technologií.

Podpora zaměstnatelnosti prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti, rekvalifikace a podpora vzniku nových míst.

Zvyšování uplatnitelnosti osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce.

Vymezení: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, podnikatelské subjekty, úřady práce

Očekávanými efekty jsou:

- Zastavení růstu nezaměstnanosti
- Pomoc MSP
- Lepší využití schopností lidí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získávání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Rozvoj vzdělanosti (cíl 3B pro rozvoj lidských zdrojů)
- zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Zlepšení dostupnosti vzdělání s ohledem na věkovou strukturu obyvatel
- Rozvoj speciálně zaměřených výukových programů
- Přizpůsobení oborů středních škol potřebám trhu práce
- Spolupráce škol, podnikatelů a úřadů práce

CÍL 3B: Rozvoj vzdělávání a celoživotního učení

Opatření 3B.1: Profilování školského systému

Popis: Stabilizace škol a rozvoj školství dle potřeb trhu práce se zaměřením na perspektivní oblasti vzdělávání. Rozvíjení spolupráce mezi školami, podnikateli a úřady práce.

Zvýšení adaptability, profesní a geografické mobility pracovní síly a celkové flexibility trhu práce, prohloubení souladu kvalifikační struktury pracovní síly s potřebami trhu práce. Systémová podpora celoživotního učení, zvyšování dostupnosti a kvality nabídky dalšího profesního vzdělávání ve shodě s potřebami trhu práce.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Stabilizace mladého obyvatelstva
- Vyšší vzdělanost obyvatelstva
- Vytváření nových pracovních míst

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Získávání investic do regionu (cíl 1A pro rozvoj ekonomiky)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Stabilizace podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Zlepšení dostupnosti vzdělání s ohledem na věkovou strukturu obyvatel
- Rozvoj speciálně zaměřených výukových programů
- Přizpůsobení oborů středních škol potřebám trhu práce
- Spolupráce škol, podnikatelů a úřadů práce

Opatření 3B.2: Rozvoj rekvalifikací orientovaných na potřeby trhu práce

Popis: Rozšíření nabídky rekvalifikačních kurzů dle potřeb trhu práce. Přizpůsobení veřejných služeb zaměstnanosti potřebám trhu práce a zefektivnění jejich činnosti, modernizace a rozvoj infrastruktury služeb zaměstnanosti.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva
- Zavedení nových výrobních kapacit v regionu
- Vytváření nových pracovních míst

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získávání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Podpora malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Příprava rekvalifikačních kurzů a školení pro ekonomicky aktivní obyvatelstvo
- Úzká spolupráce s úřady práce
- sledování potřeb trhu práce

Opatření 3B.3: Zvyšování kvality vzdělávání

Popis: Rozvoj počátečního i dalšího vzdělávání zvyšováním kvality vzdělávacích programů a práce pedagogických pracovníků, zlepšení materiálních podmínek škol a zvyšování uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva
- Zavedení nových výrobních kapacit v regionu
- Vytváření nových pracovních míst

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získávání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Podpora malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Podpora spolupráce škol v regionu
- Rozvoj podpory ekologického vzdělávání
- Podpora regionální identity

CÍL 3C: Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení

Opatření 3C.1: Rozšíření nabídky možností pro bydlení

Popis: Zpracování zastavovacích plánů rozdělení parcel, přístupových komunikací a inženýrských sítí. Výstavba komunikací a inženýrských sítí ke stavebním parcelám. Výstavba obecních bytových nájemních domů. Kvalitní a ekologické bydlení, zvyšování kvality veřejných prostranství.

Vymezení: obce

Očekávanými efekty jsou:

- příliv mladého ekonomicky aktivního obyvatelstva
- Rozvoj sídel

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- Zpracování zastavovacích plánů
- Projektová dokumentace
- Realizace výstavby přístupových komunikací, inženýrských sítí, bytových domů

Opatření 3C.2: Zlepšení dostupnosti sociálních služeb a zdravotnictví

Popis: Zajištění základního zdravotnictví a sociálních služeb v sídlech za účelem udržení jejich životaschopnosti a jejich dostupnost i v nejmenších sídlech regionu. Vytvořit ucelený systém terénní pečovatelské služby. Přizpůsobování systému veřejného zdraví ekonomickému, sociálnímu a demografickému vývoji. Zvýšení kvality a efektivity systému veřejného zdraví. Systémová opatření v oblasti prevence zdravotních rizik. Rozvoj sociální práce, sociálních služeb a služeb pro rodiny a děti.

Vymezení: obce, zařízení sociální péče, zdravotnická zařízení

Očekávanými efekty jsou:

- snadná dostupnost základního zdravotnictví a služeb i pro starší a sociálně slabší obyvatele venkova a pro matky s dětmi
- Stabilizace a příliv stálých obyvatel do menších sídel regionu
- Rozvoj menších sídel
- Vytvoření dobrého sociálního zázemí v regionu

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Analýza zdravotních a sociálních potřeb v jednotlivých sídlech regionu
- Spolupráce zdravotnických zařízení a subjektů při zajištění základního zdravotnictví
- Optimalizace terénních pečovatelských služeb a domácí péče
- Zřízení denního stacionáře a mateřského centra
- Zřízení ordinací v jednotlivých sídlech

Opatření 3C.3: Zlepšení zásobování

Popis: Zajištění základního zásobování v sídlech za účelem udržení jejich životaschopnosti. Zavádění optimalizovaných systémů zásobování větších měst s minimálními dopady na životní prostředí.

Vymezení: obce

Očekávanými efekty jsou:

- snadná dostupnost základního zásobování i pro starší a sociálně slabší obyvatele venkova a pro matky s dětmi
- Stabilizace a příliv stálých obyvatel do menších sídel regionu
- Rozvoj menších sídel
- Vytvoření dobrého zázemí v regionu

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Spolupráce obcí a podnikatelů při zajištění zásobování sídel

CÍL 3D: Zajištění kulturního zázemí
--

Opatření 3D.1: Oživení a rozvoj kulturních a sportovních aktivit

Popis: Posilování vztahu obyvatelstva k území sportovními a kulturními aktivitami. Oživení kulturní tradice a bohatší spolková činnost.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Rozvoj vztahu obyvatel k sídlu
- Kulturní rozvoj obcí regionu
- Širší možnost kulturního a společenského vyžití pro obyvatelstvo i návštěvníky regionu
- Rozvoj turismu v sídlech s kulturní a historickou tradicí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj služeb pro cestovní ruch (cíl 6A pro rozvoj lázeňství a cestovní ruch)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Pořádání pravidelných kulturních a sportovních akcí
- Podpora spolkové činnosti
- Obnova historických tradic
- Výstavba a údržba sportovišť a kulturních zařízení

Opatření 3D.2: Obnova a rekonstrukce památek

Popis: Rekonstrukce a obnova památek. Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví.

Vymezení: památky regionu

Očekávanými efekty jsou:

- Zachování architektonického dědictví
- Využití památek pro potřeby cestovního ruchu
- Rozvoj cestovního ruchu

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj služeb pro cestovní ruch (cíl 6A pro rozvoj lázeňství a cestovní ruch)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj lázeňství a cestovní ruch)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- Stanovení priorit ve spolupráci s odbornými institucemi
- Údržba významných architektonických objektů
- Stavební opravy památek
- Efektivní využití památek a cenných objektů
- Propagace, začlenění památek do nabídky cestovního ruchu

4.1.4 Ekologie, ochrana životního prostředí, přírody a krajiny

Změny v evropském pohledu na ekologii a energii a vývoj cen fosilních zdrojů se promítají do oblasti ekologie v regionu. Nakládání s odpady, využívání biologických odpadů a především využívání značné rozlohy zemědělské půdy pro pěstování biomasy v podhorské oblasti se jeví jako perspektivní, kdy přechod části zdrojů tepla na biomasu bude mít pozitivní dopad na životní prostředí. Dalším aspektem je ochrana a obnova hydrologického systému a územních systémů ekologické stability. Řešení těchto otázek zatím komplikují nedořešené majetkové vztahy k pozemkům.

Seznam cílů:

CÍL 4A: revitalizace krajiny a vod

CÍL 4B: nakládání s odpady

CÍL 4A: Revitalizace krajiny a vod

Opatření 4A.1: Zavedení ekologického zemědělství

Popis: Zvýšení zastoupení trvalých travních porostů, uvedení půdy do klidu, omezení odvodňovacích zařízení (v odůvodněných případech), likvidace polních hnojišť, omezení využívání umělých hnojiv a herbicidů.

Vymezení: zemědělské podniky

Očekávanými efekty jsou:

- Omezení větrné eroze
- Zlepšení půdní struktury
- Zlepšení kvality spodních vod

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Rozvoj energetických zdrojů (cíl 2C pro rozvoj infrastruktury)

Opatření

- Vyhodnocení současného stavu krajiny
- Posouzení erozních jevů, odvodňovacích zařízení
- Realizace organizačních, agrotechnických a technických opatření

Opatření 4A.2: Lesnictví a rozptýlená zeleň

Popis: Zvýšení zastoupení lesní půdy na úkor neobdělávané zemědělské půdy, dosadba autochtonních dřevin do stávajících porostů, skupinová výsadba rozptýlené zeleně.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Obnova přirozené skladby lesa
- Zalesnění nevyužívané půdy
- Realizace ÚSES

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Rozvoj energetických zdrojů (cíl 2C pro rozvoj infrastruktury)

Opatření

- Vyhodnocení současného stavu krajiny
- Projektová příprava
- Realizace opatření

Opatření 4A.3: Obnova vodního režimu krajiny

Popis: Revitalizace hydrografické sítě s cílem prodloužit dobu odtoku vody z povodí, zlepšit kvalitu vody v tocích a zajistit vhodné podmínky pro oživení toků. Posouzení vlivu bodových zdrojů znečištění na toky (kanalizací). Návrh nových a rekonstrukce stávajících malých vodních nádrží. Včetně doprovodné zeleně.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Zvýšení akumulační a retenční schopnosti krajiny
- Zlepšení kvality povrchových vod v tocích
- Oživení toků

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj vodohospodářské infrastruktury (cíl 2B pro rozvoj infrastruktury)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Rozvoj služeb pro cestovní ruch (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Vyhodnocení současného stavu hydrografické sítě, zpracování revitalizační studie
- Projektová příprava
- Realizace opatření

Opatření 4A.4: Obnova cestní sítě

Popis: Budování nových nebo rekonstrukce stávajících cest, které řeší přístupy na pozemky a cest zajišťujících prostupnost krajiny a spojení obcí (včetně doprovodné zeleně).

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Zvýšení prostupnosti krajiny (zejména pro pěší a cyklisty)
- Realizace biokoridorů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj služeb pro cestovní ruch a lázeňství (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Prezentace regionu (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Zlepšení dopravní situace v regionu (cíl 2A pro rozvoj dopravy a infrastrukturu)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- sloučení současných potřeb na cestní síť a krajinářských studií (ÚSES, pozemkové úpravy)
- Projektová příprava
- Realizace opatření (včetně potřebného navazujícího zázemí – tábořiště, parkoviště, odpočívky, apod.)

Opatření 4A.5: Opatření ochrany přírody

Popis: Realizace opatření zvláštní ochrany rostlinných a živočišných druhů, krajinných prvků, změn využití krajiny a řešení územních systémů ekologické stability. Ochrana přírodních zdrojů, přírody a krajiny. Obnova a zlepšování kvality území s poškozeným životním prostředím.

Preventivní opatření proti přírodním a antropogenním rizikům v ohrožených územích.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Ozelenění krajiny
- Ochrana vzácných rostlinných a živočišných druhů, krajinných prvků a stanovišť

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)

Opatření

- generel ÚSES, sjednocení a provázanost ÚSES v rámci regionu
- Projektová příprava
- Realizace opatření

CÍL 4B: Nakládání s odpady

Opatření 4B.1: Třídění a využívání odpadů

Popis: Vytvoření komplexního systému nakládání s odpady. Zavádění technologií na maximální využívání odpadů v místě (např. biologického). Budování sběrných dvorů pro tříděné druhotné suroviny, míst pro sběr nebezpečného odpadu. Důsledná likvidace černých skládek.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Využívání odpadů (biologických)
- Snížení množství skládkovaného odpadu
- Odstranění černých skládek

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zvýšení zaměstnanosti (cíl pro 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Revitalizace krajiny (cíl 4A pro životní prostředí)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- Řešení objemově významných složek odpadu
- Rozvoj pružných systémů sběru odpadů
- Budování sběrných dvorů
- Využívání biologického odpadu
- Budování kompostáren, fermentáren, výtopen, kogeneračních jednotek
- Cílená propagace efektivního nakládání s odpady

4.1.5 Rozvoj venkova a zemědělství

V důsledku změn ve společnosti a v zemědělské politice za posledních deset let výrazně poklesla zemědělská produktivita a počet zemědělců a zemědělských dělníků se snížil s poklesem zisků a životaschopnosti tohoto odvětví. Tuto situaci ještě zhoršil všeobecně špatný stav sociální a technické infrastruktury ve venkovských obcích. Oba tyto faktory přispěly k dlouhodobé nezaměstnanosti, hospodářské a sociální stagnaci a vylidňování venkovských oblastí. Řešení tohoto stavu komplikují nedořešené majetkové vztahy k pozemkům.

Seznam cílů:

CÍL 5A: Obnova a rozvoj vesnic

CÍL 5B: Rozvoj zemědělských podniků

CÍL 5A: Obnova a rozvoj vesnic

Opatření 5A.1: Zlepšení technického stavu venkovské zástavby

Popis: Zlepšení technického stavu venkovské zástavby, využití nevyužitých budov, obnova místních památek a následná péče o ně. Dobudování a posílení místní a regionální infrastruktury (kromě dopravní).

Rozvoj environmentální infrastruktury (voda, odpady ...)

Vymezení: obce

Očekávanými efekty jsou:

- Zhodnocení lidové architektury
- Vyšší zhodnocení nemovitostí v obcích
- Obnova bytového fondu

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství)
- Rozvoj vodohospodářské infrastruktury (cíl 2B pro rozvoj infrastruktury)
- Rozvoj energetických zdrojů (cíl. 2C pro rozvoj energetických zdrojů)

Opatření

- Opravy budov a související infrastruktury
- Zpracování motivačních skic pro pohledově významné lokality sídel
- Poradenství

Opatření 5A.2: Rozvoj bytové výstavby

Popis: Bytová výstavba musí vycházet z reálných potřeb obcí a jejich obyvatel, musí nahradit chátrající bytový fond a uspokojit zájem o bydlení.

Vymezení: sídla regionu

Očekávanými efekty jsou:

- Udržení obytné funkce i v malých sídlech
- Zvrat nepříznivého populačního vývoje

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj vodohospodářské infrastruktury (cíl 2B pro rozvoj infrastruktury)
- Rozvoj energetických zdrojů (cíl. 2C pro rozvoj energetických zdrojů)

Opatření

- Zpracování urbanistických studií, zastavovacích plánů, územních plánů
- Výstavba obecních bytů
- Využití stávajícího bytového fondu a ubytovacích kapacit

Opatření 5A.3: Obnova a údržba veřejných prostranství

Popis: Zlepšení technického stavu místních komunikací a veřejných prostranství a péče a obnova veřejné zeleně.

Vymezení: obce

Očekávanými efekty jsou:

- Zlepšení podmínek pro bydlení

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro rozvoj ekonomiky)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zlepšení dopravní situace regionu (cíl 2A pro rozvoj dopravy)
- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu)
- Revitalizace krajiny (cíl 4A pro životní prostředí)

Opatření:

- Realizace oprav
- Realizace nové zeleně
- Údržba

CÍL 5B: Rozvoj zemědělských podniků

Opatření 5B.1: Investice do zemědělského majetku

Popis: Rekonstrukce a modernizace zemědělských podniků tak, aby odpovídaly standardům EU na chov hospodářských zvířat, prasat a skotu. Modernizace stájových technologií, zařízení na skladování kejdy a hnoje.

Vymezení: podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Dosažení souladu zemědělské produkce s požadavky EU
- Snížení znečišťování vod způsobené nitráty ze zemědělských zdrojů
- Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských produktů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro rozvoj životního prostředí)

Opatření

- Projektová příprava
- Realizace opatření

Opatření 5B.2: Diversifikace hospodářských činností a rozvoj multifunkčního zemědělství

Popis: Vytváření podmínek pro agroturistiku. Hospodaření s vedlejšími produkty a odpady zemědělství a lesnické výroby. Všestranný rozvoj pracovních příležitostí, podpora podnikání, obnova řemesel, obchodu a veřejných služeb. Udržování kulturního stavu krajiny, užívání přírodě blízkých postupů v zemědělství. Pozemkové úpravy, nová organizace pozemků a zlepšení životního prostředí.

Vymezení: Zemědělské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Zvýšení rozmanitosti zdrojů příjmů zemědělců a obyvatel venkova
- Rozvoj agroturistiky
- Úprava a zlepšení krajinného prostředí
- Zlepšení organizace půdní držby formou komplexních pozemkových úprav
- Udržení přirozené úrodnosti půdy

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 2B pro ekonomický rozvoj)
- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro životní prostředí)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu)
- Rozvoj služeb pro cestovní ruch a lázeňství (cíl 6A pro rozvoj cestovního ruchu)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- Obnova tradičních výrob a řemesel
- Koordinace venkovské turistiky
- Projekty komplexních pozemkových úprav
- Realizace pozemkových úprav ve venkovských regionech
- Projektová příprava
- Spolupráce obcí a podnikatelů při tvorbě projektů na využívání zemědělských a lesních odpadů s využitím programů podpory

Opatření 5B.3: Zlepšování zpracování a marketingu zemědělských produktů, služby pro zemědělce

Popis: Podpora zpracování a marketingu zemědělských produktů a produktů rybolovu. Modernizace technologií mléčného průmyslu, masného průmyslu a ryb. Zlepšování struktur pro kontrolu kvality, pro kvalitu potravin a ochranu spotřebitele. Podpora regionálních produktů. Podpora odborného vzdělávání a osvěty, zakládání služby pro zemědělské subjekty.

Vymezení: podnikatelské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Zavádění standardů kvality EU
- Zvýšení produktivity práce
- Posílení zemědělských a potravinářských produktů na trzích
- Zvýšení přidané hodnoty zpracováním produktů
- Zvyšování kvalifikace zemědělců
- Rozvoj služeb

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Rozvoj vzdělanosti (cíl 3B pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Modernizace technologií zpracování (mléka, masa, ryb)
- Inovace potravinářských produktů (maso, mléko, ryby)
- Rozvoj partnerské spolupráce s tuzemskými a zahraničními organizacemi
- Vytvoření informačního systému pro marketing a odbyt zemědělské, potravinářské a lesnické produkce
- Zlepšení kooperačních vazeb mezi výrobcí a zpracovateli
- Zakládání odbytových organizací
- Poskytování specializovaných služeb
- Pořádání seminářů, rekvalifikačních kurzů a školení pro zemědělce

Opatření 5B.4: Rozvoj produkce energetických plodin

Popis: Pěstování biomasy a produkce netradičních zdrojů energie, údržba krajiny.

Vymezení: zemědělské subjekty

Očekávanými efekty jsou:

- Využití ploch zemědělské půdy
- Perspektivní zdroj příjmů obcí i zemědělců
- Udržovaná krajina

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj energetických zdrojů (cíl 2C pro rozvoj infrastruktury)
- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Revitalizace krajiny (cíl 4A pro životní prostředí)

Opatření

- Zpracování analýzy potenciálu produkce energetických plodin
- Vytipování vhodných odběratelů
- Projektová příprava
- Spolupráce obcí a podnikatelů při tvorbě projektů na využívání biomasy s využitím programů podpory

4.1.6 Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

Region má vysoký potenciál rozvoje cestovního ruchu založený na přírodních krásách hornaté zalesněné krajiny, poloze poblíž německých hranic a tradičními službami souvisejícími se známými lázeňskými městy. Bude financován rozvoj nových turistických produktů a služeb, vytvoření infrastruktury potřebné pro cestovní ruch a modernizaci lázeňství.

Seznam cílů:

CÍL 6A: Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství

CÍL 6B: Prezentace regionu

CÍL 6C: Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví

CÍL 6A: Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství

Opatření 6A.1: Vytvoření marketingové strategie cestovního ruchu regionu

Popis: Zpracování základního strategického dokumentu rozvoje cestovního ruchu na území regionu. Posílení a koordinace vazeb mezi městy a mezi městem a venkovem.

Vymezení: celý region

Očekávanými efekty jsou:

- Návrh opatření k rozvoji cestovního ruchu v regionu
- Všeestranná spolupráce subjektů v oblasti cestovního ruchu a jejich koncepční rozvoj

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)

Opatření

- Katalogizace kulturních a přírodních hodnot, vytvoření kulturního kalendáře regionu
- Analýza potřeb území pro rozvoj cestovního ruchu

Opatření 6A.2: Rozvoj materiálně technické základny cestovního ruchu

Popis: Rozvoj ubytovacích, stravovacích zařízení a doplňkových služeb cestovního ruchu.

Vymezení: celý region

Očekávanými efekty jsou:

- Nárůst cestovního ruchu
- Prodloužení pobytů návštěvníků
- Růst služeb a vybavenosti

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Prezentace regionu (cíl 6B pro rozvoj cestovního ruchu)
- Rozvoj zemědělských podniků (cíl 5B pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (cíl 3C pro rozvoj lidských zdrojů)
- Zajištění kulturního zázemí (cíl 3D pro rozvoj lidských zdrojů)

Opatření

- Spolupráce obcí a podnikatelských subjektů při budování infrastruktury cestovního ruchu
- Zapojení obcí do budování doplňkových služeb cestovního ruchu
- Zapojení institucí cestovního ruchu do jeho rozvoje
- Budování informačního systému pro cestovní ruch
- Zvýhodnění subjektů podnikajících v oblasti cestovního ruchu

CÍL 6B: Prezentace regionu

Opatření 6B.1: Zlepšování image regionu

Popis: Zvýšení informovanosti a osvěta k již provedeným pozitivním změnám v regionu. Využití marketingových nástrojů k prezentování regionu.

Vymezení: celý region

Očekávanými efekty jsou:

- Zvýšení zájmu o region
- Navázání nových kontaktů
- Posílení vazeb s okolím

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Získávání investic do regionu (cíl 1A pro ekonomický rozvoj)
- Rozvoj vzdělanosti (3B pro rozvoj lidských zdrojů)
- Revitalizace krajiny a vod (cíl 4A pro rozvoj životního prostředí)
- Obnova a rozvoj vesnic (cíl 5A pro rozvoj venkova a zemědělství)
- Rozvoj vodohospodářské infrastruktury (cíl 2B pro rozvoj infrastruktury)

Opatření

- Propagace regionu prostřednictvím informačního centra
- Propagace regionu prostřednictvím médií
- Publikování a distribuce propagačních materiálů

Opatření 6B.2: Rozvoj turismu

Popis: Efektivní rozvoj turismu a dalších forem cestovního ruchu při optimálním využití potenciálu regionu

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Ekonomický přínos do regionu
- Propagace regionu
- Rozvoj infrastruktury a služeb

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)
- Revitalizace krajiny (cíl 4A pro životní prostředí)

Opatření

- Propagace regionu prostřednictvím informačního centra
- Propagace regionu prostřednictvím médií
- Podpora cyklopravy

CÍL 6C: Efektivní využití potenciálu kulturního a historického dědictví

Popis: Využití potenciálu kulturního a historického dědictví regionu pro potřeby cestovního ruchu.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Ekonomický přínos do regionu
- Zviditelnění kulturního dědictví regionu
- Zvýšení počtu návštěvníků
- Využití dosud nevyužívaných historických budov

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Podpora zaměstnanosti (cíl 3A pro rozvoj lidských zdrojů)
- Rozvoj malého a středního podnikání (cíl 1B pro ekonomický rozvoj)

Opatření

- Zpřístupnění a rekonstrukce dosud nevyužívaných budov
- Propagace kulturního dědictví regionu prostřednictvím komunitních akcí
- Soupis nevyužitých budov

4.1.7 Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy

Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy a samosprávy je jedním z důležitých témat, které dle průzkumu MPO ČR patří mezi slabé stránky ČR zejména ve srovnání s okolními státy. Nízká efektivita veřejné správy a samosprávy patří mezi nejvíce vnímané slabiny veřejné správy a samosprávy.

CÍL 7A: ZAVÁDĚNÍ A ROZVOJ DIGITALIZACE AGEND VEŘEJNÉ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY
CÍL 7B: ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ A SAMOSPRÁVĚ
CÍL 7C: ZVYŠOVÁNÍ EFEKTIVITY SPOLUPRÁCE NA ÚROVNI SVAZKU
CÍL 7D: ZAPOJENÍ OBYVATELSTVA DO AKTIVIT MA21

CÍL 7A: Zavádění a rozvoj digitalizace agend veřejné správy a samosprávy

Opatření 7A.1: Zavádění a rozvoj digitalizace agend veřejné správy a samosprávy

Popis: Poskytování služeb veřejné správy a samosprávy s využitím digitalizace agend veřejné správy a samosprávy jako základní předpoklad poskytování kvalitních služeb

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Snížení nákladů na veřejnou správu a samosprávu
- Poskytování plnohodnotných služeb na venkově
- Zjednodušení agend a lepší uživatelský přístup pro občany
- Podpora optimalizace procesů

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (Cíl 1B)
- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (Cíl 3C)
- Obnova a rozvoj vesnic (Cíl 5A)

Opatření

- Investice do IT a ICT
- Zvyšování kapacity a dostupnosti veřejných internetových sítí
- Investice do školení a implementace nové IT a ICT technologie
- Vytvoření, rozvoj a zavádění standardů kvality poskytování služeb

CÍL 7B: Zvyšování kvalifikace ve veřejné správě a samosprávě

Opatření 7B.1: Zvyšování kvalifikace ve veřejné správě a samosprávě

Popis: Zvyšování kvalifikace je jedním ze základních nástrojů zvyšování kvality a efektivity procesů ve veřejné správě a samosprávě.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Posílení kvality lidských zdrojů
- Posílení lidského potenciálu pro další rozvoj
- Poskytování lepších služeb
- Zvýšení efektivity vykonávaných služeb

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (Cíl 1B)
- Rozvoj vzdělávání a celoživotního učení (Cíl 3B)
- Obnova a rozvoj vesnic (Cíl 5A)

Opatření

- Investice do lidských zdrojů
- Školení
- Pořádání vzdělávacích kurzů
- Výstavba a vybavení školicího střediska

CÍL 7c: Zvyšování efektivity spolupráce na úrovni svazku

Opatření 7C.1: Podpora přeshraniční spolupráce

Popis: Vytvoření podmínek pro trvale udržitelnou a efektivní přeshraniční spolupráci.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Kvalitní a moderní technické vybavení
- Vytvoření společného česko-německého managementu (absorpční kapacita)
- Schopnost připravovat a realizovat společné projekty
- Lepší vzájemné poznání na úrovni osob i institucí

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Rozvoj malého a středního podnikání (Cíl 1B)

- Zlepšení podmínek pro trvalé bydlení (Cíl 3C)
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (Cíl 6A)
- Prezentace regionu (Cíl 6B)
- Zvyšování efektivity spolupráce na úrovni svazku (Cíl 7C)

Opatření

- Investice do ICT
- Investice do pracovního prostředí
- Vytvoření stabilní společné organizace s profesionálním managementem
- Realizace komunitních akcí

Opatření 7C.2: Podpora rozvoje lidských zdrojů

Popis: Kvalitní lidské zdroje jsou základním předpokladem úspěšného rozvoje území.

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Rozvoj a stabilizace lidských zdrojů
- Vyškolený a vzdělaný personál
- Partnerství jako základ dalšího rozvoje
- Další úspěšný rozvoj

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Obnova a rozvoj vesnic (Cíl 5A)
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (Cíl 6A)
- Zvyšování efektivity spolupráce na úrovni svazku (Cíl 7C)
- Získávání investic do regionu (Cíl 1A)
- Rozvoj vzdělávání a celoživotního učení (Cíl 3B)

Opatření

- Školení a vzdělávání
- Podpora finančního zabezpečení
- Zaměstnanecké benefity

CÍL 7d: Zapojení obyvatelstva do aktivit MA21
--

Opatření 7D.1: Zapojení obyvatelstva do aktivit MA21

Vymezení: region

Očekávanými efekty jsou:

- Zapojení obyvatel do komunitního života
- Zvýšení regionální identity
- Zlepšení vzhledu sídel
- Zlepšení vzhledu krajiny

Vazby na další dlouhodobé cíle:

- Obnova a rozvoj vesnic (Cíl 5A)

- Rozvoj služeb v cestovním ruchu a lázeňství (Cíl 6A)

Opatření

- Organizace přednášek
- Společná obnova drobných sakrálních staveb
- Organizace společných komunitních akcí a poznávacích výletů

Místní Agenda 21 (MA21) je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě.

4.2 Záměry – návrhy na společnou spolupráci i samostatné aktivity IKom Stiftland

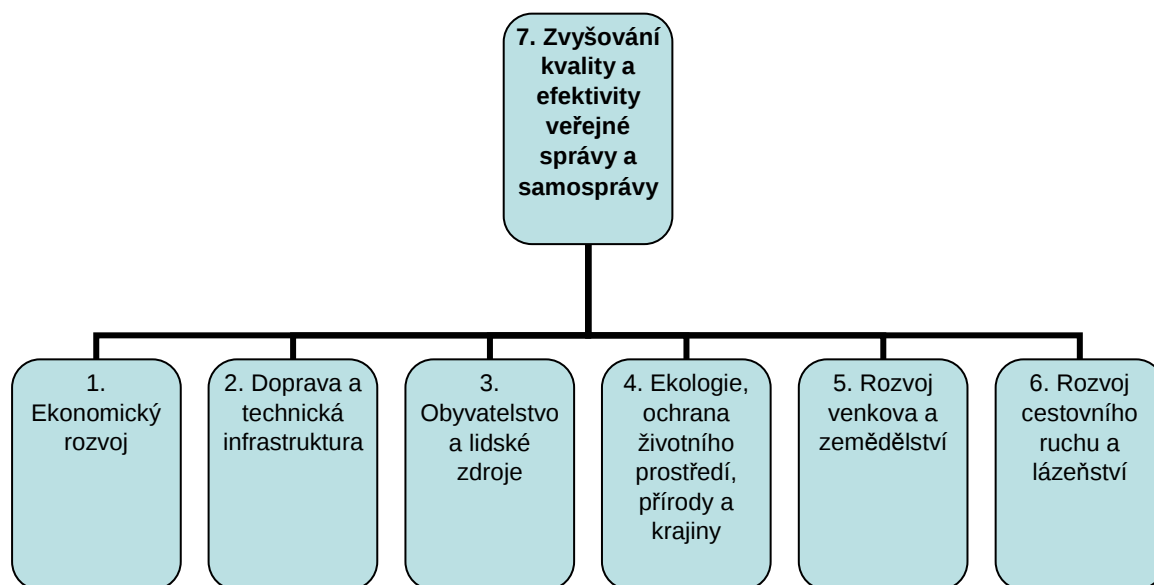
• *Návrhy – záměry:*

- **Spolupráce s Mikroregionem Mariánskolázeňsko** - spolupráce, informovanost a předávání vzájemně důležitých informací, příprava a realizace společných přeshraničních projektů.
- **Vystupování pod společnou identitou** - cílem je společný česko-bavorský management, kterým bude docílena ucelená identita.
- **Spolupráce na administrativní úrovni** - spolupráce při administrativních úkonech např. přípravy česko-bavorských projektů, spolupráce v oblasti komunikování s partnery a dalšími účastníky, kteří budou vstupovat do společných zájmů - projektů atd.
- **Vytvoření styčného místa Bavorsko – Čechy** - v ideálním případě jde o vytvoření společného zázemí, společná kancelář.
- **Komerční spolupráce** - např. v oblasti cestovního ruchu, podpora vytváření sítí spolupráce při propagaci přirozených turistických regionů na koncepčním základě.
- **Modelový ekoregion** - společná propagace a příprava vzorového území pro přístup ke krajině.
- **Kooperace Sibyllenbad – Mariánské Lázně** - nastavení pravidel a identifikování možností spolupráce, využití společného potenciálu, rozšíření nabízených služeb pro klienty.
- **Kooperace mezi školami a hospodářskou sférou** – větší informovanost o možnostech spolupráce, navázání kontaktů a posílení výměnných pobytů.
- **Odstraňování jazykové bariéry** - příležitosti pro pořádání jazykových kurzů; společné poznávání jazyka – např. formou učení se navzájem; výměnné pobyty zástupců institucí.
- **Management ploch a volných prostor** - společné strategické plánování a výměna zkušeností s využíváním volných prostorů, budov, pozemků, řešení přístupu k urbanizované krajině.

- **Bezpečné zásobování a likvidace / recyklace** - v této oblasti především výměna zkušeností z praxe – likvidace a recyklace odpadů.
- **Propagace cykloregionu** - propagace jako celku, využít možností přeshraniční a možnost zavedení širších možností v přípravě a propagaci.
- **Prezentace zachovalé venkovské architektury** – informovanost, propagace - společná řešení a možnosti obnovy.
- **Nabídka ubytování / přenocování** – monitoring a možnosti rozšíření ubytovacích kapacit v příhraničí.
- **Sakrální krajina** – společné téma, v příhraničí se nachází spousta sakrálních památek (smírčí kříže, kapličky, kostely, pomníky). V krajině venkovského rázu mají své přirozené místo. V rámci společné spolupráce by mohly být tyto významné prvky zmapovány a připraveny koncepce jejich obnovy.
- **Muzejní krajina** – informovanost a propagace místních muzeí a sbírek.
- **e-Government** – spolupráce a výměna zkušeností ve veřejné správě, elektronizace veřejné správy, výměna dat v územním plánování.
- **Zhodnocování nevyužitých nemovitostí** – vytipování a lokalizace nemovitostí, strategické plánování jejich využití s ohledem na ekonomickou návratnost a možnosti obcí nebo soukromých vlastníků.
- **Mobilita** – zlepšování systému a nabízených služeb hromadné dopravy.
- **Vztahy města a venkova** – společné bourání hranic mezi městy a venkovem, soustředění se na možná témata spolupráce, výměna zkušeností.
- **Propagace země 1000 rybníků** – příhraniční oblast Bavorska bývala oblastí mnoha rybníků, snahou je tyto rybníky znovuobnovit a zprovoznit; možnost výměny zkušeností a společné přípravy projektů.
- **Prezentace kulturní krajiny Stifftland** – informovanost, propagace.
- **Světové kulturní dědictví Stifftland** – propagace jedinečnosti Stifftland.
- **Region zdraví Stifftland** – s ohledem na lázeňství jak na české i německé straně možnost rozvoje této oblasti společnými silami, především široká škála nabízených služeb, společná propagace.
- **Zpřístupnění vrcholu Dyleň** – v rámci navázané spolupráce je velkým tématem společná práce na využití vrcholu Dyleň (čtvrté nejvyšší místo Českého lesa vrchol se nachází ve výšce 940 m. n. m.). I v rámci přípravy této strategie bylo projednání zpřístupnění vrcholu Dyleň s velkým zájmem řešeno. Další setkání a plánování, co je v možnostech české i německé strany, se plánují na podzim letošního roku. Dyleň nabízí příležitost pro turistiku, cykloturistiku, zážitkové a adrenalinové sporty a další. V této oblasti je možná spolupráce s neziskovou organizací Život na Dyleň, z.s.

4.3 Přehled a popis opatření

V rámci stanovení cílů – viz. kapitola 4.1 (v kapitole je uveden jak přehled, tak jejich popis) jsme do tohoto bodu zařadili ilustrační schéma, ze kterého vyplývá důležitost a funkčnost:



Nejdůležitějším opatřením je opatření – cíl č. 7, bez něj by nebylo možné realizovat projekty ve zbývajících 6 cílech.

4.4 Výsledky a výstupy realizace jednotlivých opatření (aktivit), indikátory

V rámci vybraných cílů byly sestaveny projektové listy svazku, projektové listy členských obcí a také seznam záměrů, které chce realizovat německý partner.

Seznam všech vytvořených projektových listů je v příloze tohoto dokumentu, seznam záměrů německého partnera je uveden v bodě 4.1.8.

5 Implementace strategie

5.1 Implementační struktura a systém řízení implementace strategie

Tato kapitola odpovídá na otázku, jakým způsobem bude naplňována vize a základní strategické směřování. Kapitola má charakter průřezové (jakési „horizontální“) kapitoly, která svým naplněním umožní realizaci jednotlivých opatření.

V této kapitole je tedy popsán způsob realizace (implementace) strategie. Zejména je popsán systém řízení implementace včetně implementační struktury, přehled plánovaných aktivit a jejich časový harmonogram. Dále tato kapitola obsahuje informace o financování, systému monitorování i hodnocení strategie a systému řízení rizik.

Při tvorbě této kapitoly a při zkoumání best practice v okolních regionech, vznikly také návrhy na opatření, která by mohla svým způsobem napomoci efektivní realizaci implementace. Tyto návrhy jsou seskupeny v části 4.1.7.

V kapitole se zobrazuje zkušenost více jak desetileté činnosti dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko a zobrazují se v ní i teoretické a z části popisné informace, které mohou být podle našeho názoru inspirativní pro vznikající sdružení na bavorské straně Ikom Stifftland.

Jedním z impulsů pro vznik sdružení na bavorské straně bylo vytvoření odpovídajícího partnera českým sdružením obcí s vizí profesionálního managementu pro realizaci projektů.

5.1.1 Formy spolupráce obcí

institucionalizovaná (vytvoření stabilní instituce)
smluvní (na základě smlouvy ke konkrétnímu úkolu)
ad hoc (příležitostná, bez smluvního základu)

5.1.2 Spolupráce mezi obcemi

Pro spolupráci mezi obcemi se používá nejčastěji dobrovolný svazek obcí, vytvořená společná právnická osoba (společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost) nebo smlouva ke splnění konkrétního úkolu.

Dobrovolný svazek obcí

Nejrozšířenější formou spolupráce obcí v České republice je vytváření dobrovolných svazků obcí. První svazky vznikaly především za účelem budování technické infrastruktury (zejména infrastruktura pro zásobování vodou, hospodaření s odpady), mnohé po dosažení daných cílů zanikaly.

Vstupem do Evropské unie obce čerpají finanční prostředky z různých dotačních fondů na podporu venkova, čímž se jim rozšířily možnosti spolupráce v dalších oblastech důležitých pro rozvoj a propagaci. Ve větší míře se sdružují sousedící obce, které mají společné charakteristické znaky a potřeby. Vznikají polyfunkční svazky obcí, které působí ve více oblastech, mohou přebírat určité role obcí, ale pouze v oblasti samostatné působnosti.

Obce mají právo smluvně vytvářet dobrovolný svazek obcí jako samostatnou právnickou osobu, která není považována podle obchodního zákona jako právnická osoba založená za účelem podnikání. V právních vztazích vystupují svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Členy svazku mohou být jen obce. Vychází se z toho, že obec je veřejnoprávní korporací, mající charakter nestátního subjektu, ovšem má znaky, které ji odlišují od ostatních nestátních organizací. Správa a vlastnictví majetku obce slouží jako veřejný statek všemu obyvatelstvu. Hospodaření s vlastními finančními prostředky podléhá veřejné kontrole a zároveň právům a povinnostem, které plynou ze zvláštních zákonů obcí. Proto jen ti, kdož mají takové zvláštní postavení, se mohou sdružovat do dobrovolných svazků obcí.

V České republice v současnosti působí přibližně 750 Svazků obcí a jejich počet je poměrně stabilní. Význam Svazků obcí se postupně rozšiřuje od dotačního managementu k všestranné podpoře malých obcí.

Společná právnická osoba

Obce mohou zakládat novou právnickou osobu (společnost s ručením omezeným, akciovou společnost), a to v případě společného úkolu, který vyžaduje stabilnější spolupráci. V praxi se této formy využívá např. u dopravních podniků, tepláren, správy bytových domů, lesů a rybníků apod. Založení, činnost a rušení právnické společnosti se řídí podle zákona 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

V souladu s ustanovením § 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů: „...může územní samosprávný celek ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným.“

Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Druhou nejvíce používanou formou spolupráce obcí je uzavírání smlouvy ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti. Předmětem smlouvy je úkol, který přesahuje hranice obce (může jít i o vybudování stavby) a je významný pro další obec. Smlouva musí mít písemnou podobu a musí být schválena zastupitelstvem obce. Jedná se o veřejnoprávní smlouvu koordinačního typu.

5.1.3 Přeshraniční spolupráce obcí

Zákon o obcích upravuje pro obce možnost spolupráce, a to při plnění veřejnoprávních úkolů v rámci výkonu samostatné působnosti.⁴ „Právo obcí vzájemně spolupracovat při plnění svých úkolů je nepřímou možností dovodit již z jejich základního poslání při výkonu samosprávy.“⁵

Zákon o obcích explicitně předpokládá přeshraniční spolupráci obcí (resp. spolupráci s obcemi cizích států). Zákon o obcích dokonce pamatuje na možnost vzniku právnické osoby, a to na základě spolupráce českých a zahraničních obcí: „Právnická osoba na základě smlouvy o spolupráci může vzniknout, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva⁶, kterou je Česká republika vázána.

„Další možnou formou přeshraniční spolupráce je spolupráce mezi svazky obcí. Opět musí jít o spolupráci při výkonu samostatné působnosti, přičemž obsahem spolupráce mohou být jen ty činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel. Jak přeshraniční spolupráce mezi obcemi, tak i přeshraniční spolupráce mezi

⁴ Zákon o obcích, § 46/1.

⁵ Frumarová, K. Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích., část 1. Veřejná správa 38/2002 [citováno dne 26.1.2006] dostupný z: <http://www.mvcr.cz/casopisy/s/2002/0038>.

⁶ Jistý prostor pro rozvoj spolupráce obcí se může objevit v případě schválení Směrnice Rady a parlamentu o EGTC (více viz výše).

svazky obcí předpokládá smluvní základ, předpokladem spolupráce je tedy uzavření smlouvy o vzájemné spolupráci. Ke smlouvě se vyjadřuje Ministerstvo vnitra, které vydá souhlas po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí.“⁷

5.1.3.1 Euroregiony

Obce mohou realizovat příhraniční spolupráci, mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů (pouze při plnění úkolů v rámci výkonu samostatné působnosti obcí) v rámci tzv. euroregionů. Euroregiony zajišťují různé formy příhraniční spolupráce a teritoriálně mohou zahrnovat rozsáhlé oblasti.

Euroregiony v České republice vytváří organizace, které vedou k naplnění cílů daného euroregionu. Ve většině případů mají právní formu zájmových sdružení právnických osob (právní subjektivita), nebo jako sdružení subjektů vzniklých na základě smlouvy (bez právní subjektivity). Spolupráce se realizuje na územích, která se vyznačují určitými společnými rysy. Většinou se jedná o hospodářskou spojitost spojit překračující státní hranice, což mnohdy bývá dáno historicky. Cílem je zlepšování životních podmínek místního obyvatelstva zejména v oblasti dopravy, infrastruktury a kultury. Motivem vzniklých sdružení je snaha o postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje na obou stranách hranice.

5.1.3.2 Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

Tento subjekt s vlastní právní subjektivitou vychází z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), v českém právu se toto seskupení opírá o Zákon o podpoře regionálního rozvoje, část pátá § 18a – h.

Cílem ESÚS je usnadnit a podporovat především územní spolupráci, včetně jednoho nebo více typů přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce, mezi jeho členy za účelem posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie. Harmonický rozvoj celého území Společenství a větší hospodářská, sociální a územní soudržnost vyžadují posílení územní spolupráce.

Je třeba přijmout opatření ke zmírnění závažných obtíží, jimž členské státy, zejména regionální a místní orgány, čelí při provádění a řízení činností v souvislosti s územní spoluprací v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů.

ESÚS by mělo být schopno jednat buď za účelem provádění programů nebo projektů územní spolupráce spolufinancovaných Společenstvím, zvláště strukturálními fondy podle nařízení (ES) č. 1083/2006 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, nebo za účelem provádění opatření územní spolupráce vycházejících výlučně z podnětu členských států a jejich regionálních a místních orgánů, ať již s finančním příspěvkem Společenství, nebo bez něho.

ESÚS je poměrně vyspělou formou institucionální spolupráce, která je v současnosti využívána především rozsáhlejšími a silnějšími celky. Řízení ESÚS je bohužel stále spojeno s poměrně vysokými nároky na řízení a byrokratická zátěž je poměrně vysoká.

5.1.3.3 Přeshraniční partnerská města a obce

Meziobecní spolupráce funguje ve většině evropských států na základě právní úpravy konkrétních států (subjektů zapojených do spolupráce) se snahou o koordinaci výkonu veřejné správy na evropské úrovni.

⁷ Zákon o obcích, § 55/5.

Základem úspěšné a efektivní spolupráce je vzájemné porozumění mezi spolupracujícími obcemi, které vede k naplnění cílů a spokojenosti obyvatel na daném území.

Nejčastějšími cíli spolupráce je výměna zkušeností a poznatků v oblasti veřejné správy, kulturní spolupráce, výměnné pobyty, v cestovním ruchu a spolupráce na projektech. Charakteristickým rysem je rozvíjení kontaktů zájmových i profesních sdružení od kulturní až po ekonomickou a hospodářskou činnost včetně participace na programech spolufinancovaných Evropskou unií. Evropská unie na spolupráci měst a obcí vyčleňuje různé granty. Podmínkou je, aby tyto granty podporovaly myšlenky evropské integrace. Spolupráce samospráv, dříve označovaná také jako town-twinning v praxi často funguje bez smluvního základu nebo formou deklaratorní smlouvy o spolupráci.

ZÁVĚR

Nejlepší formou spolupráce na úrovni obcí je dobrovolný svazek obcí. Seskupení této formy je nejpřirozenější variantou. Jednotlivé obce řeší podobné problémy, plánují podobné záměry, prochází podobným rozvojem svého území. Na úrovni svazku mohou být globálněji řešena důležitá témata, jako jsou např. školství, zdravotnictví, doprava, sociální služby, odpadové hospodářství atd., což napomáhá koncepčnějšímu řešení, které kladně ovlivňuje rozvoj daného území. Svazek obcí může vstupovat také do přeshraničních vztahů a pracovat tak na rozvoji i v oblasti přeshraniční spolupráce.

5.1.4 Využití stávajících struktur v území

5.1.4.1 Spolupráce jednotlivých obcí

Doposud v území spolupracovaly následující obce:

Na české straně:

- Dolní Žandov, Drmoul, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Trstěnice, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe a Vlkovice.

Na německé straně:

- Markt Mähring (obce Dippersreuth, Griesbach, Großkonreuth und Mähring)
- Marktgemeinde Neualbenreuth (obce Neualbenreuth, Platzermühle, Rothmühle, Ernestgrün, Altmugl, Schachten, Motzersreuth, Poxdorf, Hardeck, Maiersreuth, Ottengrün und Wernersreuth)

Jednalo se především o menší projekty, které umožnily navázat spolupráci především na komunitní úrovni.

Seznam a stručný popis projektů, které úspěšně zrealizovalo Mariánskolázeňsko v letech 2011 – 2015:

Dispoziční fond Cíl 3

Společné cyklotrasy

Cílem projektu "Společné cyklotrasy - partnerství na českém a německém území " bylo posílení vzájemné spolupráce a partnerství při rozvoji cyklotrasy na českém a německém území, a to prostřednictvím vytvoření cyklomapy, která byla distribuována na českém i německém území na obecních úřadech, uspořádání kulatých stolů a cyklovýletů za účasti

zástupců dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko, zástupců německé obce Mähring, české a německé veřejnosti.

Společná výsadba zeleně

Cílem projektu bylo posílení vzájemné spolupráce a partnerství při rozvoji společného území, a to prostřednictvím společné výsadby zeleně (stromů a keřů) v několika sídlech na území mikroregionu Mariánskolázeňsko a obce Mähring. Z hlediska pravidel programu se jednalo o obnovu krajinných prvků kulturní krajiny. Veškeré vybrané lokality jsou v centru obcí u významných památek či turistických atrakcí. Kromě obnovy krajinných prvků se jedná také o obnovu okolí památek a historických center obcí.

Výsadba byla uskutečněna svépomocí a se zapojením veřejnosti, za asistence odborné firmy, která zároveň provedla přípravu výsadby, kterou není možné z časových důvodů realizovat komunitně (např. úpravu terénu, kopání výsadbových jam, dodání materiálu, apod.).

Vysazená zeleň v daných lokalitách představuje živoucí symbol rozvoje a spolupráce.

Pojedme společně

Žadatelem o příspěvek je Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart, administrace zajistilo Mariánskolázeňsko.

Projekt „Pojedme společně“ se zaměřoval na rozšíření navázané spolupráce škol obcí našeho příhraničního regionu, Základní školy Lázně Kynžvart a školy v obci Mantel u města Weiden v Bavorsku, a sice formou uspořádání čtyř společných jednodenních poznávacích výletů.

Cílem výletů byla zajímavá místa, která poskytla žákům informace o kultuře, životě a o tradicích regionů, ve kterých žijí sousedé. Během společně stráveného času měly děti dostatek příležitostí ke komunikaci s vrstevníky jiného státu, což jim pomohlo získat představu o stylu jejich života, zábavy, kultury, sportu. Dalším významným faktorem bylo získání příležitosti ke komunikaci v jazyce svých sousedů, pěstování přátelských kontaktů v jiném jazyce. Vzájemná výměna zkušeností a informací byla přínosem i pro zúčastněné pedagogy.

O pohár hraničního kamene

Tématem projektu bylo uspořádání nohejbalového turnaje pod názvem „O pohár hraničního kamene“. Pozváno a sestaveno bylo 10 družstev, z toho dvě družstva z Bavorska. Členy družstev tvořili zástupci z řad jednotlivých obcí. Turnaj se uskutečnil během jednoho dne formou tzv. zkrácené hry, hrálo se na kurtech obce Drmoul, členské obce svazku.

Cílem projektu bylo sblížit zástupce obcí pomocí sportovní soutěže. Během společně stráveného času mimo hru měli představitelé obcí možnost diskutovat o způsobu řízení obcí, o způsobech a možnostech řešení úkolů a problémů vyplývajících z jejich funkcí a navazovat kontakty pro další spolupráci.

Vánoční tradice v pohraničí

Mariánskolázeňsko, o.p.s. realizovalo projekt „Vánoční tradice v pohraničí“, který si kladl za cíl přiblížit obyvatelstvo příhraničních oblastí pomocí společné přípravy a oslav jednoho z nejoblíbenějších svátků, Vánoc.

Toto téma poskytlo široké možnosti spolupráce v oblasti kultury - zvyků, tradic, volnočasových aktivit, umožnilo výměnu inspirací, nápadů a zkušeností. Čas strávený společnou přípravou projektu a jeho realizací přispěl k bližšímu vzájemnému poznání lidí, žijících na „druhé straně hranice“, kteří dlouhá léta neměli možnost vzájemné komunikace.

Sousedství těchto regionů skýtá jedinečnou možnost poznávání různých zvyků, typických pro zdejší obyvatele. Tyto kraje, z podstaty své geografické polohy chudé a často opomíjené, vyvinuly velmi kreativní a krásné zvyky, díky nimž si obyvatelé zpříjemňovali a zkrášlovali oblíbený vánoční čas. I přes pád železné opony je však rozvoj sousedských vztahů ostýchavý, pomalý, překážkou je jazyková bariéra – společná akce s tak oblíbeným tématem pomohla k rozvoji vzájemných vztahů všech věkových skupin.

Program celého projektu byl založen na spolupráci obou stran. Paralelně na obou stranách hranice proběhlo vyhlášení soutěže: „O nejhezčí vánoční ozdobu či dekoraci“ a výrobky byly sbírány na obecních úřadech. Následně proběhlo označení dekorací a roztřídění do soutěžních kategorií dle věku. Ustanovena byla "mezinárodní" hodnotící komise, která vybrala nejlepší výrobky. Slavnostní vyhlášení výsledků a zahájení výstavy proběhlo opět ve společné realizaci a za doprovodného kulturního programu, v němž účinkovali žáci škol z obou států. Součástí programu bylo také uspořádání přednášky o vánočních zvycích a tradicích v obou jazycích.

Ze soutěžních dekorací od dětí i dospělých z obou regionů byla vytvořena výstava, kterou jsme společně zahájili na české i německé straně a poté putovala po členských obcích svazku.

Cílem tohoto projektu bylo seznámit obyvatele příhraničních oblastí prostřednictvím komunitní akce se zvyky, tradicemi a typickou vánoční kulturou komunit na druhé straně hranice a také společná oslava doby adventní a vánoční.

Společná setkávání Dolní Žandov

Žadatel o příspěvek - obec Dolní Žandov, administrace projektu - Mariánskolázeňsko.

Obce Dolní Žandov a Nagel (Bavorsko) pokračovaly v navázané spolupráci v další oblasti – setkávání žen u příležitosti výměny zkušeností a námětů při výrobě ručních prací a předávání tradic rukodělných technik mladým lidem. Spolek Dolního Žandova nemá právní subjektivitu, proto se tato setkávání konala pod záštitou obce. Obec Dolní Žandov vlastní klubovnu, kterou dala k dispozici pro výše popsané aktivity společných setkávání. Klubovna se nachází v historickém domě čp. 40, který se nachází přímo na návsi pod kostelem sv. Michaela.

Setkání při příležitosti desetiletí činnosti Mariánskolázeňska

Projekt se zaměřoval na posílení vzájemné spolupráce a partnerství mezi českými a německými partnery a na zvýšení informovanosti o životě v příhraničních oblastech, a to formou setkání u příležitosti 10. výročí činnosti Dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko. Prostřednictvím oslav 10. výročí chtěl Svazek poděkovat všem partnerům a spolupracovníkům za podporu a odvedenou práci jak na české straně, tak i na straně německé – obcím Mähring a Neualbenreuth na území Svobodného státu Bavorsko. Na setkání byly prezentovány výsledky vzájemné spolupráce formou výstavy. Dále se uskutečnila prohlídka blízkého okolí obce Drmoul, ve které se setkání konalo. Během setkání byl připraven kulturní program, při kterém vystoupili žáci škol z Drmoulu a Mähringu. Důležitou součástí setkání bylo jednání o možnostech a představách další spolupráce.

Méně bloudění v pohraničí

Cílem předkládaného projektu „Méně bloudění v pohraničí“ je doplnění navigačního systému o nové cyklotrasy na příhraničním území a jejich vytyčení v terénu na nové, nebo již stávající sloupky. Vyznačení nových tras, které doplňují stávající síť již značených cyklotras, propojuje místa atraktivit, ke kterým doposud cyklotrasy nevedly. Umožní to lepší orientaci návštěvníků i bez místní znalosti, neboť z rozhovorů s partnery vyplynulo, že jejich obyvatelé-cyklisté občas po našem území bloudí. Značení bylo uskutečněno v souladu s českou normou

a doplňuje předchozí úsilí žadatele v této oblasti. Součástí realizace bylo vypracování mapy cyklotras v elektronické podobě, která byla vyvěšena na webových stránkách žadatele volně ke stažení, podle ní lze napláňovat cyklovýlet.

Z historie do současnosti

Projekt umožnil výstavu historických pohlednic a fotografií jednotlivých obcí mikroregionu Mariánskolázeňsko a partnerské obce Neualbenreuth. Z dokumentů byla sestavena výstava, kterou jsme společně zahájili na obou stranách hranice za přítomnosti široké veřejnosti. Výstava putovala po devíti obcích mikroregionu Mariánskolázeňsko, na jeden měsíc byla také naistalována do partnerské obce Neualbenreuth a k vidění byla i v Mähringu a Grosskonreuthu.

Život v pohraničí

Žadatel o příspěvek - Obec Drmoul, administrace Mariánskolázeňsko.

Díky projektu byly uveřejněny zajímavé dokumenty, a to formou porovnání života v České republice a ve Svobodném státě Bavorsko po roce 1945 do dnešní doby. Za tímto účelem byly vybrané dokumenty a fotografie seřazeny a instalovány na výstavní archy formátu A1, které jsme nechali zalaminovat. Z dokumentů vznikla zajímavá výstava slavnostně zahájena za přítomnosti obyvatel České i Německé republiky na obou stranách hranice. V rámci projektu se uskutečnila i přednáška tlumočená do německého jazyka a diskuse obyvatel obou obcí o historii.

Dokumenty, které vznikly díky tomuto projektu, jsou obsahem stálé výstavy obce Drmoul, která je instalována v prostorách obecního úřadu.

Poznejme společně obec Drmoul

Žadatel o příspěvek obec Drmoul, administrace Mariánskolázeňsko.

Projekt, který si zvolil za cíl pozvat naše bavorské sousedy společně s našimi občany na poznávací výlet do obce Drmoul, na kterém bychom jim představili turistické atraktivity, seznámili je se životem v obci a umožnili jim například poznat i místa, která by jim při běžné návštěvě našeho okolí zůstala utajena. Během tohoto poznávacího výletu bylo zajištěno tlumočení do německého i českého jazyka. V programu výletu je kromě poznávání a představení obce Drmoul také pohoštění, během kterého budou mít účastníci možnost navázat neformální kontakty, případně již dříve navázané kontakty rozšiřovat.

V návaznosti na tento výlet byla vydána informační brožurka o navštívené obci v českém i německém jazyce, které budou sloužit k propagaci obce na našem i bavorském území i v budoucnosti. Obec je stále více navštěvována bavorskými občany individuálně, při příležitostech obecních setkání, poutních oslav, oslav významných svátků a podobně. Pro tyto příležitosti bychom chtěli využívat vytištěné propagační materiály.

Cílem projektu je tedy pokračování v již navázané komunikaci, která je funkční nejen na úrovni zástupců obcí obou stran, ale hlavně v komunikaci občanů těchto obcí.

Vítejte v obci Tři Sekery

Žadatel o příspěvek - Obec Tři Sekery, administrace Mariánskolázeňsko.

Obec Tři Sekery pozvala své sousedy na návštěvu obce a jejího okolí. Formou jednodenního výletu byly návštěvníkům představeny jednotlivé místní části obce Tři Sekery, jejich pamětihodnosti, přírodní krásy a atraktivity. Na výletě bylo zajištěno průvodní slovo a také překlad výkladu do německého jazyka.

U příležitosti tohoto poznávacího výletu byl vydán leták s informacemi v českém a německém jazyce, který slouží k propagaci obce.

Kostelní noci na Mariánskolázeňsku

Žadatel - Mariánskolázeňsko, o.p.s.

Cílem projektu byla prohlídka kostelů ve Třech Sekerách, Trstěnicích, Velké Hleďsebi a Lázních Kynžvartu. V každém z kostelů byl připravený krátký kulturní program – hudební vystoupení a také malé uvítací pohoštění.

Projekt umožnil sblížení obyvatel příhraničních regionů na české a německé straně státní hranice pomocí tématu, které je blízké starším obyvatelům českých i bavorských obcí, a poměrně neznámé pro mladší obyvatele české strany. Cílem nebylo přivedení obyvatelstva k církvi, ale seznámení obyvatelstva s kulturními památkami, které díky církvi vznikly, které mají významné místo v historii jednotlivých obcí a i v životech původních obyvatel obcí.

Náš region

Projekt spočíval v prohloubení dlouhodobé spolupráce obcí ve společném prostoru a posunutí této spolupráce na úroveň regionu.

V rámci projektu byla zrealizována fotografická soutěž o nejzajímavější fotografii, které se mohli zúčastnit všichni obyvatelé na české i německé straně. Fotografie upozorňovaly, seznamovaly zajímavými místy, památkami, přírodními úkazy, běžný společenský a kulturní život místních obyvatel, tradice atd. Ze získaných fotografií byla připravena putovní výstava se slavnostním zahájením a zpřístupněním pro veřejnost.

Cílem projektu bylo poznání regionu širokou veřejností prostřednictvím zajímavé aktivity - fotografické soutěže, dále prohloubení ekonomické a především komunální spolupráce v rámci spolupracujících regionů pomocí práce s veřejností.

Program přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013

Přeshraniční spolupráce – sbližování národů

Žadatel - Římskokatolická farnost Mariánské Lázně, administrace - Mariánskolázeňsko.

Cílem projektu byla podpora vzájemné spolupráce (odbourávání hranic) místních obyvatel a zatraktivnění prostředí pro návštěvníky regionu prostřednictvím obnovy kostela ve Vysoké a kaple v Neualbenreuthu, zřízení dvou informačních tabulí na pozemcích u kostela, umístění stálých vitrín v prostorách kostela a realizace společných kulturních a společenských akcí s důrazem na zatraktivnění oblasti z hlediska cestovního ruchu.

Obnova kostela ve Vysoké spočívala v zajištění obvodového zdiva hlavní lodi kostela, které není zastřešeno, ale pouze chráněno dnes již porušenými střešními pálenými taškami.

Na českém území proběhly 4 komunitní akce: 2 koncerty českých a německých hudebníků (vágná a církevní hudba) a 2 česko-německé modlitby smíření a porozumění.

Společná cesta

První z aktivit českého žadatele bylo vytvoření strategie přeshraniční spolupráce pro období 2014 – 2020. Příprava společné rozvojové koncepce je nezbytná pro budoucí realizaci spolupráce českého a bavorského příhraničí. Výstupem a cílem strategie bude definování společných témat pro realizaci společných česko-bavorských projektů. Způsob využití bude definovat implementační část strategie. Cílem je vytvoření živého funkčního dokumentu důležitého pro rozvoj česko-bavorské pohraničí.

Další aktivitou české strany bylo vybudování 8 míst k zamyšlení v členských obcích Svazku, která budou tematicky navazovat na „Stezku zamyšlení“ na bavorské straně. Místa k zamyšlení budou vybavena lavičkami, altány, dvojjazyčnými informačními tabulemi. Všechny obce, ve kterých byla tato místa zamyšlení vybudována, leží v blízkosti hranice (např. v obci Dolní Žandov, která je vzdušnou čarou vzdálena od Neualbenreuthu pouhých 8

km, jsou za příznivého počasí slyšet zvony kostela sv. Vavřince z Neualbenreuthu; v blízkosti obce Tři Sekery bylo umístěno relaxační místo s výhledem na Dyleň směrem ke hranicím). Hlavní aktivitou projektu na straně bavorského partnera bylo vybudování Stezky zamyšlení. Stezka v délce necelých 4 km prochází obcemi, které leží v těsné blízkosti hranice s Českou republikou (Neualbenreuth, Hardeck, Maiersreuth), je na ní 5 zastávek, poskytujících návštěvníkům možnost zamyšlení nad historií tohoto pohraničního území, nad tématy „lidského bytí“.

5.1.4.2 Dobrovolný Svazek obcí Mariánskolázeňsko

5.1.4.2.1 Charakteristika Mariánskolázeňska

Dobrovolný svazek venkovských obcí mikroregionu Mariánskolázeňsko (dále jen „Svazek“) je samostatná právnická osoba založená dle § 46 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

Zakládajícími členy Svazku byly na základě usnesení zastupitelstev obcí: Obec Drmoul, Obec Dolní Žandov, Město Lázně Kynžvart, Obec Stará Voda, Obec Tři Sekery, Obec Valy, Obec Velká Hleďsebe, později se připojila Obec Vlkovice (14. 2. 2006) a Obec Trstěnice (1. 1. 2010).

Zájem o přistoupení do Svazku mají nyní další 2 obce, které dosud nejsou členy jiného polyfunkčního svazku obcí, a to obec Zádub – Závěšín (přistoupení do svazku bude projednáváno v červenci 2015) a Město Mariánské Lázně (přistoupení do svazku bude projednáváno v zastupitelstvu města v září 2015).

Předmětem činnosti a cílem Svazku je spolupráce obcí, ochrana a prosazování společných zájmů obcí v rámci všestranného rozvoje oblasti Mariánskolázeňska (životní prostředí, územní plánování, podpora malého a středního podnikání, bydlení, školství, využití volného času, doprava, turistický ruch, péče o památky, informatika, a.j.), zabezpečení koordinovaného postupu obcí při všestranném rozvoji oblasti (zejména dosažení optimálního rozvoje venkova za dodržení principů trvale udržitelného rozvoje), soustředění sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem možnosti jednotlivých členů, včetně zajišťování příslušných finančních zdrojů.

Svazek je registrován u Krajského úřadu Karlovarského kraje, číslo registrace 4/2003 ze dne 27. 11. 2003.

Svazek je také pokračovatelem činnosti Sdružení obcí Mariánskolázeňska, které sdružovalo 15 obcí Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Stará Voda, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe, Vlkovice, Zádub-Závěšín, Drmoul, Chodová Planá, Lipová, Lestkov, Planá, Trstěnice, vše na území Karlovarského a Plzeňského kraje.

Rozložení Sdružení na území dvou krajů komplikovalo v tehdejší době práci sdružení zejména s ohledem na získávání dotací a společně s vyšším počtem členů de-facto blokovalo činnost. Sdružení ukončilo svoji činnost v roce 2008.

5.1.4.2.2 Dosavadní činnosti

Dosavadní činnost Mariánskolázeňska spočívá především v dotačním managementu, v realizaci komunitních akcí a v budování a realizaci partnerství.

Dotační management

Převažující činností svazku v současnosti je získávání zdrojů pro rozvoj regionu (dotační management). Převažují projekty pro jednotlivé obce Svazku (cca 85%), zatím menší část (cca 15%) tvoří společné projekty. Rozhodnutí, zda se bude jednat o společné projekty nebo

projekty individuální, je vždy pragmatickou záležitostí – tam kde je větší šance na získání zdrojů.

Činnosti, které svazek vykonává:

- Zajišťování informací o dotačních titulech vhodných pro jednotlivé obce
- Sepisování žádostí o dotaci, až po vyúčtování dotace, hlídání a vyplňování monitorovacích hlášení
- Kompletní příprava a realizace výběrových řízení až do úrovně zjednodušeného podlimitního řízení
- Pomoc při jednání s projektanty a realizátory
- Účast na kontrolách ze strany poskytovatele dotace
- Zajištění publicity a psaní tiskových zpráv
- Tvorba strategických dokumentů umožňující čerpání dotací

Starostové malých obcí obvykle zajišťují zejména fyzickou kontrolu realizace projektu spolu s vybraným dozorem (vždy na dohodu). Na některé dotace si obce najímají komerční firmy – Svazek v žádném případě nemá výhradní postavení.

Realizace komunitních akcí

Další činností je pořádání a pomoc s realizací komunitních akcí, ať už společných, tak na úrovni jednotlivých obcí a půjčování vybavení členským obcím a organizacím na jejich území.

Partnerství

Třetí částí společné činnosti je výměna zkušeností a informací, např:

- Jednání s dodavatelskými firmami (např. úspory z rozsahu)
- Jednání např. se sociálními službami, se záchrannou službou, zástupci Karlovarského kraje, MHD a dalšími partnery v regionu apod.
- Výměna zkušeností z dobré/špatné praxe
- Prosazování společných zájmů / lobbying
- Zajištění komunikace

5.1.4.2.3 Vnitřní struktura Mariánskolázeňska

Mariánskolázeňsko má nadefinovanou následující strukturu:

- Valná hromada
- Výkonná rada
- Dozorčí rada
- Předsedkyně Výkonné rady
- Vedoucí manažer
- Projektový a finanční manažer
- Ekonom / účetní

Každá obec má ve Výkonné radě a Valné hromadě svého zástupce. Role jednotlivých orgánů je definovaná ve stanovách a vnitřních předpisech. Při hlasování na Valné hromadě má každý zástupce člena jeden hlas.

5.1.4.2.4 Personální zabezpečení činnosti

Pro fungování Mariánskolázeňska jsou důležití její zaměstnanci, kteří svojí každodenní činností naplňují zvolenou strategii. Vzdělání, pracovití a motivovaní zaměstnanci jsou předpokladem dlouhodobého úspěšného fungování jakékoliv organizace.

Mariánskolázeňsko disponuje 4 zaměstnanci na plný úvazek a jedním externím spolupracovníkem (ekonom).

Vedoucí manažer

- řídí práci jiných zaměstnanců Svazku a uděluje jim závazné pokyny.
- vykonává činnosti spojené s dotačním managementem (zpracovává žádosti o dotaci, podílí se na řízení projektů, administruje projekty, připravuje výběrová řízení atd.)
- má za úkol rozhodování u udělování dovolené a jiných forem volna sobě a jiným zaměstnancům.
- rozhoduje o služebních cestách vedoucího manažera a zaměstnanců a o příslušných náhradách s tímto spojených
- rozhoduje o nákupu drobného hmotného majetku a služeb do stanovené částky
- má odpovědnost za plnění schváleného rozpočtu svazku.

Projektový a finanční manažer

zajišťuje činnosti související s činností Mariánskolázeňska, dobrovolného svazku obcí:

- vykonává činnosti spojené s dotačním managementem (zpracovává žádosti o dotaci, podílí se na řízení projektů, administruje projekty, připravuje výběrová řízení atd.)
- aktivně se účastní budování rozvojového partnerství v regionu
- spoluúčastní se tvorby počátečních analýz a dalších podkladových materiálů pro realizaci navazujících aktivit projektu
- spoluúčastní se tvorby strategických dokumentů v dané oblasti rozvoje
- organizuje vzdělávací akce pro danou oblast rozvoje (cílovou skupinu)
- zajišťuje další činnosti související s institucionálním fungováním rozvojového partnerství
- zpracovává prvotní podklady pro vlastní mzdovou agendu (pracovní výkazy, apod.)
- odpovídá za věcnou správnost účetních dokladů zaměstnavatele dle zákona 563/91 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Ekonom

Ekonom je externím zaměstnancem a zpracovává účetní agendu organizace.

5.1.4.2.5 Financování

V této kapitole je stručně popsáno finanční zabezpečení činnosti Svazku. Financování projektů je popsáno v kap. 5.3.1.

Finanční řízení Svazku detailně upravuje Vnitřní organizační směrnice dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko, která je v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů a Účtovou osnovou a postupy účtování pro obce a dobrovolné svazky obcí.

Financování běžné činnosti Svazku obcí je založeno na třech zdrojích:

1. Příspěvky členských obcí

Výši, způsob a termín úhrady členských příspěvků schvaluje Valná hromada. Viz. Stanovy § 17 Členské příspěvky. Stávající model je založen na principu fixní a variabilní části příspěvku a také na základě principu solidarity. Fixní část platí všichni členové Svazku ve stejné výši,

variabilní je dle počtu obyvatel. Princip solidarity je obsažen ve faktu, že větší obce platí vyšší příspěvky, i když poměr práce pro jednotlivé členy může být opačný.

2. Podpora Karlovarského kraje

Karlovarský kraj systematicky podporuje činnost manažerů mikroregionů v závislosti na dosažených výsledcích. Tato podpora je zajištěna od roku 2008 a bude pravděpodobně zajištěna i do budoucnosti.

3. Odměny za zpracování žádostí pro členské obce Svazku (vlastní hospodářská činnost)

Odměny za zpracování žádostí pro členské obce Svazku - používají se v případě, že jsou náklady uznatelné v rámci příslušného programu.

5.1.4.3 Mariánskolázeňsko, o.p.s.

Mariánskolázeňsko, o.p.s. byla založena na jaře roku 2011 Dobrovolným svazkem obcí Mariánskolázeňsko za účelem realizace projektů s důrazem zejména na komunitní a partnerské aktivity v regionu. Organizace je personálně téměř shodná s dobrovolným svazkem obcí Mariánskolázeňsko, který ji plně ovládá.

Mariánskolázeňsko, o.p.s. disponuje stejným týmem osob, zaměřuje se na spolupráci s aktivními partnery v území a na řešení konkrétních projektů. Přirozenou součástí práce je i networking - spojování partnerů s podobnými zájmy.

5.1.4.4 Místní akční skupiny MAS / LAG

Jedním z vhodných subjektů může být i místní akční skupina. Na území Mariánskolázeňska působí MAS 21, o.p.s., která je však vymezená poměrně široce a zahrnuje celé území okresu Cheb.

5.1.5 Využití nových struktur v území

5.1.5.1 IKom Stiftland

Na sousedním německém území byla koncem roku 2014 založena IKom Stiftland. Tato aliance vznikla na základě navázané spolupráce německých obcí s Mariánskolázeňskem a jeho obcemi. Němečtí starostové chtěli na svém území vybudovat podobnou organizaci, jako mají obce v České republice, díky které by mohli společně prosazovat a realizovat svoje záměry a postupně tuto organizaci profesionalizovat.

V rámci spolupráce s touto organizací se nabízejí nové možnosti pro obě strany.

5.1.5.2 Svazek obcí na úrovni ORP

Jednou z možností využití nové struktury v území je založení svazku obcí na úrovni ORP. Jelikož kromě obce Prameny již všechny obce z ORP Mariánské Lázně v některém ze svazků obcí jsou nebo o přistoupení jednají, jeví se nyní tato možnost jako nadbytečná. V souvislosti s probíhající reformou veřejné správy se může ukázat tato možnost jako všestranně prospěšná, protože město Mariánské Lázně (obec III. typu) má přirozené spádové území a došlo by tak ke sblížení struktur státní správy se strukturou svazku obcí, který působí na principu dobrovolnosti.

5.1.5.3 Založení nové právnické osoby

V rámci území by bylo možné také založit právnickou osobu zabývající se spoluprací obcí. Jelikož s touto variantou nejsou v našem kraji velké zkušenosti, bylo by náročnější její

prosazení a zrealizování. Zároveň nově založená právnická osoba by nebyla považována jako veřejnoprávní subjekt, ale subjekt komerční. Založení právnické osoby by bylo výhodné, pro realizaci společných komerčních aktivit. Právnická osoba typu společnosti s ručením omezeným či akciová společnost má však omezený přístup k veřejným zdrojům a dotacím.

ZÁVĚR KAPITOLY

Význam přeshraniční spolupráce

Význam přeshraniční spolupráce je rok od roku silnější a to nejen z pohledu možné spolupráce v oblasti získání dotačních prostředků z Cíle EÚS, ale také v navazování vztahů a jejich využití při koncepčním rozvoji území. Zkušenosti obou zúčastněných stran se mohou jevit jako velmi důležité především v oblastech specifikovaných v bodě: 4.1.1.

Význam společných/dosavadních projektů a aktivit

Zrealizované projekty rozepsané v kapitole: 5.1.2.1 pomohly k navázání partnerství, umožnily výměnu zkušeností na úrovni spolupráce mezi obcemi, ze vzájemných setkání vzešlo mnoho nápadů, jak spolupraci a společné zájmy rozvíjet.

Zrealizované projekty byly především menšího rozsahu s komunitním charakterem.

Výraznou příležitostí pro společnou spolupráci je založení IKom Stiftland.

Založení aliance na německé straně výrazně ovlivní možnosti spolupráce. Partnerství může nyní směřovat na úroveň, kdy partnery budou podobně fungující a za stejným účelem založené organizace, na české straně dobrovolný svazek obcí a na německé straně aliance.

5.2 Plán realizace aktivit, časový harmonogram

Plán realizace aktivit vychází z projektových záměrů svazku a jednotlivých obcí, které jsou v příloze tohoto dokumentu. V případě možnosti získání dotačních prostředků, na některé projektové záměry, však musí nositel projektu jednat operativně s ohledem na výzvy konkrétních dotačních titulů k předkládání žádostí o dotace. Dobrovolný svazek obcí realizuje individuální a integrované projekty, jejichž nositelem je svazek sám, jednotliví členové či externí subjekty (vč. partnerů svazku).

Implementace strategie je střednědobé období, do roku 2020. Konkrétní harmonogramy obsahují jednotlivé projektové listy, které jsou v příloze tohoto dokumentu.

Vždy je výhodnější začínat realizaci strategie s menšími neinvestičními projekty, zejména v případě, pokud se jedná o nové partnery, kteří se dosud dostatečně neznají. V praxi je často důležitějším kritériem možnost získání dotace.

Tabulka - přehled projektů v jednotlivých cílech											
	název obce a počet projektů										
NÁZEV CÍLE	Dolní Žandov	Drmoul	Lázně Kynžvart	Stará Voda	Trtěnice	Tři Sekery	Valy	Velká Hleďsebe	Vlkovice	Svazek	Celkem
1. Ekonomický rozvoj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Doprava a technická infrastruktura	12	5	6	5	6	3	6	2	0	1	46
3. Obyvatelstvo a lidské zdroje	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	4
4. Ekologie, ochrana životního prostředí, přírody a krajiny	2	1	1	2	1	9	1	0	4	0	21
5. Rozvoj venkova a zemědělství	19	10	8	5	7	7	3	6	5	5	75
6. Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství	2	1	1	1	1	2	1	1	0	7	17
7. Zvyšování kvality a veřejné správa a samosprávy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4

5.3 Rozpočet a zdroje financování

5.3.1 Příspěvky zapojených obcí a partnerů ke konkrétnímu projektu

Na předem vybrané a schválené projekty obce a partneři přispívají dle předem dohodnutého klíče, který se liší projekt od projektu. Obvykle se rozdělují akce na konkrétním správním území (financuje konkrétní obec) a akce společné, které nelze přesně specifikovat, jsou financovány ze společného rozpočtu.

5.3.2 Rozpočet Mariánskolázeňska a rozpočet bavorského partnera

Rozpočet Mariánskolázeňska je každoročně schvalován Valnou hromadou. Schválení předchází jeho uveřejnění jak na webových stránkách svazku, tak na úředních deskách všech členských obcí. Procedura tvorby a schválení rozpočtu musí být v souladu se zákonem o obcích.

Příjmy tvoří – příspěvky od členských obcí, příspěvky od kraje, příjmy z vlastní činnosti.

Výdaje tvoří – provozní výdaje kanceláře, mzdy zaměstnanců, výdaje za konkrétní projekty.

Do rozpočtu svazku jsou zařazovány menší projekty – akce, jejichž realizaci zvládne svazek ufinancovat ze svých příjmů. Jedná se především o akce zaměřené na komunitní plánování (např. aktualizace rozvojových dokumentů obce), komunitní kulturní a společenské akce (např. přednášky, výstavy, velikonoční soutěž, vánoční soutěž, fotografická soutěž) či sportovní akce (např. Slatinský běh, nohejbalový turnaj).

V případě většího společného projektu jsou do rozpočtu svazku zařazovány příspěvky zapojených obcí. Příspěvky – podíl na projektu je většinou stanovován podle územního dopadu (tedy velikostí a počtem konkrétních aktivit realizovaných v dané obci zapojené do projektu).

Bavorský partner (IKom Stiftland), zatím neřeší rozpočet související se svojí činností. Vzhledem k jejich nedávnému založení nebylo ani v silách tohoto německého partnera vstupovat do společných projektů vlastními prostředky.

5.3.3 Dotace

Získané dotace tvoří značnou část každoročního rozpočtu svazku. Díky těmto prostředkům může svazek realizovat projekty, které by z vlastních prostředků nebyly ufinancovatelné.

V průběhu více jak 10-ti letého období fungování svazku se podařilo získat dotaci (tedy příjem rozpočtu) z mnoha dotačních titulů (např. Regionální operační program NUTS 2 Severozápad, Program obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj, Nadační příspěvky od Nadace VIA, Nadace Partnerství a dalších, Cíl 3, Cíl 3 – Dispoziční fond, Česko – Bavorsko, krajské tituly – cyklodoprava, cestovní ruch, na nejrůznější aktivity jako např. projektová dokumentace; propagační předměty; rozvoj cyklodopravy – cyklozastávky, cykloznačení, mobiliář; obnova studánek; výsadba zeleně; výstavy; výměna zkušeností – workshopy a prezentace best practice; výlety a vycházky po místních zajímavostech atd.).

S příchodem nového dotačního období 2014 – 2020 vyvstaly pochyby, zda bude i v těchto letech čerpání v tak velké míře, protože využitelnost a potřebnost podporovaných aktivit klesá.

5.3.4 Zůstatek hospodaření minulých let

Na předem vybrané a schválené projekty se využívá zůstatek hospodaření minulých let.

Vlastní financování týmu je uvedeno v kapitole 5.1.2.2.5.

5.4 Systém monitorování a evaluace realizace strategie

5.4.1 Monitoring

Způsob monitorování implementace strategie, tj. systém průběžného sledování a vyhodnocování postupu realizace strategie z hlediska dosahování jejích cílů bude probíhat prostřednictvím projednání orgány svazku min. 1x ročně (aktualizace). Na konci sledovaného období (tj. 2020, resp. 2021) je doporučeno zrealizovat vyhodnocení (evaluaci) implementace strategie.

Monitoring je pravidelné sledování a zaznamenávání činnosti prováděné v projektech. Je to proces stálého shromažďování informací o všech aspektech projektu. Na rozdíl od evaluace je monitorování zaměřeno zejména na finanční aspekty realizovaných projektů.

Monitorování zajišťují manažeři Svazku průběžně. Výsledek monitorování je předkládán průběžně dalším orgánům Svazku, minimálně jednou ročně Valné hromadě Svazku, obvykle ve formě tabulky opatřené komentářem.

5.4.2 Evaluace

Evaluaci činnosti zajišťuje Valná hromada. Výsledek evaluace je v roční periodicitě zaznamenán ve Výroční zprávě.

Evaluace činnosti Svazku má zejména sloužit praktickým účelům a týká se tedy konkrétních procesů včetně Svazku jako instituce. V průběhu evaluace dochází zejména ke slovnímu popisu procesů, kvalitativních změn a cílů.

Nástroje evaluace:

Autoevaluace (interní)

Autoevaluaci provádí průběžně manažeři svazku a její výsledky případně předkládají orgánům Svazku ke schválení.

Externí evaluace

Externí evaluaci provádí nezávislý subjekt na žádost výkonné rady nebo valné hromady svazku. Externí evaluace se provádí jednou ročně nebo dle potřeby. Klíčovým momentem evaluace je zajištění nestranného a věcného zhodnocení.

5.5 Systém řízení rizik a předpoklady realizace strategie

5.5.1 Řízení rizik

Rizika pro realizaci strategie jsou zejména politická či ekonomická, tj. ovlivňující financování projektových záměrů (rozpočtové určení daní, dotační politika aj.). Dalším rizikem jsou zejména časové a personální kapacity dobrovolného svazku obcí, proto může být pro implementaci strategie využito externích specializovaných subjektů. Strategie se může flexibilně přizpůsobovat aktuálním podmínkám procesem aktualizace.

5.5.1.1 Analýza rizik

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka: Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční	Předfinancování projektů	5	5	25	Bankovní úvěry	Nositel projektu
Finanční	Dlouhá čekací doba na proplacení žádostí o platbu dotačních projektů	5	5	25	Realizace projektů bez dotací, event. zajištění překlenovacích úvěrů	Nositel projektu

Organizační	Personální kapacity	2	5	10	Profesionální dotační management (jistota, stabilita)	Nositel projektu
Právní a administrativní	Změna legislativy v souvislosti s dotačními projekty	5	5	25	Aktivity stavovských organizací (obcí i kraje)	Nositel projektu
Technické	Materiálně-technické zajištění pro realizaci projektů	2	5	10	Profesionální dotační management (zázemí)	Nositel projektu
Politická	Změny politiků i priorit	2	3	6	Angažovanost napříč politickým spektrem	Nositel projektu
Věcné	Vhodný německý partner	1	3	3	Komunikace s německými subjekty, sdílení zkušeností, informací, kvalitní příprava projektu	Nositel projektu

Zdroj: vlastní šetření (2015)

Nejvýznamnější rizika jsou spojena s realizací projektu prostřednictvím dotací. Rizikovými faktory jsou jednak předfinancování projektů, dlouhé čekací doby na proplacení nákladů z dotací, vysoká administrativní zátěž a měnící se legislativa a pravidla. Rizika střední kategorie představují personální kapacity a materiálně-technické zázemí projektového managementu. Stabilní profesionální struktura může minimalizovat rizikovost dotačních projektů. Analýza rizik potvrdila význam rozvoje přeshraniční spolupráce nezávislé na dotačních prostředcích.

5.5.1.2 Vnitřní kontrolní systém organizace

- z hlediska věcného - provádí účetní, vedoucí manažer

Spočívá v ověření správnosti všech údajů účetního dokladu včetně přezkoušení jeho početní správnosti, zda údaje účetních dokladů ověřující provedení hospodářských operací odpovídají provedeným pracím, zda údaje o cenách, tarifech, sazbách a jiné číselné údaje jsou správné, zda materiál nebo majetek došel a byl převzat, zda všechny účetní doklady mají rozpisy a přílohu a jsou početně správné

- z hlediska přípustnosti – provádí předseda
- z hlediska formální – provádí účetní (ekonom)

5.5.1.3 Vnější kontrolní systém organizace

Vnější kontrolní systém zajišťuje dozorčí rada

Dozorčí rada má tři členy, ze kterých na své ustavující schůzi volí předsedu dozorčí rady. V případě, že počet členů Svazku je nižší než devět, dozorčí rada se nevolí a její funkci zastává revizor.

Dozorčí rada (revizor) má právo nahlížet do všech písemností Svazku a účastnit se jednání zástupců Svazku se třetími osobami. Ve své práci je dozorčí rada (revizor) podřízena výhradně Valné hromadě.

Člen dozorčí rady (revizor) nemůže být členem výkonné rady.

Do působnosti dozorčí rady (revizora) patří:

sledování a kontrola veškeré činnosti Svazku zejména s důrazem na hospodaření, účelné vynakládání prostředků a ochrany majetku ve vlastnictví Svazku, jednou ročně předložení zprávy o kontrole, projednávání stížností členů.

Předseda dozorčí rady (revizor) musí být zván na všechna jednání výkonné rady a má právo účastnit se zasedání výkonné rady s hlasem poradním.

Kontrolní činnosti dozorčí rady (revizora) nejsou dotčena práva občanů obcí sdružených ve Svazku (§ 52 zákona číslo 128/2000 Sb., v platném znění).

5.5.2 Předpoklady realizace strategie

Předpokladem pro realizaci – naplnění strategie je hned několik faktorů. Pro realizaci stanovených cílů strategie je potřeba:

- Finanční kapitál (dostatek finančních prostředků jak z vlastních zdrojů svazku, přidělených dotací z různých operačních programů či nadačních příspěvků)
- Stabilní profesionální tým, nejlépe česko – německý (motivovaní, vzdělaní a pracovití zaměstnanci)
- Dostatek nápadů / kreativita
- Technické zázemí (vyhovující podmínky pro fungování – kancelář, IC technika ...)
- stabilní legislativní prostředí
- stálost pravidel dotačních zdrojů

6 Postup tvorby strategie

6.1 Autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je tým pracovníků firmy ABRI, s. r. o.:

Linda Zemanová
Bc. Dagmar Hůrková
Ing. Miroslav Makovička

Setkání, na kterých se řešily společné projektové záměry, se zúčastňovali zástupci Mariánskolázeňska:

Ing. Josef Švajgl	Vedoucí manažer
Michaela Hlínová	Manažer
Jaroslava Peteříková	Manažer ⁸

Dále se účastnili zástupci českých a bavorských obcí.

⁸ (zaměstnancem Svazku do 31. 5. 2015)

6.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla zpracována s využitím Metodiky pro přípravu veřejných strategií⁹, která se jevila zpracovatelům jako moderní a smysluplný přístup k struktuře strategie. Tvorba strategie zahrnovala zejména následující kroky:

- Analýzu existujících rozvojových dokumentů a plánů obcí
- Individuální rozhovory s představitelem obcí, pracovní setkání
- Zpracování situační a SWOT analýzy
- Tvorba návrhové části
- Projednání pracovní verze a zapracování připomínek

V rámci práce na strategii se uskutečnilo několik společných jednání:

20. 04. 2015 - Tři Sekery

- První společné setkání
- Seznámení s aktivitami projektu (bližší informace o připravované strategii – obsah, rozsah, zapojení do přípravy, využití atd.)
- Představení týmu zpracovatele strategie (zástupci firmy ABRI, s. r. o.)
- Nastavení časového harmonogramu
- Vytýčení cílů
- Diskuze – společné záměry
- Diskuze – záměry obcí svazku a německého partnera
- Informace – založení IKom Stiftland (členská základna, právní uskupení, plány)
- Naplánování dalšího setkání

30. 04. 2015 – Neualbenreuth

- Prezentace úspěšně zrealizovaných projektů obcí svazku
- Prezentace úspěšně zrealizovaných projektů svazku s německými partnery
- Prezentace záměrů pro přípravu projektových listů obcí svazku a německého partnera
- Bližší informace o činnosti IKom Stiftland
- Seznámení s obsahem strategie
- Diskuze – podklady pro tvorbu strategie
- SWOT analýza
- Naplánování dalšího setkání

07. 05. 2015 – Dyleň

- Seznámení s dosud získanými podklady pro strategii
- Aktualizace časového harmonogramu
- Diskuze – společné projektové záměry
- Prezentace občanského sdružení Život na Dyleň (diskuze – téma spolupráce – zpřístupnění vrcholu Dyleň – turistické centrum, možnosti, překážky, financování)
- SWOT analýza
- Shrnutí možností spolupráce
- Naplánování dalšího setkání

⁹ Metodika přípravy veřejných strategií (2012); Praha: Ministerstvo financí ČR (zhotovitel: Praha: Ernst & Young, s. r. o.). 116 s. [Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/verejne-strategie/Uvodni-strana>].

21. 05. 2015 – Neualbenreuth

- Prezentace výstupu – strategie
- Diskuze k jednotlivým kapitolám strategie
- Prezentace přílohových částí strategie – projektové listy
- SWOT analýza, členění dle cílů
- Diskuze k připraveným projektovým listům
- Diskuze – připomínky, náměty na doplnění, rozšíření
- Aktuální informace ohledně nového dotačního období programů Cíle EÚS – Česko-Bavorsko, informace ze zahájení tohoto programu
- Aktuální informace o možnostech německého partnera – podmínky v Německu
- Naplňování dalšího setkání

29. 05. 2015 – Waldsassen

- Prezentace výstupů (strategie) včetně informace o zapracování připomínek a námětů z minulého jednání
- Diskuze k jednotlivým kapitolám
- Dohoda ohledně předání hotového dokumentu německému partnerovi
- Informace o dalších aktivitách projektu Společná cesta, v rámci kterého byla strategie vytvořena
- Naplňování setkání v rámci další spolupráce
- Shrnutí možnosti přípravy společných projektů (vytypování společných zájmů)
- Shrnutí cíle v rámci spolupráce, které vzešly ze strategie
- Poděkování zúčastněným zástupcům

6.3 Související jednání a setkání

V rámci již více jak pětileté spolupráce s německými partnery bylo v minulých letech uskutečněno několik jednání, které předcházely vytvoření této strategie. Prostřednictvím těchto jednání došlo především k seznámení obou stran, představení záměrů, projektů i vizí pro další rozvoj. Akce se soustředily především na prezentaci formou „best practics“ a na hledání společných záměrů, které by byly pro obě strany nejen zajímavé, ale i potřebné a pomohly by k rozvoji regionu. Tyto akce tedy nesloužily k tvorbě této strategie, ale byly přínosem z hlediska projektových záměrů a vzájemného poznání.

6.3.1 LAG Tirschenreuth

10. a 11. července 2014 proběhlo pracovní setkání zástupců dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko, MAS Český les a MAS Sokolovsko s kolegy z LAG Tirschenreuth. Orientace na Svobodný stát Bavorsko je díky geografické poloze Mariánskolázeňska (přímé sousedství) přirozená a preferovaná. Diskutována byla témata pro rozvoj spolupráce v rámci plánovacího období EU 2014 - 2020. Výstupy se odrazily i ve SWOT analýze níže. Bavorská strana prezentovala následující projektové záměry:

- Historický park Bärnau – Tachov
- Mapa v 3D
- Cyklistická cesta po bývalé železniční trati BA 2
- Cyklistika bez hranic Pullenreuth – Černošín
- Demografický projekt Steinwaldallianz
- Vybavení Sengerhofu v Neualbenreuthu
- Zasněžovací zařízení v Silberhütte

- Exponáty pro muzeum porcelánu v Mitterteichu.

Česká strana prezentovala následující (širší) témata vhodná pro spolupráci:

- Společný destinační management Český les – Oberpfälzer Wald
- Železná opona (historie, kultura, příběhy, vojenství)
- Životní prostředí (spolupráce CHKO – Naturpark)

Lze konstatovat, že byla nalezena shoda v oblasti cestovního ruchu, kulturně-historického dědictví, životního prostředí apod. Nejen tyto okruhy budou dále diskutovány a rozpracovány v návrhové části.

6.3.2 Pojeďme na zkušenou

10. – 11. září 2014 realizovali představitelé zástupců municipalit Mariánskolázeňska studijní cestu pohraničím v rámci projektu „Poejďme na zkušenou“. Cílem bylo získat zkušenosti a příklady dobré praxe v rozvoji přeshraničních projektů. Inspirace byla získána podél západní hranice v prostoru Euroregionu Šumava – Bayerischer Wald -Unterer Inn – Mühlviertel.

Příkladem dobré praxe může být rozvoj spolupráce při česko-rakouské hranici v oblasti Lipna (např. spolupráce v oblasti rozvoje celoročního cestovního ruchu v prostoru Lipno – Hochficht), z česko-bavorského území byly inspirativní příklady z prostoru Domažlicka (rozvoj a budování infrastruktury cestovního ruchu kolem bavorského Dračího jezera s vazbou na české pohraničí, či atraktivita v Českém lese na Tachovsku). Přínosem bylo prohloubení stávajících a navázání nových kontaktů pro rozvoj meziregionální spolupráce.

6.3.3 Eslarn

Zástupci z ORP Mariánské Lázně se rovněž zúčastnili pracovního setkání v bavorské obci Eslarn dne 18. září 2014, kde probíhaly diskuse v rámci česko-bavorského projektu zaměřeného na zintenzivnění přeshraniční spolupráce v rámci nového dotačního období 2014 – 2020. Tématy byly diskuse k výsledkům a možnostem realizace spolupráce vzešlých z realizovaných průzkumů, prezentace studie proveditelnosti, diskuse servisu a dvojazyčného rozvoje. Iniciátoři a nositeli projektu jsou okresní úřady Landkreis Neustadt a. d. Waldnaab a Landkreis Tirschenreuth. Jak je zřejmé, téma rozvoje spolupráce v příhraničním kontextu je aktuálním tématem i v sousedním Bavorsku.

Z výsledků vyhodnocení studie o přeshraniční spolupráci na malém území od firmy Public Media Group plyne řada zajímavých závěrů. Oblast šetření se soustředila na obce regionu „Český les - Oberpfälzer Wald“ na české a německé straně. Celkem žije ve sledovaném území zhruba 117.000 obyvatel, přibližně stejný počet na každé straně hranice, ca. 55.900 v Česku a 61.700 v Bavorsku. Šetření se zúčastnily německé municipality: Tirschenreuth, Vohenstrauss, Waldsassen, Neustadt a. d. Waldnaab, Floss, Plössberg, Bärnau, Eslarn, Moosbach, Pleystein, Waidhaus, Waldthurn, Mähring, Flossenbürg, Tannesberg, Störnstein, Neualbenreuth, Georgenberg a Leuchtenberg. České se zapojily následující municipality: Stříbro, Bor, Bělá nad Radbuzou, Hostouň, Stráž, Sedliště, Halže, Lom u Tachova, Chodský újezd a devět obcí dobrovolného svazku Mariánskolázeňsko (Dolní Žandov, Valy, Stará Voda, Tři Sekery, Drmoul, Trstěnice, Vlkovice, Velká Hleďsebe, Lázně Kynžvart).

Ze šetření plyne, že 58 % bavorských obcí má partnerskou obec v Česku, zatímco 89 % českých obcí má partnerskou obec v Německu. Zájem o partnerství byl v minulosti zejména z české strany. Důležitým faktorem však je lokalita partnerského města či obce. Naprostá

většina má partnery do 50 km, avšak nejsou výjimkou i partnerství vzdálená nad 100 km. Přítomní se shodli, že pro fungující partnerství a trvale udržitelný rozvoj je třeba blízkost a dostupnost. 84 % oslovených bavorských municipalit pořádá společné akce s českými partnery, u českých respondentů tuto skutečnost uvedlo 83 % obcí. Největší zastoupení mají u českých subjektů partnerství škol a školek (28 %), volný čas, sport, spolky (24 %), hasičské sbory (22 %), kultura, divadlo, hudba (22 %), péče o památky (2 %), tradice, slavnosti (2 %). Zastoupení u bavorských subjektů je následující: partnerství škol a školek (26 %), volný čas, sport, spolky (23 %), kultura, divadlo, hudba (15 %), hasičské sbory (15 %), tradice, slavnosti (8 %), péče o památky (5 %), církevní život (5 %), komunální politika (3 %). 95 % bavorských respondentů má zájem na budoucí realizaci přeshraničních projektů a prohlubování spolupráce (česká strana 100 %). Bavorská i česká strana ze 100 % považuje další profesionalitu přeshraniční spolupráce za důležitou. Česká strana má ze 100 % obecný zájem o přeshraniční projektový management.

Česká strana ze 100 % souhlasila s plánovanou oblastí spolupráce, bavorská z 84 %. Výše uvedená data poukazují na veliký zájem z české strany a jistou opatrnost na straně bavorské. 74 % bavorských respondentů uvedlo, že by se území spolupráce nemělo rozšiřovat. Česká strana je benevolentnější a proti rozšíření bylo pouze 56 % respondentů.

Během diskuse byl i poukázán příklad, že na Tachovsku již byly tendence rozvíjet spolupráci meziregionálně (mikroregion Lučina + německé obce), avšak vše je o lidech, a časem se spolupráce ustálila na jednotlivých projektech mezi jednotlivými obcemi. Důležité je zmínit, že žádné tyto tendence spolupráce nechtějí ohrozit žádné struktury (např. euroregiony, kraje). Pro přeshraniční spolupráci je vhodnější spolupracovat na úrovni mikroregionu na české straně a akčních spolků na straně bavorské. Tento přístup umožní komunikaci mezi několika subjekty s mandáty celých územních jednotek. „20 lidí se lépe dohodne než 200 zástupců jednotlivých obcí“ pro tak rozsáhlé území jakým je Český les – Oberpfälzer Wald. Důležitá je i institucionalizace, např. po vzoru národních právních norem u euroregionů, jež jsou členěny na pracovní skupiny dle národních legislativ. Subjekt s právní formou může přijímat členské příspěvky, organizovat aktivity, projekty, hospodařit apod. Přínosné je, že je zájem o spolupráci a společný rozvoj tohoto společného pohraničí.

6.3.4 Regionální management okresu Tirschenreuth

4. prosince 2014 proběhlo setkání zástupců realizačního týmu s představitelem regionálního managementu okresu Tirschenreuth. Byly sdíleny zkušenosti o realizaci regionálních managementů v rámci bavorských okresů, vč. projektových záměrů. Obě strany se shodly, že existuje řada témat pro budoucí spolupráci a společné česko-bavorské projekty v rámci programového období EU 2014 – 2020. Je však třeba vyčkat na konkrétní příručky a směrnice, jež budou definovat konkrétní možnosti spolupráce.

6.3.5 Souhrn výsledků ze souvisejících jednání (popsaných v bodě 6.3.4)

Analýzy prokázaly potřebnost rozvoje přeshraniční spolupráce a neorientovat se pouze na český stát. Bezprostřední blízkost sousedního Bavorska nabízí rozvoj po boku kulturního a ekonomicky stabilního a silného partnera.

Situační analýza vychází z aktuálních tematických cílů, které budou dotačně podporovány v rámci plánovacího období EU 2014 – 2020. Analýzy však rovněž potvrdily, že realizace dotačních projektů je značně rizikovou záležitostí a je třeba rozvíjet přeshraniční spolupráci i nezávisle na dotacích.

Velice přínosná a inspirativní byla uskutečněná pracovní setkání. Je třeba získávat inspirace, náměty a zkušenosti z jiných regionů. Představitelé obcí a měst se tak mohou inspirovat nejen o příkladech úspěšných projektů, ale i o budování vazeb v oblasti rozvoje přeshraniční spolupráce. Toto síťování (network) je stěžejní pro budování stabilních vazeb pro budoucí společné projekty. Pevné a stabilní osobní vazby jsou i důležité pro německé kolegy, protože vzbuzují stabilitu prostředí, důvěru a pevné partnerství.

7 Závěr

7.1 7.1 Zhodnocení

Vytvořením této strategie bylo docíleno bližšího identifikování společných zájmů a možností další spolupráce. Bylo stanoveno sedm strategických cílů, každý s několika opatřeními, na základě kterých byly vytvořeny již konkrétní projektové záměry – listy (projektové záměry svazku a obcí).

Z těchto záměrů bude možné čerpat a připravovat konkrétní projekty ve spolupráci s bavorskými partnery. Spolupráce na této strategii probíhala konsensuálním způsobem a samotná práce měla také pozitivní vliv na vzájemné osobní poznání, mezi všemi aktéry v území.

Z hlediska implementace strategie se jeví v současné době Mariánskolázeňsko jako nejvhodnější nositel strategie, ve spolupráci se vznikajícím IKom Stiftland. Do budoucna je možné uvažovat i o vytvoření společného subjektu. Částečnou nevýhodou při zpracování tohoto dokumentu byl fakt, že konstituování IKom Stiftland probíhalo pomaleji, než bylo původně plánováno a až v závěru práce na strategii bylo vytvořeno v této alianci výkonné místo manažera. Pokud by práce probíhaly rychleji, bylo možné některé záměry detailněji zpracovat.

Strategie je zaměřena na podporu rozvoje venkovských oblastí při hranici obou sousedních států. V mnoha oblastech se ve svých východiscích shoduje i s poznatky socioekonomické analýzy zpracované pro potřeby programu přeshraniční spolupráce, který je zpracován na rozsáhlejší území s existencí velkých rozvojových center a sídel.

Závěrem si dovoluujeme vyslovit přání, aby se maximum záměrů obsažených v této strategii realizovalo a zároveň se podařilo vytvořit dlouhodobě stabilní strukturu spolupráce. Zároveň věříme, že přívětivá pravidla programu česko-bavorské přeshraniční spolupráce tomuto přání napomohou.

8 Seznam literatury

- [1] Akademie fur Raumforschung und Landesplanung, Česko-rakousko-slovenska příručka uzemně planovací terminologie. Hannover: 2000.
- [2] ANTONOVÁ, M. (2005): Francie: meziobecní spolupráce. Veřejná správa 2005, č. 29, s. 24-25, 3 fot.
- [3] BAUEROVÁ, A. Rozvojové partnerství v obci a regionu. In Řízení obcí II.. 1. vyd. Příbram : Professional Publishing, 2008. Rozvojové partnerství v obci nebo regionu. s. 107-134. ISBN 978-80-86946-77-1.
- [4] BINEK, J, CHABIČOVSKÁ, K. Význam spolupráce ve veřejné správě. In BLIŽKOVSKÝ, Bohumír. Zdokonalování veřejné správy a samosprávy České republiky. 2007. vyd. Brno : KONVOJ s.r.o., 2007. Význam spolupráce ve veřejné správě. s. 101-111. ISBN 978-80-7302-125-0.
- [5] FIŠER, J. Jak a proč spolupracovat na místní úrovni: příklady nosného projektu. [online]. [cit. 2013-02-17]. ISSN 0027-8009. Dostupné z WWW: <<http://www.aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2000/0022/22naz2.html>>.
- [6] FRUMAROVÁ, Kateřina. Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích. 1.: Veřejná správa [online]. Olomouc: PF UP v Olomouci, 2002. roč. 13, č. 38 [cit. 2013- 02-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2002/0038/konzult.htm003>>.
- [7] FRUMAROVÁ, Kateřina: Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích. 2.: Veřejná správa [online]. Olomouc: PF UP v Olomouci, 2002. roč. 13, č. 39 [cit. 2013- 02-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2002/0039/konzult.html>>.
- [8] GALVASOVÁ, I., et al. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
- [9] HAMPL, M., DOSTÁL, P. (2007): Geography and territorial administration in the Czech Republic: Is-sues of fragmentation and rescaling. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje.
- [10] HRABALOVÁ, S. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 99 s. ISBN 80-210-3356-8.
- [11] HULST, R., MONFORT, A. (eds.) (2007): Inter-Municipal Cooperation in Europe, Springer, 238 stran, ISBN 978 -1402053789
- [12] Interkommunale Zusammenarbeit Ein Erfolgsmodell mit Zukunftsperspektive, Bayerisches Staatsministerium des Innern Odeonsplatz 3, 80539 München www.innenministerium.bayern.de
- [13] JETMAR, M. (2004): Spolupráce veřejného a soukromého sektoru, VŠE, disertační práce
- [14] JETMAR, M. (2012): Teze meziobecní spolupráce, SMO ČR
- [15] JEŽEK, J., RUMPEL, P., SLACH, O.: Marketingový management obcí, měst a regionů. Manuál pro potřeby praxe. 1. vydání. Ostrava, 2007. 19 s. ISBN 978-80-7368- 294-1.

- [16] JÚPTNER, P., POLINEC, M, ŠVEC K. a kol. (2007): Evropská lokální politika. Praha: Institut politolo-gických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, 251 stran, ISBN 978-80-254-1187-2
- [17] KERSTING N., VETTER A. (2003): Reforming Local Government in Europe: Closing the Gap Betwe-en Democracy and Efficiency, leske + budrich ,349 stran, ISBN 978-3810039583
- [18] Kol. autorů, Local Partnership for Berger Governance. OECD PUBLICATIONS, Paris:2001.
- [19] Kopecký, M., Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva, Praha, Wolters Kluwer, 2010,
- [20] KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE. Program rozvoje Karlovarského kraje 2007 - 2013.: Socioekonomická analýza. [online]. EC Consulting a.s., 2012 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.karp-kv.cz>
- [21] KYPETOVÁ,J. (2010): Deset let francouzské meziobecní spolupráce – úspěch, který vyvolal další reformu, Deník veřejné správy <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6433218>, staženo 31.3. 2013
- [22] Maier Jörg, Seibert Otmar et al: Handbuch „Erfolgreiches Regionalmanagement“, Forschungsgesellschaft für Raumanalysen,Regionalpolitik und Verwaltungspraxis mbH, Bayreuth / Triesdorf April 2003
- [23] MALÝ, I., et al. Vliv veřejného sektoru na efektivnost rozvoje regionů. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 152 s. ISBN 80-210-2571-9.
- [24] Mgr. Ivo Škrabal, Ing. Svatava Nunvářová, Mgr. Josef Novák, RNDr. Viktor Třebický, PhD.: Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů, CpKP Česká republika, Přerov 2006, ISBN 80-86902-39-0
- [25] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: Výzkumný projekt Ministerstva pro místní rozvoj ČR-WB 07-05. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje, [on-line], Brno 2006 [cit. 2012-02-01] Dostupné z WWW: <<http://www.mmrvyzkum.cz/INFOBANKA/zaverecna-zprava-projektu-60566.aspx>
- [26] MINISTERSTVO VNITRA ČR. Efektivní veřejná správa.: Mikroregiony a místní akční skupiny. [online], vyd. 13, Praha, 2008 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
- [27] MINISTERSTVO VNITRA ČR. Svaz měst a obcí České republiky.: Kdo jsme. [online]. 2012. vyd. Praha, 2012 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z WWW: <http://www.smocr.cz>
- [28] OECD LEED Forum on Partnerships and Local Governance, „Successful partnerships — a guide“, leden 2006
- [29] OECD LEED Forum on Partnerships and Local Governance, „Vienna Action
- [30] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 1. vyd. Praha : ASPI, 2002. 441 s. ISBN 80-863-952-19.
- [31] Perlin, R., Bičík, I. Strategický plan mikroregionu (metodická příručka pro zajemce o strategické planovani ve venkovských mikroregionech a obcích). Univerzita Karlova, Praha: 2006.

- [32] PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE Zásada partnerství při provádění fondů společného strategického rámce – prvky evropského kodexu chování pro partnerství, V Bruselu dne 24.4.2012, SWD(2012) 106 final
- [33] pracovní skupina členských států pro partnerství (Ad hoc), „The principle of partnership in the new ESF programmes (2007–2013)“ (Zásada partnerství v nových programech ESF (2007–2013)), červen 2006
- [34] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 1. vyd. Praha : Grada, 2007. 280 s. ISBN 978-80-24720-97-5.
- [35] Příkryl, J. Kvalita strategického plánování na lokální úrovni v ČR. Příloha č. 5 Projektu Mistní Agendy 21 v Programu sociálního a ekonomického rozvoje municipalit. Národní síť zdravých měst: 2005.
- [36] REKTORÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J., a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací : ROPO, o.p.s., a.s., sdružení obcí. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.
- [37] RUDIE HULST and ANDRÉ VAN MONTFORT, INTER-MUNICIPAL COOPERATION IN EUROPE, Vrije Universiteit Amsterdam, The Netherlands, Springer ISBN-10 1-4020-5379-7 (e-book)
- [38] RYŠAVÝ, I. (editor) (2012): Hlubší meziobecní spolupráce by pomohla i veřejným službám, Moderní obec, <http://moderniobec.ihned.cz/c1-57725020-hlubsi-meziobecni-spoluprace-by-pomohla-i-verejnym-sluzbam>, staženo 31. 3. 2013
- [39] Socioekonomická studie, Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko, Cíl EÚS 2014-2020
- [40] SVOBODA, K (2006): Spolupráce obcí v nových členských státech Evropské unie, Veřejná správa 2006,č.32,příl.,s.I-V
- [41] ŠVEC, K. (2009): Případy meziobecní spolupráce v evropských zemích - Estonsko, Finsko, Francie a Nizozemí. Acta Politologica. 2009, roč. 1, č. 3, s. 268-283.
- [42] TRHLÍNOVÁ, Z. (2006) Decentralizace v ČR po roce 1990: cesta k rozvoji lokální autonomie, VŠE, disertační práce
- [43] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů § 46-50
- [44] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů

9 Přílohy

Příloha č. 1 - Projektové listy – Mariánskolázeňsko

Příloha č. 2 - Projektové listy – jednotlivé obce

Příloha č. 3 - Strategické dokumenty členských obcí dobrovolného svazku obcí
Mariánskolázeňsko

Příloha č. 4 - SWOT analýza pro program EÚS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020